

Kraft til å forandre

Årsrapport 2009

Innhold

Samfunnsansvar

- 05 Ytre miljø
- 10 Sosialt ansvar
- 11 Etikk
- 12 Samfunn

Årsberetning 2009

- 15 Årsberetning
- 26 Regnskap konsern
- 30 Noter konsern
- 61 Regnskap Hafslund ASA
- 64 Noter Hafslund ASA

Eierstyring og selskapsledelse

- 77 Eierstyring og selskapsledelse
- 83 Aksjonærinformasjon
- 86 Risikohåndtering
- 89 Analytisk informasjon
- 93 GRI-Indeks

Om rapporten

1

Rapporten

Hafslunds årsrapport for 2009 består av tre trykte publikasjoner som er tilgjengelige på norsk og engelsk: Hafslunds årsrapport, Kort fortalt og magasinet kraftfullt. Hafslunds årsrapport tilfredsstiller kravene til en årsrapport i henhold til norsk lov, og inneholder rapportering om Hafslunds samfunnsansvar, årsberetning, regnskap og noter, eierstyring og selskapsledelse samt GRI-indeks.

2

Kort fortalt

Kort fortalt, som er et vedlegg til årsrapporten, inneholder nøkkeltall, intervju med Hafslunds konsernsjef, informasjon om de ulike forretnings- og stabsområdene og intervju med de respektive konserndirektørene, samt informasjon om markedsforhold og rammebetingelser.

3

Magasinet

Magasinet kraftfullt, som er et supplement til årsrapporten, inneholder gode historier fra 2009 – om fjernvarmen i Oslo, energitutnyttning av avfallsbasert brensel, oppgradering av vannkraftverk, satsningen på pellets og om Hafslunds internutviklingsprogram – for å nevne noen.

4

www.hafslund.no

På www.hafslund.no er hele innholdet i de tre delene presentert i html-format og pdf-format.

Nøkkeltall

Resultat eksklusive REC (mill. kroner)	2009	2008	2007	2006	2005*	2004*
Salgsinntekter	10 670	11 056	8 625	9 799	8 097	7 661
Driftsresultat før avskrivninger	2 250	2 189	2 601	2 717	2 314	2 021
Driftsresultat	1 368	1 338	1 710	2 048	1 649	1 368
Resultat før skatt og avhendet virksomhet	707	654	1 265	1 716	1 139	695
Årsresultat	350	622	1 140	1 024	819	405
REC - effekt på årsresultat	(137)	(16 537)	12 198	10 626	356	52
Kapital og kontantstrøm (mill. kroner)						
Netto kontantstrøm fra driften	1 879	1 085	140	1 467	1 262	1 488
Drifts- og ekspansjonsinvesteringer	1 653	1 707	3 166	1 176	782	585
Engasjert kapital (eksklusive REC)	22 239	22 289	21 038	16 833	16 159	17 820
REC markedsverdi	3 432	4 542	19 430	12 016	1 363	381
Egenkapitalandel	38 %	41 %	64 %	53 %	31 %	30 %
Netto rentebærende gjeld	11 601	11 442	10 102	9 379	9 528	10 527
Kroner per aksje (eksklusive REC)						
Resultat	1,79	3,19	5,84	5,25	4,20	2,07
Utbytte	2,25	2,25	**3,00	2,75	2,25	1,25
Kontantstrøm fra driften	9,61	5,56	0,72	7,52	6,47	7,62

* Resultatet for skatt for 2004 og 2005 er ikke justert for resultat avhendet virksomhet (Infratek og Sikkerhet Privat).

** I tillegg kom et ekstraordinært utbytte på 15,00 kroner som følge av nedsalg av REC-aksjer.

Andel kvinner og menn

2009

■ Kvinner: 33,3 %
■ Menn: 66,7 %

Fornybar energi

Hafslund satser tungt på å utvikle mer fornybar energi med effektivisering av kraftverkene, utbygging av fjernvarmenettet, nye anlegg for energigjenvinning, samt ved å bidra til at kundene utnytter energi mest mulig effektivt.

Energieffektivisering

Som en del av miljøarbeidet er Hafslund Strøm opp-tatt av å bidra til redusert strømforbruk. Selskapet har derfor iverksatt flere tiltak for å legge til rette for og bidra til energisparing for sine privat- og bedrifts-kunder. Dette vil også være et viktig satsingsområde framover.

Vannkraft er Hafslunds historie. Vannkraft er viktig i vår framtid.

Om rapporteringen

Data som er benyttet i denne rapporten er innhentet internt i organisasjonen gjennom selskapenes års-, kvartals- og månedsrapportering, samt rapportering til offentlige myndigheter i de tilfeller dette har vært pålagt. Rapporten omfatter alle majoritetseide selskaper i Hafslund som har hatt virksomhet i Norge i 2009. En indeks på side 93 gir en oversikt over hvor i rapporten man kan finne de ulike temaene og indikatorene i henhold til Global Reporting Initiative (GRI).

Ytre miljø

Hafslund har som mål å øke produksjonen av strøm og varme basert på fornybare energikilder, samtidig som miljøpåvirkningen fra egen drift skal holdes på et lavt og akseptabelt nivå.

Selv om vår produksjon av både varme og elektrisitet i stor grad er basert på fornybare energikilder som gir en solid miljøgevinst sammenliknet med andre alternativer, er Hafslund klar over at heller ikke disse energiformene er uten lokal og regional miljøpåvirkning. Derfor jobber vi kontinuerlig med å forbedre vår egen miljøprestasjon.

Miljøstyring

Effektiv miljøstyring er en naturlig del av Hafslunds samfunnsansvar. For bedre å kunne kontrollere vår miljøpåvirkning, samt sørge for å forbedre prestasjonen over tid, har konsernet blant annet vedtatt en miljøpolicy. Alle enheter i konsernet plikter å følge denne policyen.

Hafslunds miljøpolicy

- Hafslund skal systematisk og kontinuerlig forbedre sin innsats for miljøet og begrense miljøpåvirkningene av virksomheten. Det skal legges vekt på en bærekraftig utnyttelse av naturressursene.
- Hafslund skal bidra til økt produksjon av miljøvennlig energi og tilstrebe effektive distribusjonsløsninger som reduserer miljøbelastningene.
- Hafslund skal videreutvikle produkter og tjenester som stimulerer til en mer bærekraftig energibruk.
- Hafslunds ansatte skal gjennom medvirking, kompetanseoppbygging og gode rutiner motiveres til å etterleve Hafslunds miljøpolicy. Det legges vekt på å fremme en bedriftskultur som tar hensyn til det ytre miljø, der det stimuleres til positive bidrag.
- Hafslund skal stille krav til samarbeidspartnere og leverandører slik at disse stimuleres til å bedre sin egen miljøpåvirkning.
- Hafslund skal som et minimum etterleve

alle lovbestemte krav og lokale bestemmelser.

- Hafslund skal informere om miljøarbeidet og miljøpåvirkningen av konsernets virksomhet på en åpen og tillitsvekkende måte og ha en aktiv dialog om miljøspørsmål med konsernets interessenter.

For å sikre at Hafslund etterlever miljøpolicyen, er det i alle selskaper enten etablert eller under etablering en form for miljøstyring. Selskapene i konsernet som har størst påvirkning på miljøet skal miljøsertifiseres i henhold til miljøstandarden ISO 14001. Hafslund Fjernvarme, som står for hoveddelen av konsernets energibruk og utslipp til luft, er allerede miljøsertifisert, mens det i 2010 planlegges at Hafslund Miljøenergi sertifiseres etter den samme standarden. Dessuten er det et mål at hovedkontoret i Drammensveien 144 i løpet av 2010 sertifiseres som Miljøfyrtårn. Arbeidet med disse sertifiseringene startet opp i 2009.

For å kontrollere konsernets miljøpåvirkning benyttes en rekke overvåknings- og rapporteringssystemer. Utslippene ved avfallsforbrenningsanleggene er for eksempel overvåket 24 timer i døgnet med kontinuerlige målinger. Overskrides grenseverdiene, blir tiltak iverksatt umiddelbart.

I 2009 er det jobbet mye med å tilrettelegge et nytt web-basert miljø- og klimaregnskapssystem hvor alle miljødata i konsernet skal samles og bearbeides på ett sted.

Miljøpåvirkning fra kjernevirksomheten

Bærekraftig energiproduksjon i fokus

Hafslunds kraftproduksjon er i hovedsak basert på vannkraft (elvekraft) som er helt uten utslipp til luft og med svært små øvrige miljø-

konsekvenser. Det er et viktig samfunnsansvar for Hafslund å utnytte vannressursene i Glommavassdraget på en optimal måte og unngå at vann som kan benyttes til kraftproduksjon går til spille. Dette krever god vedlikeholdsplanlegging og effektiv styring av produksjonsanleggene. Produksjonstilgjengeligheten ved konsernets kraftstasjoner i Glomma var i 2009 99,29 prosent, mot 99,87 prosent i 2008. Reduksjonen skyldes unormalt stor flom og mye nedbør i perioder der anlegg var ute for tilstandskontroll.

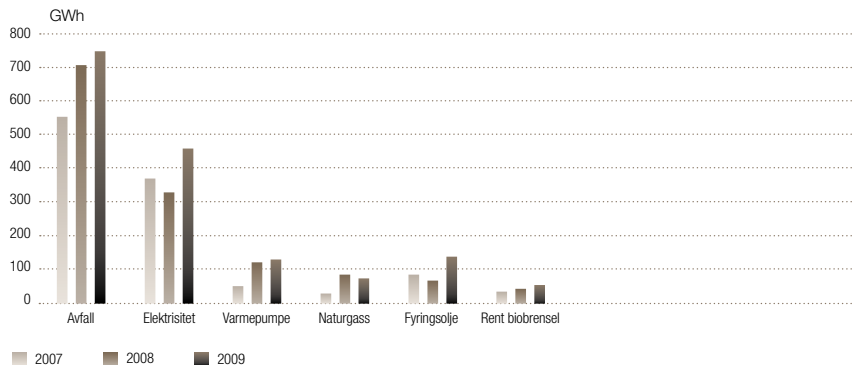
En liten andel av kraftproduksjonen i 2009 kom fra energigjenvinningsanlegget BioEl i Fredrikstad, som er basert på forbrenning av restavfall.

De delene av kjernevirksomheten som har miljøpåvirkning av betydning, er i hovedsak knyttet til Hafslunds produksjon av varme (fjernvarme og direkte varme til industri). Forbrenning av restavfall, forbeholdt næringsavfall, biomasse og bruk av varmepumper utgjør de største delene av grunnlasten. Ved å forbrenne rest- og næringsavfall, som er de avfallsfraksjonene som er igjen etter gjenbruk og materialgjenvinning, tas det vare på ressurser som ellers ville ha gått tapt. Dessuten reduseres både utslipp av klimagasser og øvrige miljøbelastninger betydelig sammenliknet med å deponere avfallet. I forbrenningen benyttes moderne renseteknologi, og utslippene til luft er svært lave.

Uten Hafslunds varmeproduksjon måtte varmebehovet ha blitt dekket opp med andre, og som oftest miljømessig dårligere løsninger. Fyringsolje ville da ha blitt benyttet i mange mindre og ofte eldre anlegg, med økt utslipp av klimagasser og lokal forurensning (primært støv og NO_x) som resultat. Hvis man antar at fjernvarme erstatter oljekjeler har man beregnet at Oslo-luften spares for utslipp til luft

1: Energikilder

i Hafslunds varmeproduksjon (tilført/innfyrt)

tilsvarende cirka 60 000 biler som hver kjører 15 000 km i regionen. Fjernvarme anses også av mange som et mer miljøvennlig alternativ for oppvarming enn elektriske panelovner, ikke minst fordi man i stor utstrekning benytter energiformer som ellers ville gått tapt.

Utslipp av klimagasser

Hafslunds utslipp av klimagasser stammer i første rekke fra selskapets produksjon av varme i Oslo, på Gardermoen og i Østfold. Grunnlasten utgjøres av forbrenning av restavfall, biomasse og varmepumper som medfører svært lave utslipp av klimagasser. Utslippene stammer i hovedsak fra topplast i kalde perioder (elektrisitet (nordisk kraftmiks lagt til grunn), olje og gass). Figur 1 viser energikildene som inngår i konsernets samlede varmeproduksjon de siste tre årene.

Utslippene av klimagasser fra denne delen av virksomheten utgjorde i alt cirka 160 000 tonn CO₂-ekvivalenter i 2009. Fordelt på konsernets totale energiproduksjon (sum varme og elektrisitet) utgjør dette cirka 35 gram CO₂ per kWh eller 105 gram per kWh produsert varme. Se figur 2. I 2008 var utslippene til sammenlikning henholdsvis 28 og 97 gram per kWh. Til sammenlikning gir bruk av fyringsolje alene et utslipp på cirka 294 gram per kWh, og gjennomsnittet for Europas kraftproduksjon ligger på cirka 400 gram per kWh.

Den observerte økningen fra 2008 skyldes i første rekke økt bruk av spissastkildene elektrisitet og olje. Hafslund Fjernvarme har i årene som kommer konkrete planer om en stor økning av de fornybare energikildene på bekostning av fossile energibærere, for dermed å redusere klimagassutslippene per produsert kWh. Men dette er resultater som vil komme over tid. Se figur 4 på side 9. Planlagte energikilder er blant annet pellets, bioolje og/eller annen biomasse,

i tillegg til varmepumper og økt forbrenning av restavfall.

Klimagassutslippene fra Hafslunds øvrige kjernevirksomhet er i første rekke ikke-planlagte utslipp av svovelheksafluorid (SF₆) og kjølemediet R134a. SF₆ benyttes av Hafslund Nett som isolasjons- og brytermedium i koplingsanlegg. Gassen er regulert i Kyotoavtalen og er en svært kraftig drivhusgass, hele 23 900 ganger sterkere enn CO₂. Årsaken til at SF₆-gass blir benyttet i høyspenningsanlegg er at anleggene kan bli bygd meget kompakt, noe som ofte er helt nødvendig av plasshensyn. Dette er spesielt viktig når Hafslund Nett for tiden øker spenningen i regionalnettet i Oslo. SF₆-gassen forbrukes normalt ikke i anleggene, men skal være kapslet inne i anleggene for å kunne opprettholde anleggenes tekniske yteevne.

I 2009 hadde Hafslund anlegg som inneholdt cirka 20 000 kg SF₆, og utslippene var 45 kg, mot 63 kg i 2008. Hafslunds mål er å redusere disse utslippene til et minimum.

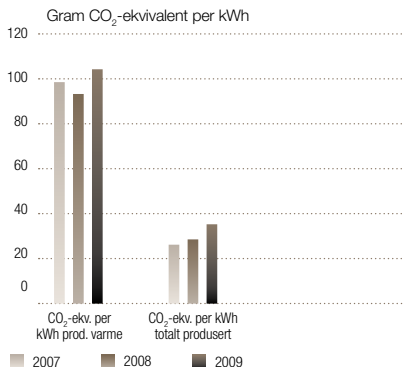
Til nå har det ikke vært vanlig å regne energitapet i nettet om til CO₂-utslipp. Ved bruk av den samme CO₂-faktor som brukt i øvrige beregninger, tilsvarende en nordisk kraftmiks, ville dette tilsvare et CO₂-utslipp på cirka 133 000 tonn. Se for øvrig eget avsnitt om tap i nettet.

Som kjølemedium i varmepumpene benyttes R134a (tetrafluoretan). Gassen er ikke giftig, men er en kraftig drivhusgass dersom den slipper ut gjennom mindre lekkasjer. I 2009 var utslippene 400 kg, mot 874 kg i 2008.

Fordelingen av kildene for Hafslunds utslipp av klimagasser fra kjernevirksomheten i 2009, eksklusiv tap i nettet, er vist i figur 3.

2: CO₂-utslipp

fra Hafslunds energiproduksjon

Øvrige utslipp til luft

Hafslunds forbrenningsanlegg har også utslipp til luft av mer lokal og regional karakter, som blant annet støv/partikler, NO_x og SO₂. Ved våre avfallsforbrenningsanlegg renses utslippene i moderne renseanlegg. Anleggene har strenge utslippskrav som man tilstreber å overholde til enhver tid. Se for øvrig nøkkeltall side 9.

Nett-tap

Tap av energi i overføringsnettet er en samfunnsøkonomisk kostnad, og det er derfor viktig å sikre effektiv kraftoverføring med lavest mulig energitap. Nett-tapet i Hafslund Netts område var i 2009 1141 GWh, mot 1104 GWh i 2008. Dette tilsvarer i underkant av én prosent av Norges kraftproduksjon i løpet av et år. Hafslund er et av nettselskapene i Norge med lavest prosentvis nett-tap og færrest avbrudd. Størrelsen på nett-tapet indikerer hvor viktig det er å holde tapet på et lavest mulig nivå. Den observerte økningen fra 2008 skyldes i hovedsak økt overført volum.

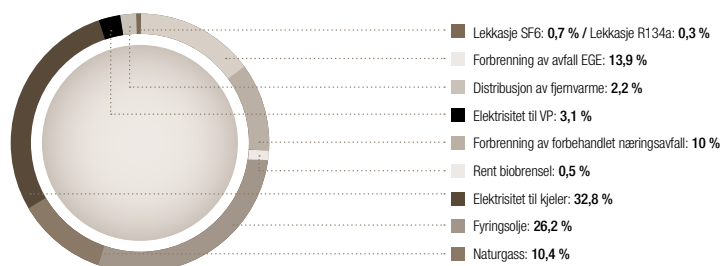
For å redusere tapene er det viktig med et vedlikeholds- og investeringsnivå som sikrer samfunnsøkonomisk effektivitet. Hafslund jobber kontinuerlig med å redusere nett-tapene, og det stilles strenge krav til komponenter og utstyr slik at tapene minimaliseres. Den pågående 132 kV-utbyggingen i Oslo sentrum vil alene redusere tapene i nettet med over 30 GWh per år.

Avfall

De største avfallsfraksjonene fra Hafslunds kjernevirksomhet er askefraksjoner fra forbrenningsanleggene. Deponering og bruk av denne asken er strengt regulert. All aske som ikke kan deponeres på ordinære avfallsdeponier går til NOAHs anlegg for uorganisk farlig avfall på Langoya utenfor Holmestrand. Asken benyttes her til nøytralisering av

1 Det er benyttet en revidert beregningsmetode for klimagassutslipp i årets rapport. Alle verdier i denne rapporten er beregnet med denne metoden, og vil således avvike fra verdiene i fjorårets rapport. Den viktigste forskjellen er at man nå benytter en LCA-tilnærming på alle beregningsfaktorer, der man også inkluderer utslipp fra utvinning og transport av energibærere, samt at man også inkluderer noe CO₂-utslipp fra forbrenning av fossilt avfall. Se for øvrig tabell nedenfor.

3: Hafslunds kilder til utslipp av klimagasser fra kjernevirksomheten, eksklusive tap i nettet

Benyttede faktorer for beregning av Hafslunds CO₂-utslipp fra kjernevirksomheten

Benyttede CO₂-faktorer i årets regnskap er revidert i forhold til i fjor. Man har for 2009 tilstrebet å fange opp den totale klimabelastningen til hver energibærer, der utslipp fra utvinning og transport er inkludert. Også utslipp av metan og N₂O er omregnet til CO₂-ekvivalenter, og er inkludert i faktorene. Kilder: Svenske Fjernvarme, ETSOE, NVE, Vattenfall og SFT.

Energikilde i varmeproduksjon	Benyttet CO ₂ -faktor (gram per kWh)	Kommentar
Forbrenning av kommunalt restavfall og foredlet næringsavfall	52	Restavfallet inneholder også noe fossilt materiale, som for eksempel plast. Man har gjort en allokering av CO ₂ -utslippene, der 50 prosent tilskrives forbrenningsanlegget. Dog er det viktig å påpeke at deponering av det samme avfallet ville gitt et enda høyere utslipp av klimagasser. I tillegg erstatter avfallet i dag fossile energikilder.
Biobrensel (flis)	13	
Utkopplbar kraft til kjeler og øvrig forbruk av elektrisitet	116	Beregnet ut fra et snitt for nordisk kraftmiks for årene 2005-2008. For beregning av de enkelte energislagenes CO ₂ -utslipp i kraftproduksjonen er det blant annet benyttet LCA-faktorer fra Vattenfall.
Fyringsolje	294	
LNG	221	

annet farlig avfall, for eksempel syrer. På den måten effektiviserer asken prosessene på Langøya og reduserer bruk av andre råvarer og innsatsfaktorer.

I alt ble det kjørt bort 11 638 tonn bunnaske og 9799 tonn flyveaske fra forbrenningsanleggene.

Uønskete miljøhendelser

Med uønskete miljøhendelser menes ikke-planlagte hendelser som kan påvirke miljøet negativt. I hovedsak har Hafslund følgende kategorier hendelser:

- Overutslipp til luft fra forbrenningsanlegg.
- Utslipp av kabelolje til grunnen (lekkasjer).
- Utslipp av kjølemedium fra varmepumper (lekkasjer).
- Utslipp av hydraulikkolje til vassdrag fra kraftproduksjon.

Med ujevne mellomrom inntreffer kortvarige overutslipp ved forbrenningsanleggene. Avvikene blir behandlet umiddelbart og de

lokale miljømyndighetene blir rutinemessig informert. Det har ikke vært overutslipp i 2009 som er vurdert til å ha hatt miljømessige konsekvenser av betydning.

Hafslund Nett har fortsatt en del høyspent-kabler med olje som isolerende medium. Ved skade på denne type kabler kan olje lekke ut i grunnen. Kabeloljen som benyttes er ikke karakterisert som direkte giftig. I grunnen brytes oljen kjemisk ned i løpet av cirka 30 dager, men den kan likevel påføre miljøet skader ved utslipp av større konsentrasjoner i sårbare miljøer, som for eksempel drikkevannskilder og vassdrag med fisk. Totalt antall liter kabelolje utlekket i 2009 var 8313 liter, mot 13 054 liter i 2008. Reduksjonen skyldes utfasing av oljefylte kabler.

Ikke-planlagte utslipp av kjølemedium fra varmepumper var i alt 400 kg, mot 874 kg i 2008.

Utslipp av hydraulikkolje fra Hafslunds vannkraftanlegg skjer sjelden. I 2009 var det en

mindre hendelse på Eidsvoll-anlegget, der cirka 40 liter hydraulikkolje slapp ut til Andelva. Lokale myndigheter ble raskt varslet, og utslippet medførte ubetydelige skader.

Miljøpåvirkning fra egen drift

Eiendomsforvaltning

Hafslund eier eller leier eiendommer i Oslo, Akershus og Østfold. Noen av disse leies ut til eksterne leietakere. Hafslund benyttet selv i 2009 cirka 26 000 m². Energiforbruket i denne eiendomsmassen var i alt cirka 9 GWh, hvorav 0,9 GWh var fjernvarme fra egen produksjon.

Det jobbes med å redusere energibruken i Hafslunds bygninger. Økt energioppfølging er et viktig redskap i dette arbeidet, der Hafslunds eget system "Hafslund Online" benyttes. Effektiv utnyttelse av eiendomsmassen er også et viktig miljøtiltak. I 2009 ble det igangsatt arbeid for å miljøsertifisere hovedkontoret på Skøyen som Miljøfyrtårn.

Øvrige utslipp til luft fra produksjonsanlegg for varme

Parameter	Mengde	Kommentar
NO _x	130 tonn	Fra egne kjeler fyrst med næringsavfall, olje, gass og biomasse
Støv	6,6 tonn	
SO ₂	19,1 tonn	Fra egne kjeler fyrst med næringsavfall
HCl	2,5 tonn	
Tungmetaller ²	8,9 kg	
Hg	599 g	
Cd + Tl	34 g	
Dioksiner + furaner	818 mg	

²Cu, Cr, As, Pb, Sn, Sb, V, Co, Ni

Transport og kommunikasjon

Hafslund-konsernet disponerte i 2009 en bilflåte på cirka 120 biler. Totalt forbruk av bensin og diesel var henholdsvis 32 520 og 97 436 liter, hvilket er langt lavere enn i 2008 fordi bilflåten er betydelig redusert grunnet børsnotering av Infratek. I 2009 ble det satt opp en pumpe på Ulven i Oslo for fylling av naturgassbasert diesel (GTL). Dette drivstoffet gir reduserte utslipp av blant annet NO_x og støv. Pumpen er tilgjengelig for alle ansatte i konsernet og benyttes mye av våre egne kjøretøy. Hafslund har også en av landets største elbilparker som de ansatte kan benytte på kortere jobbreiser i Oslo-området.

Mange ansatte bruker egne kjøretøy på tjenestereiser. Forbruket av drivstoff til dette formålet er beregnet til 90 000 liter. Konsernets ansatte hadde i alt cirka 1100 flyvninger i 2009. Dette medførte et utslipp av klimagasser på i alt 185 tonn. Alt CO₂-utslipp fra flyreiser er kompensert for ved kjøp av FN-godkjente klimakvoter.

Det er et klart mål for Hafslund å ytterligere redusere miljøbelastningen fra transport.

I 2009 er det gjort følgende aktiviteter for å oppnå dette:

- Tydeligere og strengere miljøkrav ved kjøp av ny bil. Dette har medført en større andel miljøbiler enn tidligere.
- Åpning av nye videokonferanserom med ny, brukervennlig teknologi.
- Kursing av ansatte i økonomisk kjørestil ("ecodrive").

IKT

Hafslund har i 2009 satt fokus på "grønn IT". En rekke tiltak er utført, hvorav de viktigste er:

- Cirka 80 servere er slått av.
- Nesten 100 prosent overgang til laptop.
- Standard skriveroppsett for alle ansatte er tosidig og svart/hvitt.

En rekke tiltak er under planlegging, deriblant økt virtualisering i serverparken og enda tydelige og strengere energikrav ved innkjøp, blant annet av servere.

Innkjøpte tjenester

Hafslund er en stor innkjøper av ulike tjenester innen transport, logistikk og anlegg. Sel-

skapet har som ambisjon å kartlegge miljøkonsekvensene av de viktigste innkjøpene. Dette er et svært komplisert og tidkrevende arbeid. I løpet av 2010 er målet å kvantifisere de største kildene med henhold til forbruk av energi og utslipp av klimagasser.

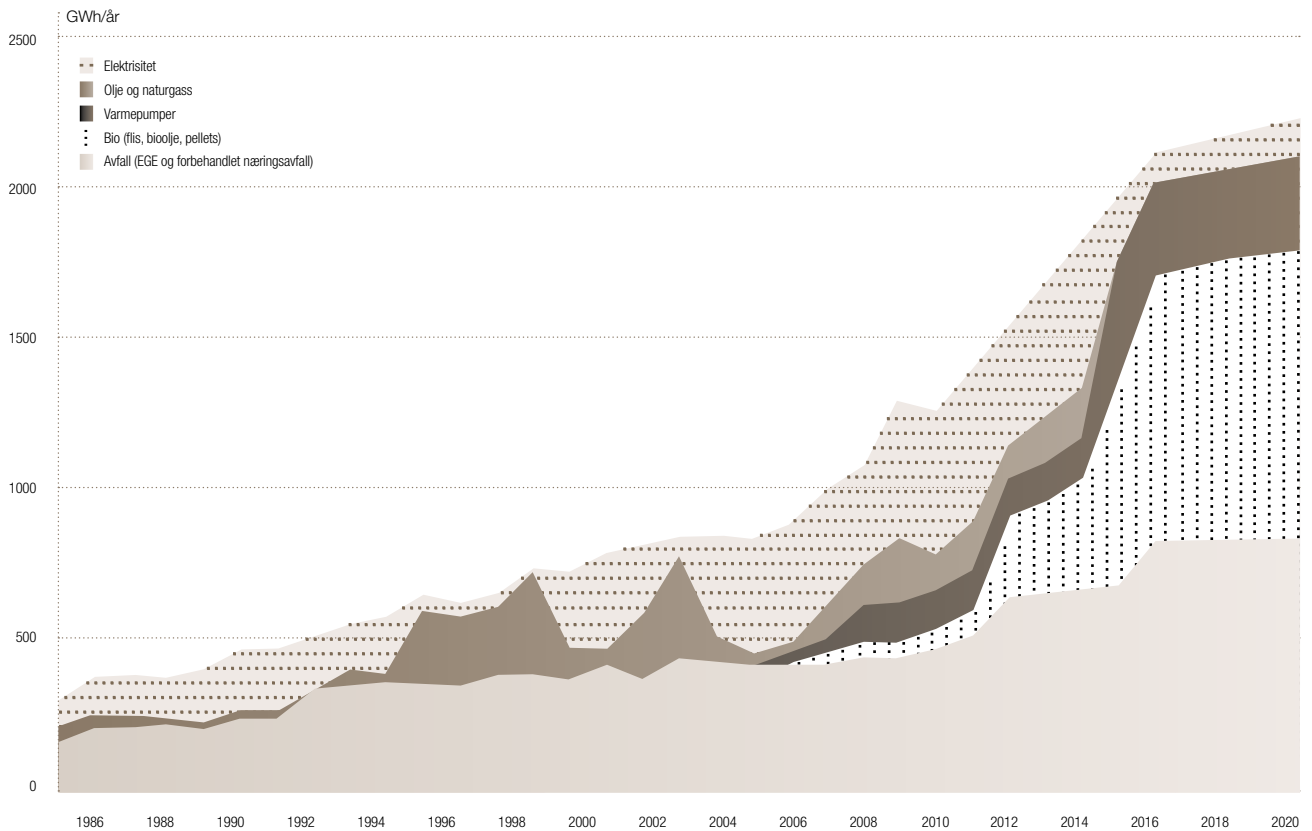
Mer enn en strømleverandør

Hafslund ønsker fornøyde og miljøbevisste energikunder. Et bidrag til dette er å hjelpe kundene til å bruke energi mest mulig effektivt. Hafslund gjennomførte i 2009 flere aktiviteter for å oppnå dette, blant annet gjennom energisparekampanjer i riksmedier. I tillegg har fakturabilag og egne internett-sider hatt energisparing som tema.

Det web-baserte energioppfølgingssystemet Hafslund Online er ytterligere videreutviklet, og systemet benyttes aktivt av flere større næringskunder som et verktøy for å benytte energi effektivt.

4: Historiske og planlagte innsatskilder

i Hafslund Fjernvarmes energiproduksjon

Nøkkeltall 2009

		Innsatsfaktorer	GWh	Tonn CO ₂ -ekvivalenter
Kjernevirksomhet	Varmeproduksjon	Restavfall/næringsavfall	750	38 976
		Biomasse	60	779
		Varmepumper (elektrisitet)	133	4 988
		Elektrisitet (inkl. fjernvarme distribusjon)	490	57 042
		Olje	145	42 692
		LNG	77	16 924
		Tap av R134a		520
		Sum	1 655	161 921
	Kraftproduksjon	Vannkraft	3 018	
		Avfall	17	Inkludert i varmproduksjon
		Sum	3 035	
	Kraftdistribusjon	Tap av SF ₆		1 076
		Nett-tap omregnet til CO ₂		132 661
		Sum		133 737
Øvrig drift	Eiendomsforvaltning	Elektrisitet	7,9	913
		Fjernvarme	0,9	Inkludert i varmproduksjon
		Sum		913
	Transport	Bensin / diesel	2,1	642
		Fly	0,7	185
		Sum		827
Konsern		Sum totalt eks. tap i nett		164 737
		Sum totalt ink. tap i nett		297 398

Sosialt ansvar

Målet med Hafslunds medarbeiderpolicy er å sikre at selskapet tiltrekker, rekrutterer og beholder medarbeidere som reflekterer det mangfoldet og de omgivelser Hafslund opererer i. I Hafslund skal det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet sikre at det skapes et trivelig og sikkert arbeidsmiljø for alle ansatte.

Livsfasebasert medarbeiderpolicy

Hafslunds medarbeidere er nøkkelen til å oppnå selskapets strategiske og forretningsmessige mål, og deres kompetanse er en av konsernets viktige suksessfaktorer.

Hafslund ønsker engasjerte medarbeidere som tar et aktivt ansvar for seg selv, sine kollegaer og samfunnet ellers. Ett av målene til konsernet er at alle som rekrutteres, skal trives og utvikle seg både personlig og i yrkesrollen. De som ønsker og kan, gis muligheter til en livslang karriere i konsernets ulike deler. Derfor legger konsernet vekt på individuell tilrettelegging for medarbeidere i de ulike livsfaser. Eksempler på dette er fleksibel arbeidstid og hjemmekontor for de stillinger der dette er aktuelt, personlig utviklingsplan og etterutdanning.

Konsernet stimulerer og støtter medarbeidere som deltar i kulturelle, humanitære eller idrettsrelaterte aktiviteter. I tillegg samarbeider konsernet med og bidrar økonomisk til slike organisasjoner. Hafslund ønsker som arbeidsgiver å være et førstevalg i arbeidsmarkedet – også blant nåværende ansatte.

HMS

HMS-arbeidet i Hafslund skal sikre at det skapes et trivelig og sikkert arbeidsmiljø for de ansatte. Hafslund skal ta vare på selskapets fysiske arbeidsmiljø, bygninger og materiell.

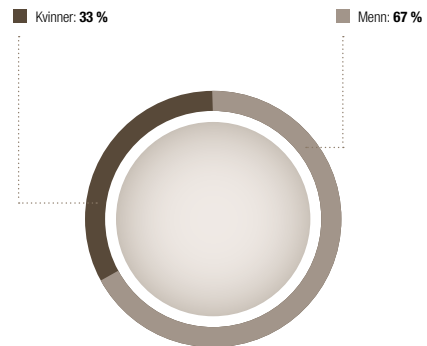
HMS skal bidra til driftssikkerhet og lønnsomhet. Hvert selskap i konsernet har egne HMS-kontakter, og konsernet har en HMS-koordinator som er ansvarlig for konsernfelles policyer og koordinering. Det er etablert et konsernfelles forum der representanter fra bedriftshelsetjenesten og NAV deltar, i tillegg til HMS-kontaktene.

Hafslund har inngått konsernavtale med bedriftshelsetjenesten Hjelp24, og avtalen gjelder alle enheter og ansatte. Det er utarbeidet konsernfelles retningslinjer vedrørende bruk av rusmidler.

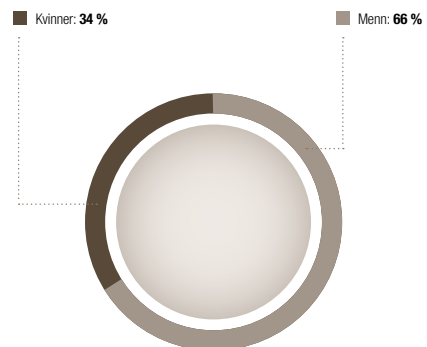
Inkluderende arbeidsliv

Konsernet ønsker å praktisere et menneskesyn som er inkluderende, transparent og etterprøvbart. Hafslund er en IA-bedrift (inkluderende arbeidsliv) og har utarbeidet en egen medarbeiderpolicy. Her uttrykkes et mål om at alle som vil og kan, skal kunne få en karriere ut hele arbeidslivet. Det er også et mål å opprettholde en livslang kontakt med alle tidligere ansatte, og et etablert samarbeid med våre senior- og pensjonistforeninger bidrar til dette.

Kjønnsfordeling ledere

Kjønnsfordeling ansatte

Sykefravær 2009

4,9%

(4,8 % i 2008)

Antall ansatte per desember 2009

979

(987 ved utgangen av 2008)

Hafslund er opptatt av å holde en høy etisk standard i all forretningsdrift. Dette synliggjøres i virksomheten blant annet gjennom en av Hafslunds kjerneverdier: Redelighet. Som en del av Hafslunds samfunnsansvar har konsernet etisk handel i fokus, og er medlem av Initiativ for etisk handel.

Alle ansatte i konsernet har underskrevet Hafslunds etiske retningslinjer for ansatte, som omhandler opptreden på arbeidsplassen. Dette er en prosedyre som gjentas hvert år. Det er utviklet rutiner for varsling dersom de etiske retningslinjene brytes. Konsernet tilbyr kurs i etikk for medarbeidere som deltar ved kontraktsinngåelser, og hittil har cirka 300 personer gjennomført kurset.

Etisk handel

Hafslund ser at handel på en etisk forsvarlig måte fører til utvikling i andre deler av verden og anser dette som en naturlig del av Hafslunds samfunnsansvar. Etisk handel bidrar til forbedringer i arbeids- og miljøforhold i leverandørkjeden, og det er derfor naturlig at Hafslund stiller krav til konsernets leverandører, ikke bare nasjonalt, men også globalt.

Hafslund har utarbeidet egne etiske retningslinjer for våre leverandører i samarbeid med Initiativ for etisk handel. Som en del av dette arbeidet har sentrale medarbeidere med innkjøpsansvar fått opplæring i temaet, og konsernet har begynt arbeidet med å etterprøve leverandører gjennom blant annet egenrapportering og, ved behov, ved å gå i dialog om nødvendige endringer hos leverandørene.

Hafslunds etiske retningslinjer for leverandører beskriver målene for arbeidet med etisk handel og er basert på internasjonale ILO- og FN-konvensjoner. Konsernets etiske retningslinjer for leverandører omhandler:

- Tvangsarbeid
- Organisasjonsfrihet
- Barnearbeid
- Diskriminering
- Brutal behandling
- Helse, miljø og sikkerhet (HMS)
- Lønn

- Arbeidstid
- Regulære ansettelser
- Marginaliserte befolkningsgrupper
- Miljø
- Korrupsjon og bestikkelser

Etiske retningslinjer for ansatte

Hafslunds etiske retningslinjer for ansatte gjelder for alle ansatte i konsernet, tillitsvalgte og styrets medlemmer. Formålet med retningslinjene er å sikre at alle Hafslund-ansatte opptrer redelig og skaper tillit til skapet gjennom sin atferd. Retningslinjene tar utgangspunkt i konsernets verdigrunnlag og omhandler forhold som personlig opptreden, interessekonflikter, bestikkelser, korrupsjon, konkurranse og sanksjoner ved brudd på de etiske retningslinjene. Retningslinjene anses som et minimumskrav, og alle ansatte skal følge eksterne lover og forskrifter, bransjeetiske regler og interne regler som gjelder for Hafslunds virksomhet. Alle ansatte må årlig skrive under på de etiske retningslinjene, som er gjort kjent gjennom informasjon på konsernets intranettsider, samt gjennom foredrag og presentasjoner i konsernets ledergrupper på ulike nivåer. I tillegg er det utarbeidet utfyllende retningslinjer for alle som arbeider med kontraktsinngåelser, da dette området er spesielt utsatt for påvirkning. Alle nyansatte signerer etiske retningslinjer før de starter i jobb.

Så langt Hafslund kjenner til, har det ikke vært tilfeller av eller forsøk på korrupsjon i Hafslunds virksomheter, og konsernet har heller ikke blitt bøtelagt, utsatt for ikke-økonomiske sanksjoner eller dømt for brudd på lover eller forskrifter.

Samfunn

Hafslund samarbeider med en rekke aktører innenfor idrett, miljø, humanitær innsats og kultur, samt aktører innenfor undervisning og forskning. Konsernet gjennomfører også samfunnsnyttige tiltak i egen regi. Hafslund Hovedgård var i 2009 arena for klimakonferansen CC9 og Barnas klimafestival.

Samfunnsnyttige tiltak i egen regi

CC9 - Klimakonferanse på Hafslund Hovedgård

Sammen med den verdensomspennende organisasjonen av tidligere statsledere, Club de Madrid, og miljøstiftelsen Bellona, arrangerte Hafslund for andre gang en internasjonal klimakonferanse – "Climate Conference 09: Green Technology and Finance – Striking a Fair Climate Deal" – på Hafslund Hovedgård i Sarpsborg 4. og 5. juni 2009. Konferansen var løsningsorientert og hadde som mål å gi konstruktive innspill til forhandlingene om en ny internasjonal klimaavtale i København.

Konferansen samlet 100 utvalgte internasjonale representanter for politikk, næringsliv, akademisk og organisasjoner. Blant deltakerne var Kronprins Haakon, Kronprinsesse Mette-Marit og fem tidligere statsledere.

Sluttdokumentet fra konferansen ble distribuert bredt til statsledere, parlamentarikere, forhandlere og andre aktører i klimadebatten. I sluttdokumentet ble det blant annet konkludert med at en ny klimaavtale må bygge på menneskerettigheter. For å oppnå utslippsreduksjoner raskt, er det essensielt med en sektortilnærming som et supplement til en omfattende avtale. Effektiv utvikling og anvendelse av lavutslippsteknologi må fortsatt være et hovedmål verden over, og bør støttes av samarbeid mellom det offentlige og næringslivet.

Barnas klimafestival

Klimakonferansen ble etterfulgt av Barnas klimafestival i parken på Hafslund Hovedgård 6. juni, hvor cirka 12 000 besøkende i alle aldre kunne ta del i ulike aktiviteter og oppleve artister på scenen. Barn er en viktig målgruppe i klimaarbeidet, og med

klimafestivalen ønsket Hafslund å lage en god plattform for engasjement, kunnskap og forståelse for klimautfordringene.

Hafslund Hovedgård

Konsernet legger vekt på å ivareta Hafslund Hovedgård både som kulturminne og som et felles samlingspunkt for Hafslunds ansatte. Hafslund Hovedgård har gjennom historien vært et sentrum for kunst, kultur og kompetanse. Dette mangfoldet kan publikum få stifte nærmere bekjentskap med gjennom omvisninger i sommermånedene eller på ulike kulturarrangementer.

To nyoppussete værelser i hovedfløyen ble åpnet i mai 2009. Det ene, "Mottagelsen", i hovedfløyens østlige del, er igjen blitt et iøynefallende rokokkoværelse. Hafslund har her, etter bygningsarkeologiske undersøkelser, gjenskapt et ekte rokokointeriør. Det andre, kalt "Bjørlo-rommet", i hovedfløyens vestlige del, framstår som vår tids motstykke til "Mottagelsen". Kunstner Per Inge Bjørlo har her, med respekt for rommets 1700-tallsrammer, skapt en funksjonell installasjon som innbyr til refleksjon over fortid og framtid.

I 2009 ble det gjennomført flere åpne konserter med framstående lokale klassiske utøvere i Riddersalen. På den siste konserten, i desember, ble Hafslunds kulturpris 2009 delt ut. Hovedprisen gikk til "Kom og syng"-koret. Prisen ble finansiert via Hafslunds andel ved salget av Sarpsborgs storstue, Festiviteten.

Hafslund konferansesenter på hovedgården er bygd inn i den gamle låven og stallene og rommer en forelesningssal med plass til over 100 deltakere, samt 39 gjesterom. Konferansesenteret var arena for plenumsaktiviteter, pressesenter med mer under CC9. Konferansesenteret vil bidra til mer aktivitet

på hovedgården, slik at flere får mulighet til å oppleve denne historiske gården.

Romeriksfondet

Romeriksfondet er opprettet av Hafslund i samarbeid med Romerikes Blad. Ti ganger i året deler fondet ut støttemidler til tiltak for barn og unge på Romerike.

Støtte til samfunnsnyttige formål

For Hafslund er det viktig å ha samarbeidspartnere som har et virke eller en aktivitet som støtter opp om selskapets visjon "Vi gjør hverdagen tryggere og bedre" og kjerneverdier: redelighet, mot og humor. Det har også vært viktig i valget av samarbeidspartnere å fordele Hafslunds støtte mellom lokale, nasjonale og internasjonale aktører, støtte til idrett, kultur, humanitær innsats, og aktører innenfor miljøarbeid, vitenskap og forskning.

Hafslunds støtte til samfunnsnyttige formål skal bidra til å bygge identitet og felleskap internt i konsernet. I tillegg skal større sponsorer markedsføre Hafslund og benyttes til relasjonsbygging overfor kunder og andre eksterne målgrupper. Hafslunds hovedsamarbeidspartnere per 1. januar 2010 er:

- Vålerenga Fotball
- Norges Fotballforbund
- Leger Uten Grenser
- Miljøstiftelsen Bellona

Vålerenga Fotball

Hafslund er generalsponsor for Vålerenga Fotball og støtter både klubbens elite- og breddesatsing samt aktiviteter rettet mot barn og ungdom. Konsernet støtter videre Vålerenga mot rasisme og tiltaket Jobbsjansen, som er et arbeidstreningsprogram

for ungdommer i alderen 17-23 år med ulik etnisk bakgrunn. Hafslund legger vekt på at barne- og ungdomsarbeidet i Vålerenga gjenspeiler mangfoldet i befolkningen. Samarbeidet med Vålerenga gir Hafslund en unik mulighet til å gi et positivt bidrag til nærmiljøet, på en arena som engasjerer både ansatte og mennesker i lokalsamfunnet.

Norges Fotballforbund

Hafslund har et samarbeid med Norges Fotballforbund (NFF). NFF organiserer 365 000 utøvere, hvorav 30 prosent er jenter/kvinner. Hafslund mener de verdiene og den kulturen som ligger i breddefotballen, er viktig. Breddefotballen skal være en arena for formidling av verdier og holdninger og legge til rette for at barn og unge skal få en god og trygg oppvekst. For Hafslund er det også viktig at NFF har valgt å satse på kvinner som ledere og på kvinnefotball. Hafslund er en av hovedsponsorene for Toppserien for kvinner og arrangerer, i samarbeid med NFF og Røa IL, Hafslund Cup. Dette er en årlig turnering for 16-årslagene til klubbene i Toppserien og 1. divisjon for kvinner.

Leger Uten Grenser

Hafslund er en av Leger Uten Grensers få hovedsponsorer i Norge. Leger Uten Grenser er kjent for uselvisk og modig innsats for mennesker som er rammet av krig, konflikter og naturkatastrofer. Dette sammenfaller både med Hafslunds visjon og kjerneverdien mot, og Leger Uten Grenser er derfor en inspirasjon på dette området. Samarbeidet er basert på gjensidighet. Organisasjonen informerer internt i Hafslund om sitt arbeid i kriserammede områder og deltar på ledersamlinger og i konsernets talentprogram for å sette etikk og etiske problemstillinger på dagsordenen.

Bellona

Hafslund har et faglig samarbeid med miljøstiftelsen Bellona og bruker organisasjonen

som rådgiver og sparringspartner i miljøspørsmål. Bellona er valgt fordi miljøstiftelsen støtter opp om Hafslunds visjon og er løsningsorientert i sin tilnærming til både utbygging av fornybar energi og energieffektivisering. Bellona og Hafslund var, sammen med Club de Madrid, arrangører av CC9 på Hafslund Hovedgård i juni 2009.

Tre samarbeidsavtaler er særlig viktige for Hafslund i et faglig og framtidsrettet perspektiv: Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB), CenBio og Science Center Østfold.

UMB og CenBio

Hafslund bidrar til finansiering av fire professor 2-stillinger ved Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB) for å styrke forskning, utdanning og kompetanseutvikling innen bioenergi i Norge. I tillegg støtter Hafslund CenBio, et av åtte forskningssentre for miljøvennlig energi, etablert av UMB, NTNU og Sintef. CenBio har som mål å øke mengden og tilgjengeligheten av norsk biomasse som kan brukes til energiproduksjon, å forbedre effektiviteten ved konvertering av biomasse til bioenergi, og å forbedre lønnsomheten i bioenergiindustrien. Avtalene gir Hafslund tilgang på UMBs og CenBios ekspertise og legger til rette for samarbeid i forskningsprosjekter som er relevante for Hafslunds virksomhet.

Science Center Østfold

Hafslund bidrar til realiseringen av Science Center Østfold som planlegges oppført i Sarpsborg. Senteret vil bli et populærvitenskapelig lærings- og opplevelsessenter for teknologi og naturvitenskap, som vil gi barn og unge inspirasjon til deres framtidige valg og motivasjon til utdanning.

Ut over dette har Hafslund i 2009 støttet følgende organisasjoner og tiltak:

- Ungt Entreprenørskap Oslo og Østfold
- Rådet for psykisk helse

- Hjelpeorganisasjonen Star of Hope
- Newton Realfagsenter Nannestad
- Sarpsborg FF 08
- Njård Håndball damer
- Kraftfestivalen i Askim

**Oppgraderingen av
strømnettet kommer
både kundene,
miljøet og samfunnet
til gode.**

Styrets årsberetning

2009 føyer seg inn i rekken av spennende år for Hafslund. Selskapet har ikke vært uberørt av finansuroen som har satt sitt preg på samfunnet dette året, men har en finansiell posisjon som gjør at selskapet har klart å håndtere finansuroen på en tilfredsstillende måte.

Hafslund har hatt evne og kapasitet til å opprettholde en høy investeringstakt i økonomisk utfordrende tider, takket være en solid finansiell stilling, samt tilgang til lånekapital. Selskapet er i gang med mange gode prosjekter – spesielt innen fornybar energi, som tar konsernet i ønsket retning. Det bygges blant annet vannkraftverk i Kykkelsrud, avfallsforbrenningsanlegg i Sarpsborg og en pelletsfabrikk i Averøy. Disse store prosjektene nærmer seg fullførelse, og vil alle være viktige bidragsytere for miljøvennlig energi, samtidig som to av anleggene blir kontantgenererende i løpet av 2010. Videre er det viktig å nevne fjernvarmeutbyggingen i Oslo. Hafslund Fjernvarme har i 2009 hatt et historisk høyt aktivitetsnivå på utbyggingssiden. Selskapet har bygd cirka 50 km rørnett og knyttet til seg cirka 190 nye kundesentraler i løpet av året. Dette representerer en samlet årlig varmeleveranse på om lag 125 GWh, noe som er en økning på 10 prosent sammenliknet med samlet fjernvarmesalg for 2008. Disse energirelaterte prosjektene er med på å styrke Hafslunds posisjon som en sentral aktør innen fornybar energi i Norge. Prosjektene legger et godt grunnlag for videre vekst innenfor fornybar energi og tilfører selskapet viktig erfaring og kompetanse.

Eksklusive resultateffekter fra investeringen i Renewable Energy Corporation (REC) oppnådde Hafslund et driftsresultat for 2009 på 1368 millioner kroner. Dette er en forbedring på 30 millioner kroner fra 2008, til tross for noe lavere kraftpriser og produksjonsvolum.

Nedsalg og verdifall på investeringen i REC reduserte de finansielle eiendelene i løpet av 2009. Ved utgangen av 2009 var totalkapitalen 29,0 milliarder kroner, og netto rentebærende gjeld 11,6 milliarder kroner. Konsernet har en sterk balanse

med en egenkapitalandel på 38 prosent. Videre har Hafslund en robust finansieringsstruktur med langsiktige kommitterte trekkfasiliteter. Markedsverdien på investeringen i REC var 3,4 milliarder kroner ved utgangen av 2009, basert på en børskurs på 44,75 kroner.

Hafslund har i de siste årene arbeidet med å bedre selskapets omdømme og kundetilfredshet. I 2009 har Hafslund ønsket å videreføre den positive utviklingen av omdømmet gjennom å fortelle om selskapets bidrag til samfunnet og ved å hjelpe kundene til å redusere sitt energiforbruk. Ulike markeds-kampanjer har blitt iverksatt i løpet av året, hvor hensikten blant annet har vært å fortelle om de positive effektene av fjernvarme for Oslo, samt bygge kunnskap om Hafslund sin satsning på fornybar energi.

Økonomi

Årets resultat

I 2009 ble Hafslund-konsernets salgsinntekter 10 670 millioner kroner og driftsresultatet 1231 millioner kroner (-14 574 millioner kroner). Resultatet for 2009 er ikke i samme grad som for 2008 dominert av verdiutviklingen på investeringen i REC. Resultatet er belastet med et tap på 137 millioner kroner i forbindelse med nedsalg av 18 millioner aksjer i REC. Til sammenlikning ble resultatet i 2008 påvirket av en negativ verdiutvikling på 15 913 millioner kroner knyttet til investeringen i REC. Sammenliknet med opprinnelig kostpris for aksjene oppnådde Hafslund en gevinst på 395 millioner kroner i forbindelse med salget av aksjene.

I det følgende kommenteres konsernets resultat eksklusive resultateffekter knyttet til investeringen i REC.

Med et driftsresultat på 1368 millioner kroner (1338 millioner kroner) oppnådde konsernet en avkastning på engasjert kapital på 6,4 prosent (6,2 prosent). Et samlet driftsresultat på 733 millioner kroner for nett- og strømsalgsvirksomhetene bidrar til en forbedring på 195 millioner kroner fra 2008. På den annen side bidrar noe lavere kraftpriser og lavere volum med et negativt resultatbidrag på 194 millioner kroner mot fjoråret, når kraftproduksjon og fjernvarmevirksomhetene ses under ett.

Finanskostnadene på 661 millioner kroner (684 millioner kroner) reflekterer lavere rentekostnader som følge av at kupongrenten i løpet av 2009 er redusert fra 6,5 prosent til 4,0 prosent. Finanskostnadene er imidlertid også belastet med -135 millioner kroner (3 millioner kroner) ved at lavere forwardrenter øker "markedsverdien" til låneporteføljen som regnskapsføres til virkelig verdi. Konsernets skattekostnad på 357 millioner kroner for 2009 inkluderer en grunnrenteskatt på 176 millioner kroner innen kraftproduksjonsvirksomheten. Skattekostnaden må også ses i sammenheng med en reduksjon på 55 millioner kroner knyttet til avsetning til omtvistete skattesaker, samt at store deler av venture sitt driftsresultat ikke gir skatteeffekt (fritaksmodellen).

Hafslund fikk et resultat etter skatt på 350 millioner kroner (622 millioner kroner) eksklusive REC. Resultat per aksje ble 1,79 kroner (3,18 kroner), noe som også tilsvarer utvannet resultat. Årsregnskapet er avlagt under forutsetning av fortsatt drift.

Kontantstrøm

Konsernets kontantstrøm fra driften ble 1879 millioner kroner, en økning på 794 millioner kroner fra 2008. Dette inkluderer en positiv likviditetseffekt på 704 millioner kroner i redusert arbeidskapital, som følge av betydelig lavere kraftpriser høsten 2009

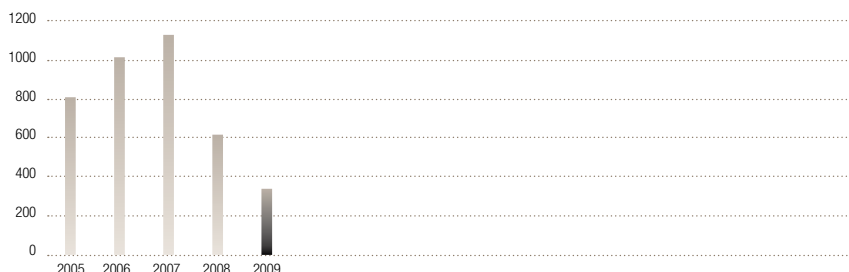
Årsberetning

Presentasjon av styret
Regnskap konsern
Noter konsern
Regnskap Hafslund ASA
Noter Hafslund ASA

Årsresultat

(eksklusiv REC)

Mill. kroner

sammenliknet med 2008. Driftsresultat før avskrivninger på 2113 millioner kroner er 938 millioner kroner høyere enn den tilhørende kontantstrømmen fra driften når det ses bort fra arbeidskapitalendringen. Dette skyldes betaling av renter på 627 millioner kroner, skatt på 375 millioner kroner, samt negative resultateffekter uten likviditetseffekt på 64 millioner kroner knyttet til markedsverdiendringer på aksjer og derivater.

Konsernet fortsetter å investere i vekst, spesielt innenfor fornybar energi. Netto kontantstrøm til investeringsaktiviteter på 1636 millioner kroner (1901 millioner kroner) i 2009 må i hovedsak ses i sammenheng med omfattende ekspansjonsinvesteringer innen fjernvarme, energigjenvinning, pellets og kraftproduksjon, samt reinvesteringer i nettvirksomheten.

Det ble i 2009 utbetalt et utbytte på 2,25 kroner per aksje, tilsvarende 438 millioner kroner (592 millioner kroner). Konsernets investeringer og utbytte på til sammen 2075 millioner kroner i 2009 er finansiert gjennom den høye kontantstrømmen på 1879 millioner kroner fra driften, og en økning i netto rentebærende gjeld på 196 millioner kroner.

Kapitalforhold

Netto rentebærende gjeld ved utgangen av 2009 var 11,6 milliarder kroner (11,4 milliarder kroner). Konsernet har en solid balanse med en egenkapitalandel på 38 prosent, samt en robust finansieringsstruktur med langsiktige kommiterte trekkfasiliteter. Til tross for den siste tidens finans-uro med et utfordrende kredittmarked, har Hafslund hatt evne til å låne penger til akseptable vilkår. Hafslund har i tillegg en syndikert trekkfasilitet på 500 millioner Euro, som løper fram til mai 2012. Dette, samt en

stabil høy underliggende kontantstrøm fra driften, anses som robust både i forhold til den løpende refinansieringen og til gjennomføring av omfattende investeringsprogram, spesielt med vekst innenfor fornybar energi. Hafslund har ingen finansielle gjeldsbetingelser (covenants) knyttet til noen låneavtaler.

Forretningsområdene

Hafslund er et ledende kraftkonsern og et av få kraftkonsern i Norden som er notert på børs. Hafslund produserer vannkraft og satser i tillegg tungt på fjernvarme og bioenergi for å møte framtidens energibehov. Hafslund er Norges største netteier, samt størst innen både fjernvarmeproduksjon og strømsalg. Ved utgangen av 2009 besto konsernets forretningsområder av Produksjon og varme, Fjernvarme, Nett, Marked og Venture. Konsernet er også organisert med stabsområdene Økonomi og finans, Kommunikasjon og samfunnsansvar, og Stab. Konsernets virksomhet er hovedsakelig i Norge, og selskapets hovedkontor ligger i Oslo.

Produksjon og varme

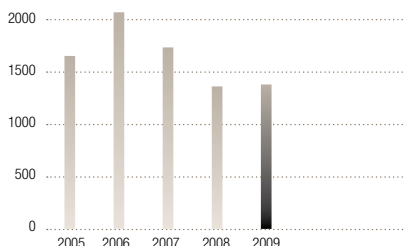
Forretningsområdet Produksjon og varme består av resultatenehetene Kraftproduksjon, Miljøenergi og BioWood.

Salgsinntektene for kraftproduksjonsvirksomheten i 2009 var 856 millioner kroner, en reduksjon på 14 prosent fra fjoråret. Den reduserte omsetningen må ses i sammenheng med både lavere kraftpriser og lavere produksjonsvolum. Kraftproduksjonsvirksomheten oppnådde et driftsresultat på 652 millioner kroner, en reduksjon på 61 millioner kroner fra 2008. Oppnådd salgspris på 28,7 øre per kWh er 2,8 øre/kWh lavere enn fjoråret. Som følge av en spot-

Driftsresultat

(eksklusiv REC)

Mill. kroner

eksponert prisstrategi vil resultatene knyttet til produksjonsvirksomheten i stor grad være drevet av den løpende kraftprisutviklingen. Kraftproduksjonen på 3018 GWh var henholdsvis tre prosent og sju prosent lavere enn normalproduksjonen og fjoråret. Kraftproduksjonsvirksomheten er i en tung investeringsfase knyttet til både kapasitetsøkning og oppgraderinger av eksisterende produksjonsanlegg. Dette omfatter et nytt aggregat på Kykkelsrud kraftstasjon og oppgradering av de eldste aggregatene i Vamma kraftstasjon, og skal etter planen stå ferdig våren 2011. Det nye aggregatet blir et fullverdig kraftverk på 40 MW. Dette fører til om lag 100 GWh økt produksjonskapasitet, i tillegg til økt levetid på eksisterende anlegg. Prosjektene har en samlet investeringsramme i størrelsesorden 500 millioner kroner, hvorav den økte produksjonskapasiteten utgjør om lag 250 millioner kroner.

BioWood Norway, Hafslunds satsning på biopellets, reiser seg på Averøya utenfor Kristiansund. Fabrikken blir Europas største og verdens nest største pelletsfabrikk. Anlegget vil ha en årlig produksjonskapasitet på 450 000 tonn pellets, noe som tilsvarer om lag 2 TWh fornybar energi. Prosjektet er både tidsmessig og investeringsmessig i rute, og bemanningen av fabrikk er etablert. Det er forventet prøveoppstart i mars, og en opptrapping mot full produksjon i løpet av 2010.

Hafslund Miljøenergi har hatt et interessant år, med innkjøring av avfallsforbrenningsanlegget BioEl Fredrikstad som ble startet i 2008 og bygging av et nytt anlegg for energiutnyttelse av avfallsbasert brensel på Borregaard industriområde i Sarpsborg. Selskapet er i en vekstfase og vurderer flere utviklingsprosjekter innen fornybar energi. I desember 2009 ble det offentliggjort til-

Avkastning engasjert kapital

(eksklusiv REC)

Prosent

15

10

5

0

2005 2006 2007 2008 2009

deling av ENOVA-midler begrenset oppad til 150 millioner kroner til et biobasert kraftvarmeverk, også dette på Borregaard industriområde. Hafslund Miljøenergis salgsinntekter på 48 millioner kroner (22 millioner kroner) i 2009 reflekterer det første hele driftsåret for anlegget i Fredrikstad. Driftsresultatet for 2009 ble -19 millioner kroner (-39 millioner kroner) og må ses i sammenheng med at selskapet er i en oppstartsfase, samt et utfordrende avfallsmarked.

Fjernvarme

Forretningsområdet Fjernvarme består av fjernvarmevirksomheten i Oslo og Akershus. Salgsinntektene for fjernvarmevirksomheten ble 747 millioner kroner (691 millioner kroner) i 2009. Driftsresultat før avskrivninger ble 213 millioner kroner (226 millioner kroner) og driftsresultatet ble 91 millioner kroner (96 millioner kroner). Oppnådd fjernvarmepris var 60,8 øre per kWh (64,9 øre per kWh), og samlet produksjon ble 1382 GWh (1192 GWh). Volumveksten må ses i sammenheng med både kundevekst og høyt forbruk, som følge av kaldt vær både i årets første og siste del. Til tross for økt volum trekker lavere fjernvarmepris de totale salgsinntektene ned, hovedsakelig som følge av lavere kraftpriser sammenliknet med 2008.

Hafslund Fjernvarme har i 2009 hatt samlede investeringer på 401 millioner kroner (403 millioner kroner). Selskapets årlige reinvesteringsbehov er i størrelsesorden 50-60 millioner kroner, og investeringer utover dette er kapasitetssøkende.

Arbeidet med å bygge den nye hovedlinjen for fjernvarme mellom Klemetsrud og Oslo sentrum ble ferdigstilt som planlagt sommeren 2009. Linjen er sentral for den videre veksten innen fjernvarme i Oslo. Linjen binder sammen fjernvarme-

anlegget sør i Oslo med anlegget i sentrum, og legger til rette for videre utbygging av fornybar energiproduksjon, biokraft og avfallsvarme, samt at flere bydeler vil få muligheter for tilknytning til fjernvarme. Dette har vært et omfattende byggeprosjekt hvor Hafslund har vist sin kompetanse og evne til å gjennomføre prosjekter av en slik størrelse.

Nett

Forretningsområdet Nett består av de to selskapene Hafslund Nett AS og Hafslund Driftssentral AS. Salgsinntektene for nettvirksomheten ble 3385 millioner kroner (3352 millioner kroner). Dette legger til grunn fastsatt inntekt fra Norges vassdrags- og energidirektorat (eksklusive overføringskostnader) på 2461 millioner kroner, en økning på 472 millioner kroner fra 2008. Driftsresultatet på 493 millioner kroner i 2009 er en resultatframgang på 53 prosent fra 2008.

Hafslund Nett vil fortsette det målrettede arbeidet for til enhver tid å ha et stabilt, robust og personsikkert nett, med god leveringspålidelighet i hele nettområdet. Dette arbeidet har blant annet ført til en positiv trend i antall avbrudd i nettet, og at selskapet er blant de selskapene med best leveringssikkerhet. Antall driftsforstyrrelser i høyspentnettet i 2009 var 654, mot 915 foregående år.

Samlet planlegger nettvirksomheten i perioden 2010-2012 å bruke 3,0-3,5 milliarder kroner i vedlikehold og investeringer i nettet. Investeringer og vedlikehold inngår i grunnlaget for NVEs fastsettelse av årlig inntektsramme for virksomheten. Hafslund Nett er en av landets rimeligste nettleverandører. Ved utgangen av året hadde selskapet til sammen 541 000 nettkunder (534 000 kunder).

Marked

Forretningsområdet Marked består av virksomhetsområdene Strømsalg, Fakturaservice, Kundesenter og Inforum. Driftsresultatet for Strømsalg ble 240 millioner kroner (216 millioner kroner). Til tross for et utfordrende marked, spesielt mot slutten i 2009, har strømsalgsvirksomheten levert et godt resultat. Strømmarkedet består av mange aktører og er preget av stor konkurranse mellom leverandørene, samt lave marginer. Arbeidet med å forbedre kundebehandlingen og forenkle produktporteføljen er videreført i 2009. Hafslund Strøm har i 2009 lansert nye strøm- og tilleggsprodukter til privatmarkedet, som har blitt positivt mottatt av kundene. Kundeundersøkelser, som Norsk kundebarometer, har for Hafslund Strøm også i 2009 vist en positiv utvikling. I tillegg har selskapet videreutviklet satsingen mot bedriftsmarkedet og hatt en god tilvekst av nye kunder. Webløsningen Hafslund Online har vært under kontinuerlig utvikling. Her får bedriftskundene løpende oversikt over hele sitt engasjement, herunder strømforbruk, kostnader og anleggsportefølje.

Ved utgangen av 2009 hadde Hafslund til sammen 656 000 strømkunder (638 000 kunder). Dette omfatter kundeporteføljene til Hafslund Strøm, NorgesEnergi, Fredrikstad EnergiSalg, Hallingkraft og Røyken Kraft (Hafslund eier 51 prosent). I 2009 solgte Hafslund 13 238 GWh (12 936 GWh), hvorav 8910 GWh (8388 GWh) til privatmarkedet og 4328 GWh (4548 GWh) til bedriftsmarkedet. Dette gjør Hafslund til landets største leverandør av strøm til privatmarkedet.

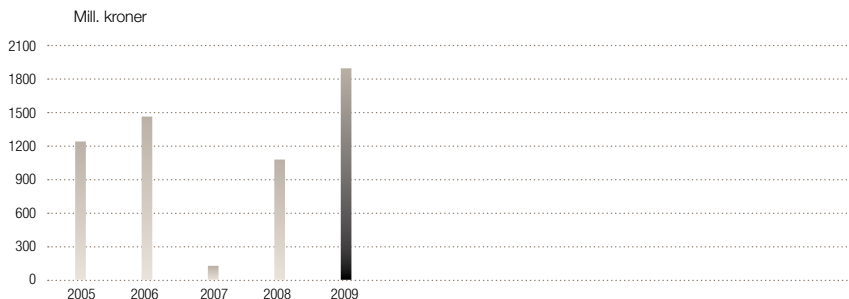
NorgesEnergi har i løpet av 2009 videreført arbeidet med å befeste sin posisjon som den nasjonale leverandøren av strøm til lavpris i Norge. Selskapet hadde i 2009, i likhet med året før, en solid økning i antall

Årsberetning

Presentasjon av styret
Regnskap konsern
Noter konsern
Regnskap Hafslund ASA
Noter Hafslund ASA

Netto kontantstrøm fra driften

(eksklusiv REC)

kunder, og NorgesEnergi er for sjette år på rad det strømselskapet som scorer best på Norsk kundebarometers måling av kundetilfredshet. Selskapet har i 2009 startet et prosjekt med salg av strøm til små og mellomstore bedrifter.

Hafslund Kundesenter har over flere år arbeidet med å bedre kundeopplevelsen i Hafslund. I 2009 har dette arbeidet vist positive resultater. Metodikken Lean er videreført som verktøy for kontinuerlig forbedring, og satsningen på å løse henvendelser ved første kontakt er positivt motvært både blant kunder og kunderådgivere. Kundeundersøkelser i 2009 viser ytterligere stigning av kundetilfredsheten. Kundesenteret videreutvikler også tjenesten med flerspråklig kundeservice, og kan i dag tilby kundeservice til Hafslunds kunder på 15 språk.

Fakturaservice leverte også i 2009 en stabil drift på måling, fakturering og innføring til konsernets selskaper. Det er i løpet av året videreført forberedende arbeid for å møte utfordringene som vil komme ved at alle strømmålere i framtiden skal leses av elektronisk, og ikke manuelt som i dag. Dette utløser behov for større system- og organisasjonsmessige endringer knyttet til selskapets virksomhet framover, noe som er blitt tatt hensyn til i arbeidet i 2009.

Hafslund Marked har uttalte ambisjoner om å vokse og har i 2009 sett nærmere på forskjellige vekstmuligheter.

Venture

De vesentligste investeringene for forretningsområdet Venture er, foruten investeringen i REC, investeringer i Network Norway AS, Fesil AS og Metallkraft AS, samt i de heleide selskapene Hafslund Telekom AS og Embriq Holding AS.

Driftsresultatet ble -299 millioner kroner i 2009 (-15 654 millioner kroner i 2008). Dette inkluderer 137 millioner kroner i tap knyttet til nedslag av 18 millioner aksjer i REC. Sammenliknet med opprinnelig kostpris hadde Hafslund en gevinst på 395 millioner kroner knyttet til de solgte aksjene. Det svake resultatet i 2008 domineres av et betydelig verdifall på 15 913 millioner kroner knyttet til investeringen i REC. Driftsresultat eksklusive resultateffekter fra investeringen i REC ble -162 millioner kroner (258 millioner kroner).

REC er et resultat av Ventures satsing på fornybare energikilder. Venture har bidratt til utviklingen av selskapet gjennom aktivt eierskap. Hafslunds eierandel ved utgangen av året var 11,54 prosent. Dette utgjorde en markedsverdi på 3,4 milliarder kroner ved utgangen av 2009, basert på børskurs 44,75 kroner per aksje.

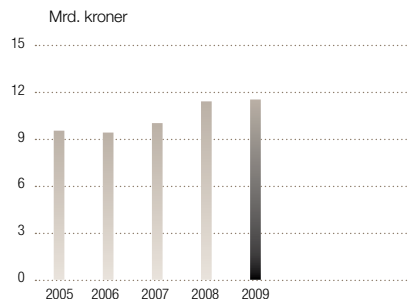
I 2009 etablerte Hafslund Venture selskapet Embriq Holding AS, som består av selskapene High Tech Security, Policom, Hafslund IT og Hafslunds eierpost i Elis. Embriq-gruppen leverer produkter, programvare og tjenester innen hele verdikjeden for automatisk måleravlesning, inkludert avregning, fakturering og kundeinformasjonssystemer.

Hafslund Ventures investeringsfokus er spisset mot fornybar energi, energieffektiviserende teknologi og teknologi for utslipps-reduksjoner.

Myndighetskontakt og næringspolitikk

Konsernet er i stor grad berørt av myndighetspålagte rammebetingelser. I 2009 har Hafslund kontinuerlig arbeidet med myndighetskontakt og næringspolitikk, hvor blant annet Hafslund Fjernvarme og Hafslund

Netto rentebærende gjeld

Miljøenergi, i samarbeid med Avfall Norge, Fjernvarmeforeningen, KS bedrift og Energi Norge, aktivt har deltatt i arbeidet for å sikre likeverdige rammevilkår, herunder arbeidet med å fjerne sluttbehandlingsavgift på avfall. Hafslund mener at vedtatt reguleringsregime for nettvirksomheten ikke bidrar til en tilfredsstillende utvikling av bransjen, og at dagens økonomiske regulering ikke gir en bærekraftig løsning i forhold til de utfordringer nettselskapene står overfor. Konsernet var i 2009 godt representert i både "Prosjekt 2012", et felles prosjekt etablert av Hafslund og flere av de større nettselskapene, samt prosjektet som Energi Norge (tidligere EBL) har igangsatt med Forum for strategisk nettutvikling (FSN) og KS bedrift, med målsetting om å bidra til en endring i reguleringen av nettvirksomheten.

Det ytre miljø

Effektiv miljøstyring er en naturlig del av Hafslunds samfunnsansvar. For bedre å kunne kontrollere vår miljøpåvirkning, samt sørge for å bedre prestasjonen over tid, har konsernet blant annet vedtatt en miljøpolicy. Alle enheter i konsernet plikter å følge denne policyen, samt innføre og etterleve en god form for miljøstyring. Det har i løpet av året vært jobbet aktivt med å innføre miljøstyring i mange enheter. Arbeidet videreføres i 2010.

Hafslunds energibruk og utslipp domineres av utslippene som følge av varmeproduksjonen. På grunn av høy andel fornybar energi i innsatsfaktorene er utslippene av klimagasser lave i forhold til mengden produsert energi. Forbrenningsanleggene har utslipp av mer lokal og regional karakter, som støv, NO_x og SO_x. Utslippene ligger i all hovedsak langt under myndighetenes grenseverdier. Eventuelle overskridelser har

EBITDA per forettingsområde

(eksklusiv REC)

raskt blitt avviksbehandlet. Bunn- og flyveaske fra anleggene deponeres på miljømessig forsvarlig måte. Hafslund har mål og konkrete planer om å øke andelen av fornybar energi som inngår i innsatsfaktorene for fjernvarme. Dette vil ytterligere redusere bruken av fossile brenslere og gjøre fjernvarmen enda mer miljøvennlig.

Det er i samfunnets interesse at vannressursene i Glomma-vassdraget blir utnyttet på en mest mulig effektiv måte. Produksjonstilgjengeligheten ved Hafslunds produksjonsanlegg lå i 2009 på 99,29 prosent. For Hafslund er det også viktig å sikre at produsert energi kommer fram til bedrifter og husholdninger uten vesentlige avbrudd og energitap, og til en lavest mulig samfunnsøkonomisk kostnad.

Ved ytre påvirkninger vil oljebaserte kraftkabler nedgravd i jorda slippe ut olje til grunnen. Hafslund har tatt i bruk ny teknologi for raskere å finne lekkasjepunktet i slike kabler. En utskifting av kablene vil redusere oljeutslippene over tid.

Hafslund Nett har anlegg som benytter svovelheksafluorid (SF_6). SF_6 er en kraftig drivhusgass og det tilstrebes å holde utslippene på et minimalt nivå. Det blir ført nøye regnskap over tapene.

Hafslunds påvirkning på det ytre miljø fra øvrig drift stammer i hovedsak fra egen transport, samt innkjøpte tjenester (transport og entreprenørvirksomhet). Konsernets bilpark består av både bensin-, diesel og el-drevne biler. I 2009 er det iverksatt tiltak for å gjøre vår egen bilflåte enda mer miljøvennlig, samt redusere den totale miljøbelastningen fra transport ved blant annet å ta i bruk nye og brukervennlige video-konferanserom.

Hafslund samarbeider med Veolia Miljø og Miljøtransport om avfalls- og returordninger. Hafslund er også medlem av Renas, innsamlings- og behandlingsordning for næringsselektroavfall. Hafslund er godt posisjonert for å støtte opp under de politiske målene innen klimapolitikken. Arbeidet med å øke vår satsing innen fornybar energi, samtidig som miljøpåvirkningen bedres, vil fortsette i 2010.

Sosialt ansvar

Medarbeidere, likestilling og tiltak mot diskriminering

Hafslund hadde ved utgangen av året 979 medarbeidere (987 medarbeidere).

Konsernet gjennomfører årlig 360-graders lederevaluering, talent- og utviklingsprogrammer for ledere, samt forskjellige opplærings- og utviklingstiltak for alle ansatte.

Ved årsskiftet var det totalt 34 prosent kvinner blant konsernets ansatte. De fagområdene som Hafslund i hovedsak rekrutterer fra, har historisk hatt lav kvinneandel. Det var ved utgangen av året tre kvinner blant de åtte medlemmene av konsernledelsen. Fram til 9. september 2009 var tre av styrets åtte medlemmer kvinner, hvorav to blant de fem aksjonærvalgte medlemmene og én blant de tre ansattes representanter. Den 9. september 2009 trakk Anne Grethe Dalane seg som styremedlem, grunnet flytting til utlandet. Foretaksregisteret har innvilget ny frist til ordinær generalforsamling 6. mai 2010 for å melde om nytt styre.

Konsernet arbeider målrettet, blant annet gjennom lederutviklingsprogrammer, for å ansette flere kvinner i overordnede stillinger i organisasjonen, samt i de deler av virksomheten der kvinneandelen tradisjonelt har vært lav.

Der det er lønnsforskjeller mellom kvinner og menn, har Hafslund som mål å redusere og fjerne disse ved hjelp av lønnsutjevning. Hafslund er opptatt av å gjenspeile mangfoldet i det samfunnet selskapet opererer i, og således ha medarbeidere med forskjellig erfaring, alder, kjønn, etnisk bakgrunn og interesser. Dette er derfor hensynstatt i alle ledd. I tillegg har Hafslund Kundesenter inngått en samarbeidsavtale med NAV, hvor intensjonen er å rekruttere medarbeidere som ikke har etnisk norsk bakgrunn.

Helse, miljø og sikkerhet

Konsernsjefen gjennomførte i desember 2009 et møte med alle daglige ledere og HMS/vernepersonell. Hensikten var å få en status på HMS-arbeidet og å konkretisere innretning og ambisjonsnivå i konsernet framover. Det er et generelt krav til alle ledere i Hafslund at de, utover det lovpålagte, integrerer HMS-arbeid og -tankegang i sitt daglige arbeid, og at HMS er et prioritert område på den enkelte leders agenda.

Konsernet ble IA-bedrift i mars 2005, og arbeider kontinuerlig med opplæring og bevisstgjøring av ledere innen HMS, og utvikling av konsernets verneorganisasjon. Det er utarbeidet felles HMS-mål og HMS handlingsplan for hele konsernet. Hafslund har inngått konsernavtale med bedriftshelsetjenesten Hjelp24.

Ansvaret for oppfølgingen av intensjonene i IA-avtalen er lagt til det enkelte selskap i konsernet. Sykefraværet i 2009 var på 4,9 prosent. Dette utgjør til sammen 13 429 dager. Sykefraværet varierte fra 2,2 prosent til 11,5 prosent avhengig av virksomhet. De ulike selskaper samarbeider tett med NAV og Hjelp24 for å identifisere og sette inn tiltak for å redusere sykefraværet.

Årsberetning

Presentasjon av styret
Regnskap konsern
Noter konsern
Regnskap Hafslund ASA
Noter Hafslund ASA

Det er i løpet av 2009 ikke inntruffet ulykker eller personskader som er ansett som alvorlige. Det er totalt registrert sju skader. Konsernet foretar årlige målinger av trivsel på arbeidsplassen, og arbeidsmiljøet anses å være tilfredsstillende.

Etikk og korrupsjon

Hafslund driver hovedsakelig virksomhet i Norge. Det innebærer at konsernets egen virksomhet normalt ikke er ansett å komme i konflikt med menneske- og arbeidstakerrettigheter. For å forebygge mulig korrupsjon, bestikkelser og interessekonflikter har Hafslund utarbeidet etiske retningslinjer for ansatte som er vedtatt av styret i Hafslund. Hafslund stiller i tillegg krav til underleverandører om at disse skal utøve sin forretningsvirksomhet på en slik måte at man ikke bryter med internasjonale anerkjente prinsipper, og retningslinjer knyttet til menneske- og arbeidstakerrettigheter, miljø og korrupsjon. Gjennom medlemskapet i Initiativ for etisk handel har Hafslund i 2009 stilt enda tydeligere etikk-krav til konsernets leverandører.

Risikoforhold

Hafslunds virksomhet er eksponert for risiko av regulatorisk, juridisk, finansiell, politisk og markedsmessig art, i tillegg til operasjonell risiko. Risikovurderinger er en integrert del av all forretningsvirksomhet, og selskapets samlede risiko er på konsernnivå gjenstand for vurdering av styret. Hafslund har etablert retningslinjer og rammer for aktiv styring av risiko på en rekke områder. Konsernets overordnede retningslinjer for risikostyring har vært oppe til revidering i styret i løpet av 2009.

Hafslund fikk i året som gikk bekreftet sin posisjon som en solid industriell aktør,

som er godt rigget for å kunne takle dårlig likviditet i lånemarkedet. Konsernet sikret og fornyet nødvendig finansiering i markedene, også i den vanskelige perioden rundt årsskiftet i fjor. Hafslund har også en langsiktig kommittert trekkrettighet som ble etablert for flere år siden, med det formål å sikre finansiering også i perioder hvor det er vanskelig å få finansiering i markedene.

Markedspriser på kraft er en av flere viktige faktorer for konsernets resultater. Dette gjelder i særlig grad for produksjonsvirksomheten. Strømsalgsvirksomheten søker å redusere usikkerhet knyttet til kraftpriser gjennom sikring. Motpartsrisiko i kraftmarkedet minimeres gjennom bruk av standardiserte kontrakter som avregnes via Nord Pool. Som følge av Hafslunds økte satsing innenfor fornybar energi blir konsernet i økende grad utsatt for risiko knyttet til andre innsatsfaktorer enn kraft. Dette gjelder særlig i forhold til fjernvarme, avfallsforbrenning og pelletsproduksjon, og omfatter innsatsfaktorer som blant annet avfall og flis. En egen risikogruppe i konsernet evaluerer og beslutter strategier for styring av denne type risiko, innenfor den risikoprofil styret har besluttet.

Konsernets finansavdeling styrer og sikrer valutaeksponering aktivt for å redusere valutarisiko både i forhold til krafthandel og lån i utenlandsk valuta. Konsernets pelletsanlegg på Averøya, som planlegges satt i drift fra 2010, vil få både inn- og utgående kontantstrømmer i ulike valutaer. En egen strategi for styring av denne valutaeksponeringen er utarbeidet. Hafslund er eksponert for renterisiko gjennom renteendringer på selskapets rentebærende lån, samt rentenivå lagt til grunn for nettvirksomhetens inntektsramme. Renterisiko søkes redusert gjennom en balansert styring av fast og flytende rente i selskapets renteportefølje. Styret har god-

kjent de retningslinjer og rammer som gjelder for styring av finansiell risiko.

Flere av konsernets virksomheter innenfor energiforsyning er konsesjonspliktige og i betydelig grad gjenstand for offentlig regulering. Særlig gjelder dette produksjons-, fjernvarme- og nettvirksomheten. Nettvirksomheten er et naturlig monopol med offentlig regulerte inntekter. Gjeldende nettreguleringsregime er lite forutsigbart i forhold til framtidig inntektsramme og framtidig avkastning på investering i nettet. For strømsalgsvirksomheten vil kundeutviklingen representere et sentralt risikomoment. Virksomheten har til enhver tid en betydelig fordringsmasse mot kunder, men hovedtyngden skriver seg fra mindre fordringer mot privatkunder, og tap har historisk sett vært marginale.

Eierstruktur og aksjonærforhold

Hafslund ASA har to aksjeklasser, hvor A-aksjene har stemmerett på konsernets generalforsamling. Dette er historisk betinget og fraviker fra Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse. Selskapets aksjekapital ved utgangen av 2009 var 195 186 264 kroner, fordelt på 115 427 759 A-aksjer og 79 758 505 B-aksjer. Kursen per 31. desember 2009 var 69,75 kroner for A-aksjen og 68,75 kroner for B-aksjen. Hafslunds børsverdi var ved utgangen av året 13,5 milliarder kroner. Avkastningen (verdiendring + utbytte) i 2009 ble 5,1 prosent. Tilsvarende økte Oslo Børs' hovedindeks OSEBX (OSEBX justeres for utbytte) med 64,8 prosent.

Oslo kommune var per 31. desember 2009 største aksjonær i Hafslund ASA med 53,7 prosent av aksjekapitalen, hvorav 58,5 prosent av A-aksjene og 46,8 prosent av B-aksjene. Fortum Forvaltning AS er nest største

aksjonær. Per 31. desember 2009 eide Fortum Forvaltning AS 34,1 prosent av aksjekapitalen, hvorav 32,8 prosent av A-aksjene og 36,0 prosent av B-aksjene. Ved årsskiftet eide Hafslund 451 161 egne B-aksjer.

Alle ansatte i konsernet ble i august 2009 vederlagsfritt tilbudt opptil 50 B-aksjer i Hafslund ASA.

Styrets arbeid

Styret i Hafslund har arbeidet i henhold til vedtatt styreinstruks med retningslinjer for styrets arbeid. Nye prinsipper for eierstyring og selskapsledelse ble vedtatt i 2009, og er i tråd med Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse (corporate governance) av 4. desember 2007. God corporate governance ligger videre til grunn for styrets arbeid. Hafslund oppfyller kravene i lov om kjønnskvote i ASA-styrer. Styret gjennomfører årlig evaluering av arbeidsform, kompetanse og samarbeid mellom styret og ledelsen. Styrets kompensasjonskomité gir blant annet tilrådning til styret i saker som gjelder selskapets vederlag til konsernsjefen.

På ordinær generalforsamling 6. mai 2009 ble styremedlemmene Mikael Lilius, Ole Ertvaag og Hanne Harlem gjenvalgt fram til ordinær generalforsamling 2011. Det er enighet i Hafslund om ikke å etablere bedriftsforsamling. Styret er følgelig direkte ansvarlig overfor generalforsamlingen og aksjonærene.

Styret i Hafslund ASA

Oslo, 23. mars 2010

Christian Brinch
styreleder

Tyra Marie Hetland

Ole Ertvaag

Mikael Lilius

Hanne Harlem

Per Luneborg

Per Orfjell

Christian Berg
konsernsjef

Utbytte og disponering av resultatet

Styret vil overfor ordinær generalforsamling den 6. mai 2010 foreslå at det for regnskapsåret 2009 deles ut et utbytte på 2,25 kroner per aksje, totalt 438 millioner kroner. Styret foreslår følgende disposisjoner av Hafslund ASAs resultat på 615 millioner kroner:

Overført til annen egenkapital:	177 mill. kroner.
Avsatt til utbytte:	438 mill. kroner.
Sum disponert:	615 mill. kroner.

Etter disse disponeringene utgjorde selskapets frie egenkapital 5484 millioner kroner per 31. desember 2009.

Framtidsutsikter

Det er et overordnet mål å utvikle Hafslund til Norges ledende integrerte energiselskap basert på lønnsom og innovativ vekst. Det er styrets oppfatning at selskapet og dets ledelse innehar den nødvendige erfaring og kompetanse for å utvikle selskapet i denne retningen.

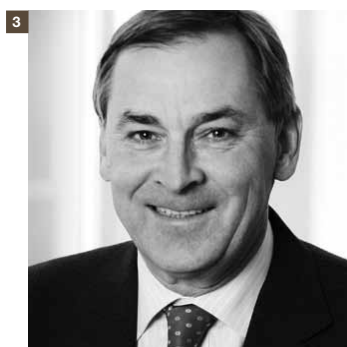
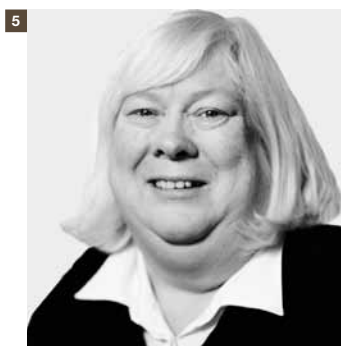
Hafslund påvirkes av hvilke grep politikere i Norge og Europa tar i forhold til tiltak for å begrense den globale oppvarmingen. Dette vil både ha innvirkning på kraftprisene og hvilke prosjekter innen fornybar energi det vil være økonomisk forsvarlig å satse på i framtiden. EUs klimapakke (20-20-20) er et godt eksempel på politiske beslutninger som er avgjørende for Hafslunds videre satsing

og vekst. Hafslund er godt posisjonert for å støtte opp under de politiske målene innen klimapolitikken og for å kunne ta del i de forretningsmulighetene klimapolitikken gir. Samfunnets økte interesse for bedriftenes samfunnsansvar påvirker også Hafslunds handlinger. Hafslund har i 2009, som tidligere år, økt egeninnsatsen i arbeidet med eget samfunnsansvar, som for eksempel etikk og miljø. Selskapet vil fortsette arbeidet med å forbedre dette framover.

Hafslunds økonomiske resultater påvirkes direkte av kraftprisutviklingen. Dette gjelder særlig for kraftproduksjon og fjernvarme, mens inntjeningen innen nettvirksomheten i stor grad påvirkes av endringer i de offentlige reguleringene.

Styret anser Hafslund som godt rustet til å møte utfordringene konsernet står overfor i tiden framover. Satsingen på fornybar energi, nettvirksomheten og markedsposisjonen innen strømmarkedet gjør Hafslund godt posisjonert for å videreføre rollen som landets ledende integrerte kraftselskap. Styret mener det både forretningsmessig og finansielt er lagt et godt grunnlag for en tilfredsstillende utvikling for Hafslund i 2010.

Styret fortsetter sin aktive rolle i forhold til å evaluere Hafslund-konsernets forretningsstrategi. Konsernets utvikling den siste tiden har gått mot en tydeligere satsing på utbygging av fornybar energi og videreutvikling av infrastruktur, samtidig som konsernet stadig vokser innen strømsalg. En sterkere rendyrking av denne strategien er ventet i tiden framover.

Styret

1 Christian Brinch (f. 1946)

Styreleder

Brinch driver egen virksomhet innen strategirådgivning og styrearbeid. Han har tidligere erfaring som konsernsjef i Helicopter Services Group ASA og som viseadministrerende direktør i ABB Norge. Brinch er styreleder i Apply Group AS og SubSea Technology Group AS, nestleder i styrene i Prosafe ASA og NSB AS, samt styremedlem i Thor Dahl Shipping AS og Tryg Vesta i Danmark. Han har tidligere vært styreleder i Kongsberg Gruppen ASA og nestleder i styret i Telenor ASA. Brinch er utdannet ved Sjøkrigsskolen med etterutdanning fra Harvard Business School. Brinch ble valgt inn i styret første gang 5. mai 2003 og har funksjonstid fram til ordinær generalforsamling i 2010. Brinch og nærstående eier 21 000 A-aksjer og 19 000 B-aksjer i Hafslund.

2 Hanne Harlem (f. 1964)

Harlem er styreleder i Helse Sør-Øst og sitter i styret i Aker ASA og Handelshøyskolen BI. Hun er tidligere justisminister, byråd i Oslo kommune og assisterende direktør i Norsk Hydro. Harlem var inntil mai 2007 universitetsdirektør ved Universitetet i Oslo. Hun har tidligere blant annet sittet i styret i Oslo Energi AS og vært styreleder i Oslo Energi Produksjon AS. Harlem er utdannet jurist. Harlem ble valgt inn i styret første gang 3. mai 2007 og har funksjonstid fram til ordinær generalforsamling i 2011. Harlem og nærstående eier ingen aksjer i Hafslund.

3 Mikael Lilius (f. 1949)

Lilius var fram til 31. desember 2009 engasjert som senior rådgiver i Fortum Oyj, Finland. Han er tidligere konsernsjef i Fortum Oyj, Gambro AB og Incentive AB. Lilius er styreleder i Huhtamäki Oyj og styremedlem i Aker Solutions ASA, Wärtsilä Abp og i Evli Pankki Oyj. Han har en Bachelor of Business Administration fra Svenska handelshögskolan i Helsingfors. Lilius ble valgt inn i styret første gang på ekstraordinær generalforsamling 15. oktober 2003 og har funksjonstid fram til ordinær generalforsamling i 2011. Lilius og nærstående eier ingen aksjer i Hafslund. Fortum eier 37 853 110 A-aksjer og 28 706 339 B-aksjer i Hafslund.

4 Ole Ertvaag (f. 1963)

Ertvaag er Founding Partner & CEO i HitecVision AS. Han har 20 års erfaring fra nasjonal og internasjonal oljeindustri og finansbransje. Ertvaag har siden 2000 ledet HitecVision, en av Norges største private equity-forvaltere med en forvaltningskapital på cirka åtte milliarder kroner. Før dette var han CFO og COO i det børsnoterte oljeteknologikonsernet Hitec ASA. Ertvaag har tidligere innehatt en rekke styreverv i noterte og unoterte selskaper. Han har særlig arbeidet med transaksjoner og har de siste ti årene vært instrumentell i en lang rekke oppkjøp, fusjoner/fisjoner, selskapsalg og børsnoteringer. Ertvaag er økonomiutdannet fra Handelshøyskolen BI. Han ble valgt inn i styret første gang 3. mai 2007 og har funksjonstid fram til ordinær generalforsamling i 2011. Ertvaag og nærstående eier ingen aksjer i Hafslund.

5 Tyra Marie Hetland (f. 1948)

Ansattes representant

Hetland er konserntillitsvalgt og seniorkonsulent i Hafslund Fakturaservice AS. Hun har tidligere arbeidet som e-verksjef ved Rælingen E-verk og som økonomisjef ved Romerike Energi AS. Hetland har også arbeidet ved forskningsavdelingen i Statistisk Sentralbyrå med ressursregnskap for energi. Hun er utdannet bedriftsøkonom ved BI. Hetland ble valgt inn i styret som vararepresentant første gang i 2007 og som styremedlem 16. desember 2008. Hun har vært områdetillitsvalgt i Hafslund Marked for EL&IT siden 2007. Hetland og nærstående eier 2956 B-aksjer i Hafslund.

6 Per Luneborg (f. 1967)

Ansattes representant

Luneborg er konserntillitsvalgt og seniorrådgiver i Hafslund Nett AS. Luneborg er utdannet cand. mag. innen elektrotekniske og økonomiske fag ved Høyskolen i Narvik. Han ble ansatt i Oslo Energi AS i 1996 og har arbeidet som senioringeniør, gruppeleder og prosjektleder i flere selskaper tilknyttet nettvirksomhetene i konsernet. Luneborg ble valgt inn i styret som varamedlem første gang i 2003 og som styremedlem i desember 2007. Han ble sist gjenvalgt av de ansatte 16. desember 2008 med funksjonstid i to år. Han har vært konserntillitsvalgt for NITO i Hafslund siden 2003. Luneborg og nærstående eier 177 B-aksjer i Hafslund.

7 Per Orfjell (f. 1952)

Ansattes representant

Orfjell er konserntillitsvalgt og spesialrådgiver i Hafslund. Han har arbeidet som energimontør i Oslo Lysverker, avdelingsleder i Oslo Energi AS og i Viken Energinett AS siden 1970. Orfjell er utdannet energimontør. Orfjell ble valgt inn i styret første gang 1. oktober 1998 og sist gjenvalgt av de ansatte 16. desember 2008 med funksjonstid i to år. Han er hovedtillitsvalgt i Fagforbundet i Hafslund. Orfjell og nærstående eier 152 B-aksjer i Hafslund.

8 Anne Grethe Dalane (f. 1960)

Dalane forlot sin post som styremedlem i Hafslund ASA den 9. september 2009. Hun flyttet til Buenos Aires høsten 2009 for å lede Yaras virksomhet i Latin-Amerika. Dalane ble valgt inn i styret første gang 6. mai 2008 og hadde opprinnelig funksjonstid fram til ordinær generalforsamling i 2010.

**Fjernvarme
sparer Oslo for et
klimagassutslipp
tilsvarende utslippet
fra 60 000 biler som
kjører 15 000
kilometer hver.**

Innhold

Konsern

Resultat konsern	Side 26
Utvidet resultat konsern	Side 26
Balanse konsern	Side 27
Kontantstrømoppstilling konsern	Side 28
Endring i konsernets egenkapital	Side 29
Note 1 Generell informasjon	Side 30
Note 2 Sammendrag av de viktigste regnskapsprinsippene	Side 30
Note 3 Finansiell risikostyring	Side 36
Note 4 Regnskapsestimer og skjønnsmessige vurderinger	Side 39
Note 5 Segmentinformasjon	Side 40
Note 6 Varige driftsmidler	Side 42
Note 7 Immaterielle eiendeler	Side 43
Note 8 Investering i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet	Side 45
Note 9 Finansielle instrumenter etter kategori	Side 46
Note 10 Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	Side 48
Note 11 Langsiktige fordringer	Side 48
Note 12 Kundefordringer og andre fordringer	Side 48
Note 13 Betalingsmidler	Side 49
Note 14 Aksjekapital og overkurs	Side 49
Note 15 Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	Side 49
Note 16 Lån	Side 50
Note 17 Utsatt skatt	Side 51
Note 18 Pensjonskostnader, -forpliktelser og -midler	Side 52
Note 19 Andre (tap)/gevinster netto	Side 55
Note 20 Andre driftskostnader	Side 55
Note 21 Lønnskostnader	Side 56
Note 22 Finanskostnader	Side 56
Note 23 Skattekostnad	Side 56
Note 24 Kontantstrøm fra driften	Side 57
Note 25 Betingete utfall	Side 58
Note 26 Transaksjoner med nærstående parter	Side 59
Note 27 Selskaper som inngår i konsolideringen	Side 60

Hafslund ASA

Resultat	Side 61
Balanse	Side 62
Kontantstrømoppstilling	Side 63
Note 1 Regnskapsprinsipper	Side 64
Note 2 Store enkelttransaksjoner	Side 65
Note 3 Lønn og andre personalkostnader	Side 65
Note 4 Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser	Side 66
Note 5 Andre driftskostnader	Side 67
Note 6 Resultat aksjeinvesteringer og netto finansposter	Side 67
Note 7 Skattekostnad	Side 68
Note 8 Varige driftsmidler	Side 69
Note 9 Aksjer i datterselskaper og andre selskaper	Side 69
Note 10 Andre langsiktige fordringer	Side 70
Note 11 Kundefordringer og andre fordringer	Side 70
Note 12 Kortsiktig rentebærende gjeld	Side 70
Note 13 Annen kortsiktig gjeld	Side 70
Note 14 Langsiktig gjeld	Side 71
Note 15 Nærstående parter	Side 71
Note 16 Risikostyring og finansielle derivater	Side 72
Note 17 Kontanter og kontantekvivalenter	Side 72
Note 18 Egenkapital	Side 73
Note 19 Aksjekapital og aksjonærinformasjon	Side 73

Resultat konsern

01. januar - 31. desember

Millioner kroner	Noter	2009	2008
Salgsinntekter	5	10 670	11 056
Kjøp varer og energi		(6 364)	(6 808)
Lønnskostnader	18, 21	(772)	(761)
Avskrivninger og nedskrivninger	6, 7	(882)	(850)
Resultat investering i Renewable Energy Corporation ASA	10	(137)	(15 913)
Andre (tap)/gevinster - netto	19	85	120
Andre driftskostnader	20	(1 418)	(1 403)
Andel resultat i tilknyttete og felleskontrollerte selskap	8	49	(15)
Driftsresultat		1 231	(14 574)
Finanskostnader	22	(661)	(684)
Resultat før skattekostnad		570	(15 258)
Skattekostnad	23	(357)	(882)
Årsresultat videreført virksomhet		213	(16 140)
Årsresultat avhendet virksomhet	8		225
Årsresultat		213	(15 915)
Tilordnet			
Aksjonærer i morselskapet		217	(15 950)
Minoritetsinteresser		(4)	35
Resultat per aksje for den del av årsresultatet som er tilordnet selskapets aksjonærer (NOK per aksje)			
Resultat per aksje videreført virksomhet (= utvannet resultat per aksje)	14	1,1	(82,7)
Resultat per aksje avhendet virksomhet (= utvannet resultat per aksje)	14	0,0	1,2

Utvidet resultat konsern

01. januar - 31. desember

Millioner kroner	Noter	2009	2008
Årsresultat		213	(15 915)
Utvidet resultat:			
Verdiendring investering i Renewable Energy Corporation ASA	10	(965)	1 021
Skatt på verdiendring investering i Renewable Energy Corporation ASA		8	(8)
Omregningsdifferanser		(5)	4
Utvidet resultat etter skatt		(962)	1 017
Årets totalresultat		(749)	(14 898)
Totalresultat tilordnes:			
Aksjonærene i morselskapet		(745)	(14 933)
Minoritetsinteresser		(4)	35
Årets totalresultat		(749)	(14 898)

Note 1 til 27 er en integrert del av konsernregnskapet.

Balanse konsern

31. desember

Millioner kroner	Noter	2009	2008
Eiendeler			
Varige driftsmidler	6	18 909	18 102
Immaterielle eiendeler	7	2 282	2 309
Investeringer i tilknyttete og felleskontrollerte selskaper	8	439	87
Langsiktige fordringer	11	603	492
Langsiktige eiendeler		22 233	20 990
Varer		25	114
Kundefordringer og andre fordringer	9, 12	2 129	2 460
Derivater	3, 9	41	38
Finansielle eiendeler	9, 10	4 258	5 451
Betalingsmidler	9, 13	311	681
Kortsiktige eiendeler		6 764	8 744
Eiendeler holdt for salg			874
Sum eiendeler		28 997	30 608
Egenkapital og gjeld			
Innskutt egenkapital	14	4 275	4 275
Opptjent egenkapital		6 779	7 981
Minoritetsinteresser		11	170
Egenkapital		11 065	12 426
Lån	9, 16	9 805	7 653
Utsatt skatt	17	2 839	2 686
Pensjoner og liknende forpliktelser	18, 25	316	320
Andre avsetninger og forpliktelser		100	95
Langsiktig gjeld		13 060	10 754
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	9, 15	1 712	1 493
Derivater	3, 9	253	388
Betalbar skatt	23	166	280
Lån	9, 16	2 741	4 871
Kortsiktig gjeld		4 872	7 032
Forpliktelser holdt for salg			396
Sum gjeld		17 932	18 182
Sum gjeld og egenkapital		28 997	30 608

Styret i Hafslund ASA

Oslo, 23. mars 2010

Christian Brinch
styreleder

Ole Ertvaag

Hanne Harlem

Tyra Marie Hetland

Mikael Lilius

Per Luneborg

Per Orfjell

Christian Berg
konsernsjef

Kontantstrømoppstilling konsern

01. januar - 31. desember

Millioner kroner	Noter	2009	2008
Kontantstrømmer fra driften	24	2 881	1 925
Betalte renter		(627)	(695)
Betalte skatter		(375)	(146)
Netto kontantstrømmer fra driften		1 879	1 085
Kontantstrøm investeringsaktiviteter			
Drifts- og ekspansjonsinvesteringer	6, 7	(1 653)	(1 707)
Salg varige driftsmidler		43	
Kjøp aksjer		(658)	(860)
Salg aksjer		631	666
Kontantstrøm investeringsaktiviteter		(1 636)	(1 901)
Kontantstrøm finansieringsaktiviteter			
Endring rentebærende fordringer		(99)	(302)
Opptak lån (eksklusiv nærstående parter)		6 755	8 177
Nedbetaling av lån (eksklusiv nærstående parter)		(6 867)	(6 012)
Nedbetaling av lån ytet fra nærstående parter			(500)
Utbytte og kjøp/salg egne aksjer		(439)	(625)
Kontantstrøm finansieringsaktiviteter		(650)	737
Kontantstrøm avhendet virksomhet			
Kontantstrøm drift avhendet virksomhet			110
Kontantstrøm investeringsaktiviteter avhendet virksomhet			383
Kontantstrøm finansieringsaktiviteter avhendet virksomhet			(88)
Kontantstrøm avhendet virksomhet		0	404
Endring i betalingsmidler		(407)	325
Betalingsmidler per 1. januar		681	393
Valutagevinst/ (tap) betalingsmidler		37	(37)
Betalingsmidler per 31. desember	9, 13	311	681

Note 1 til 27 er en integrert del av konsernregnskapet.

Endring i konsernets egenkapital

Millioner kroner	Noter	Aksje- kapital	Overkurs- fond	Annen innskutt egenkapital	Fond ¹⁾	Omrignings- differanser	Opptjent egenkapital	Egenkapital til mor- selskapets aksjonærer	Minoritets- interesser	Total egenkapital
Egenkapital per 1. januar 2008		195	4 080	76		5	23 480	27 836	99	27 935
Årets resultat							(15 950)	(15 950)	35	(15 915)
Utvidet resultat					1 013	4		1 017		1 017
Årets totalresultat					1 013	4	(15 950)	(14 933)	35	(14 898)
Transaksjoner med eierne:										
Endring minoritetsinteresser									36	36
Endring egne aksjer ²⁾	14						(40)	(40)		(40)
Utdelt ordinært utbytte for 2007							(592)	(592)		(592)
Andre egenkapitaleffekter							(15)	(15)		(15)
Egenkapital per 31. desember 2008		195	4 080	76	1 013	9	6 883	12 256	170	12 426
Årets resultat							217	217	(4)	213
Utvidet resultat					(957)	(5)		(962)		(962)
Årets totalresultat					(957)	(5)	217	(745)	(4)	(749)
Transaksjoner med eierne:										
Endring minoritetsinteresser									(154)	(154)
Endring egne aksjer ²⁾	14						(1)	(1)		(1)
Utdelt ordinært utbytte for 2008							(438)	(438)		(438)
Andre egenkapitaleffekter							(19)	(19)		(19)
Egenkapital per 31. desember 2009		195	4 080	76	56	4	6 642	11 053	11	11 065

¹⁾ Fondet inneholder netto verdiøkning i virkelig verdi for finansielle instrumenter klassifisert som tilgjengelig for salg, inntil investering avhendes eller hvor det fastslås at investeringen ikke har verdi utover balanseført kostpris.

²⁾ Det vises til note 14 vedrørende beholdning av egne Hafslund-aksjer.

Styret har foreslått et utbytte på 2,25 kroner per aksje for regnskapsåret 2009. Tilsvarende tall for 2008 var 2,25 kroner per aksje.

Note 1, 2

Note 1 Generell informasjon

Hafslund ASA (selskapet) med datterselskaper (samlet konsernet) er et av de største børsnoterte kraftkonsernene i Norden. Hafslund er landets største nettselskap, størst innen strømsalg, størst innen fjernvarme og en middels stor norsk kraftprodusent. Hafslund eier også 11,54 prosent i det børsnoterte solenergiselskapet Renewable Energy Corporation ASA gjennom Hafslund Venture AS.

Hafslund-konsernet driver sin virksomhet gjennom datterselskaper og tilknyttede selskaper og opererer i det alt vesentlige innenfor det norske markedet. Hovedkontoret ligger i Oslo. Selskapet er notert på Oslo Børs. Konsernregnskapet ble vedtatt av selskapets styre 23. mars 2010.

Note 2 Sammendrag av de viktigste regnskapsprinsippene

Nedenfor beskrives de viktigste regnskapsprinsippene benyttet ved utarbeidelsen av konsernregnskapet. Disse prinsippene er benyttet på samme måte i alle presenterte perioder, dersom ikke annet framgår av beskrivelsen.

2.1 Basisprinsipper

Konsernregnskapet er utarbeidet i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) som fastsatt av EU. Forskjellen mellom IFRS som fastsatt av EU og IASB er som følger:

Konsernregnskapet er utarbeidet basert på historisk kost-prinsippet med følgende modifikasjoner: Verdiregulering av finansielle derivater, finansielle instrumenter holdt for handelsformål, samt finansielle eiendeler og forpliktelser vurdert til virkelig verdi over resultatet.

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av konsernets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i høy grad inneholder slike skjønnsmessige vurderinger eller høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for konsernregnskapet, er beskrevet i note 4.

a) Nye og endrete standarder tatt i bruk av konsernet

Konsernet har i 2009 tatt i bruk følgende nye standarder og endringer:

- IFRS 8 *Operating segments* erstatter IAS 14 *Segment reporting* og samordner segmentrapportering med kravene i FASB standarden SFAS 131 *Disclosures about segments of an enterprise and related information*. Den nye standarden krever bruk av en ledelsestilnærming hvor segmentinformasjonen presenteres på samme måte som ved intern rapportering. Endringen har ikke vesentlig innvirkning på konsernregnskapet.
- IFRS 7 *Financial Instruments: Disclosures* (endret). Endringen krever ytterligere opplysninger vedrørende måling av virkelig verdi og likviditetsrisiko, herunder opplysninger om hvilke verdsettelsesmetoder som benyttes ved måling av virkelig verdi. Endringen påvirker kun presentasjonen og ikke resultat per aksje.
- IAS 1 *Presentation of Financial Statements* (revidert). Den reviderte standarden krever at inntekts- og kostnadsposter tidligere ført direkte mot egenkapitalen skal presenteres i utvidet resultatregnskap, atskilt fra egenkapitaloppstilling som viser transaksjoner med eiere. Sammenlikningstallene er endret slik at de er i overensstemmelse med revidert standard. Endringen påvirker kun presentasjonen og ikke resultat per aksje.

- IFRS 2 *Share-based Payment* (endret) klargjør definisjonen av innvinningsbetingelser og beskriver behandlingen av kanselleringer. Endringen har ikke vesentlig effekt på regnskapet.

b) Konsernet har valgt tidlig anvendelse av følgende standarder

- IFRS 3 *Business Combinations* (revidert) ble tatt i bruk av konsernet i 2009. Den reviderte standarden fortsetter å benytte oppkjøpsmetoden, men med noen vesentlige endringer. Alle vederlag ved kjøp av virksomhet regnskapsføres til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Betingete vederlag klassifiseres normalt som gjeld og etterfølgende verdiendringer resultatføres. Konsernet kan for hvert enkelt oppkjøp velge å måle eventuelle minoritetsinteresser i det oppkjøpte selskapet til full virkelig verdi eller kun til minoritetsinteressers andel av nettoeiendelene i det overdratte selskapet. Alle transaksjonskostnader skal kostnadsføres.

Da konsernet valgte å ta i bruk IFRS 3 (revidert) i 2009, måtte samtidig IAS 27 *Consolidated and Separate Financial Statements* (revidert) tas i bruk. Etter IAS 27 (revidert) skal enhver transaksjon med en minoritetsinteresse som ikke medfører endring i kontroll føres direkte mot egenkapitalen. Det er ikke adgang til å resultatføre gevinst eller tap, eller endring i goodwill. Standarden gir også nye regler for regnskapsføringen når kontroll opphører. Eventuelle gjenværende eierinteresser måles på nytt til virkelig verdi, og gevinst eller tap blir resultatført. Minoritetsinteresser kan etter revidert standard oppføres med negativt beløp ved underskudd eller tap, mens man tidligere begrenset disse til null. Den reviderte standarden ble benyttet på utvanningen av datterselskapet Infratek ASA i januar. Salg av eierandeler i et datterselskap som resulterer i tap av kontroll utløser gevinst eller tap på verdien av hele datterselskapet. Det er regnskapsført en gevinst som følge av utvanning av konsernets eierandel på 37 millioner kroner.

c) Standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder som ikke er trådt i kraft og hvor konsernet ikke har valgt tidlig anvendelse

I årsregnskapet for 2010 og senere vil følgende nye standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder som er utgitt være obligatoriske. Konsernet har ikke valgt tidlig anvendelse for noen av disse.

- IFRIC 17 *Distribution of Non-cash Assets to Owners*. Fortolkningen regulerer regnskapsføring av nærmere definerte tingsutdelinger til eierne. IFRS 5 er også endret slik at eiendeler som skal deles ut klassifiseres som "holdt for utdeling" når de er tilgjengelige for utdeling i nåværende tilstand og utdelingen er svært sannsynlig. Endringen forventes ikke å ha vesentlig påvirkning på regnskapet.
- IAS 38 *Intangible Assets* (endret). Standarden er endret for å presisere regnskapsføringen av immaterielle eiendeler anskaffet ved virksomhetssammenlutninger som er tett knyttet til øvrige eiendeler eller som gjelder flere immaterielle eiendeler som er nært knyttet sammen. Endringen har ikke vesentlig påvirkning på regnskapet.
- IFRS 5 *Measurement of non-current assets (or disposal group) classified as held-for-sale* (endret). Endringen presiserer krav til tilleggsopplysninger knyttet til anleggsmidler (eller avhendingsgrupper) holdt for salg eller avviklet virksomhet. Standarden presiserer også at de generelle kravene i IAS 1 fortsatt gjelder, spesielt punkt 15 (dekkende framstilling) og punkt 125 (kilder til estimeringsusikkerhet). Endringen forventes ikke å ha vesentlig påvirkning på regnskapet.
- IAS 1 *Presentation of Financial Statements* (revidert). Endringen presiserer at et potensielt oppgjør av en forpliktelse ved utstedelse av egenkapital ikke har betydning for klassifiseringen som kortsiktig eller langsiktig forpliktelse. Endringen tillater en forpliktelse å bli klassifisert som langsiktig (gitt at foretaket har en ubetinget rett til å utsette oppgjøret ved å overføre kontanter eller andre eiendeler minst 12 måneder etter balansedagen) til tross for at motparten kan kreve at foretaket når som helst må gjøre opp i aksjer.

- IFRS 2 (endret), *Group Cash-settled and Share-based Payments Transactions*. Endringen innarbeider tidligere IFRIC 8 og IFRIC 11. Det gis i tillegg noe utvidet veiledning for klassifisering av konsernutbetalinger som ikke var dekket av IFRIC 11. Endringen forventes ikke å ha vesentlig påvirkning på regnskapet.
- IFRS 9, *Financial Instruments*, erstatter målereglerne i IAS 39 for finansielle eiendeler og gjelder for årsregnskap som starter på eller etter 1. januar 2013. Måling i IFRS 9 er bestemt av selskapets forretningsmodell og egenskapene til den enkelte finansielle eiendel. En finansiell eiendel måles til amortisert kost hvis målsetningen til selskapets forretningsmodell er å holde eiendelen for å motta kontraktsfestede kontantstrømmer og kontantstrømmene fra eiendelen kun representerer avdrag og renter på utestående beløp. Konsernet er ikke ferdig med å vurdere effektene av IFRS 9.
- IAS 24 (revidert), *Related Party Disclosures*, gjelder for årsregnskap som starter på eller etter 1. januar 2011. Endringen medfører lettelse i informasjonskravene knyttet til transaksjoner med offentlige nærstående parter. Selskapet har offentlige nærstående parter. Endringen forventes ikke å ha effekt på de noteopplysningene som konsernet skal gi framover.
- IAS 32 (endring): *Classification of Rights Issues* gjelder for årsregnskap som starter på eller etter 1. februar 2010. Endringen innebærer at tegningsrettigheter i emisjoner hvor tegningsrettigheter tildeles alle eksisterende eiere i forhold til hvor mye de eier for emisjonen og hvor tegningskursen er et fast beløp i valuta skal klassifiseres som egenkapital. Endringen forventes ikke å ha effekt på regnskapene til konsernet.
- IFRIC 18, *Transfers of Assets from Customers* gjelder for eiendeler overført fra kunder på eller etter 1. juli 2009, godkjent av EU for overføringer i årsregnskap som starter på eller etter 1. november 2009. IFRIC 18 krever at selskap som mottar en eiendel fra en kunde skal vurdere hvorvidt eiendelen oppfyller definisjonen av en eiendel i rammeverket og i tilfelle balanseføre eiendeler til virkelig verdi. Inntektsføringen skal skje i samsvar med IAS 18. Fortolkningen forventes ikke å ha en vesentlig effekt på regnskapet til konsernet.
- IFRIC 19, *Extinguishing Financial Liabilities with Equity Instruments* gjelder for årsregnskap som starter på eller etter 1. juli 2010. IFRIC 19 klargjør den regnskapsmessige behandlingen når en reforhandling medfører at utestående forpliktelser konverteres helt eller delvis til egenkapitalinstrumenter. IFRIC 19 krever at det skal beregnes en gevinst eller tap ved reforhandlingen. Fortolkningen forventes ikke å ha en vesentlig effekt på regnskapet til konsernet.

2.2 Konsolideringsprinsipper

a) Datterselskaper

Datterselskaper er alle enheter der konsernet har makt til å styre enhetens finansielle og operasjonelle strategi, normalt gjennom eie av mer enn halvparten av stemmeberettiget kapital. Ved fastsettelse av om det foreligger kontroll inkluderes virkningen av potensielle stemmerettigheter som kan utøves eller konverteres på balansedagen. Datterselskaper blir konsolidert fra det tidspunkt kontroll er overført til konsernet og blir utelatt fra konsolidering når kontroll opphører.

Oppkjøpsmetoden benyttes ved virksomhetssammenslutninger. Vederlaget som overføres ved oppkjøp av et datterselskap måles til virkelig verdi, det være seg i form av avgitte eiendeler, pådratte forpliktelser, eller egenkapitalinstrumenter som avgis eller utstedes av konsernet. Vederlaget inkluderer virkelig verdi av alle eiendeler eller forpliktelser som følge av en avtale om betinget vederlag. Transaksjonsutgifter kostnadsføres når de påløper. Identifiserbare oppkjøpte eiendeler, gjeld og betingete forpliktelser regnskapsføres til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet.

Konsernet velger for hvert oppkjøp der det foreligger en minoritetsinteresse om disse skal regnskapsføres til virkelig verdi eller til deres andel av virkelig verdi av det overtatte selskapets identifiserte nettoeiendeler.

Summen av vederlaget, balanseført verdi av eventuelle minoritetsinteresser og virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet for tidligere eierinteresser i det overtatte selskapet som overstiger virkelig verdi av identifiserbare netto eiendeler i datterselskapet balanseføres som goodwill. I motsatt fall resultatføres differansen.

Konserninterne transaksjoner, mellomværende og urealisert fortjeneste og urealisert tap mellom konsernselskaper er eliminert. Regnskapsprinsipper i datterselskaper endres når dette er nødvendig for å oppnå samsvar med konsernets regnskapsprinsipper.

b) Transaksjoner og minoritetsinteresser

Transaksjoner med minoritetsinteresser behandles som transaksjoner mellom konsernets eiere. Forskjellen mellom vederlaget ved kjøp av minoritetsinteresser og den relevante andelen av konsernets balanseførte verdi av netto eiendeler i datterselskapet føres mot egenkapitalen. Gevinst eller tap ved avhendelse av minoritetsinteresser blir også ført mot egenkapitalen.

c) Tilknyttete selskaper

Tilknyttete selskaper er enheter der konsernet har betydelig innflytelse, men ikke kontroll. Betydelig innflytelse foreligger normalt for investeringer der konsernet har mellom 20 og 50 prosent av stemmeberettiget kapital. Investeringer i tilknyttete selskaper regnskapsføres på kjøpstidspunktet til anskaffelseskost og deretter anvendes egenkapitalmetoden. Unntatt er selskaper der konsernet har betydelig innflytelse, men som inngår i ventureporteføljen (se note 2.9).

Konsernets andel av over- eller underskudd i tilknyttete selskaper resultatføres og tillegges balanseført verdi av investeringene sammen med andel av utvidet resultat i det tilknyttete selskapet og virkning av eventuelle feil eller prinsippendringer. Konsernet resultatfører ikke andel av underskudd hvis dette medfører at balanseført verdi av investeringen blir negativ (inklusive usikrete fordringer på enheten), med mindre konsernet har påtatt seg forpliktelser eller avgitt garantier for det tilknyttete selskapets forpliktelser.

Konsernets andel av urealisert fortjeneste på transaksjoner mellom konsernet og dets tilknyttete selskaper elimineres. Det samme gjelder for urealiserte tap med mindre transaksjonen tilsier en nedskriving av den overførte eiendelen. Der det har vært nødvendig, er regnskapsprinsipper i de tilknyttete selskapene endret for å oppnå samsvar med konsernets regnskapsprinsipper. Gevinster og tap ved utvanning av eierandeler i tilknyttete selskaper er resultatført.

d) Felleskontrollert selskap

Hafslund driver Glommens og Laagen Brugseierforening i fellesskap med andre aktører. Foreningen er regnskapsmessig behandlet som et felleskontrollert foretak. Konsernets andel i foretaket innregnes ved hjelp av egenkapitalmetoden. Andelen i det felleskontrollerte foretaket ble på kjøpstidspunktet registrert til anskaffelseskost, og deretter justert for endringer i Hafslunds andel av det felleskontrollerte foretakets netto eiendeler. Hafslund resultatfører en andel av foretakets resultat tilsvarende sin eierandel.

Note 2

2.3 Segmentinformasjon

Driftssegmentene er rapportert etter samme struktur som i konsernets interne rapportering til selskapets øverste beslutningstaker. Selskapets øverste beslutningstaker, som er ansvarlig for allokering av ressurser til og vurdering av inntjening i driftssegmentene, er definert som konsernledelsen. Et driftssegment er en del av virksomheten som leverer produkter eller tjenester som er gjenstand for risiko og avkastning som er forskjellig fra andre virksomhetsområder.

2.4 Omregning av utenlandsk valuta

a) Funksjonell valuta og presentasjonsvaluta

Regnskapet til de enkelte enheter i konsernet måles i den valuta som benyttes der enheten i hovedsak opererer (funksjonell valuta). Konsernregnskapet presenteres i NOK, som både er den funksjonelle valutaen til morselskapet og presentasjonsvalutaen til konsernet.

b) Transaksjoner og balanseposter

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til den funksjonelle valutaen ved bruk av transaksjonskursen. Valutagevinst eller -tap ved oppgjør og omregning av pengeposter i fremmed valuta til kursen på balansedagen resultatføres.

Valutagevinster og -tap knyttet til lån, kontanter og kontantekvivalenter presenteres (netto) som finansinntekter eller finanskostnader. Andre valutagevinster og -tap presenteres på linjen for andre (tap)/gevinster – netto.

Valutvirkningen på ikke-pengeposter (både eiendeler og forpliktelser) inngår som del av vurderingen av virkelig verdi. Valutadifferanser på ikke-pengeposter, slik som aksjer til virkelig verdi over resultatet, resultatføres som en del av samlet gevinst og tap. Valutadifferanser på aksjer klassifisert som tilgjengelig for salg, inkluderes i verdiendringen som føres mot utvidet resultat.

2.5 Varige driftsmidler

Varige driftsmidler regnskapsføres til anskaffelseskost, med fradrag for avskrivninger. Anskaffelseskost inkluderer kostnader direkte knyttet til anskaffelsen av driftsmiddelet, herunder direkte henførbare lånekostnader. Påfølgende utgifter legges til driftsmidlenes balanseførte verdi eller balanseføres separat når det er sannsynlig at framtidige økonomiske fordeler tilknyttet utgiften vil tilflyte konsernet, og utgiften kan måles pålitelig. Balanseført beløp knyttet til utskiftede deler resultatføres. Øvrige reparasjons- og vedlikeholdskostnader føres over resultatet i den perioden utgiftene pådras.

Tomter avskrives ikke. Andre driftsmidler avskrives etter den lineære metode slik at anleggsmidlenes anskaffelseskost avskrives til restverdi over forventet utnyttbar levetid, som er:

Kraftanlegg	20 – 50 år
Andre fornybar energianlegg	5 – 50 år
Nettanlegg	14 – 50 år
Fiber, teknisk utstyr og løsøre	3 – 30 år
Annen eiendom	20 – 50 år

Driftsmidlenes utnyttbare levetid, samt restverdi, vurderes på balansedagen og endres hvis nødvendig. Når balanseført verdi på et driftsmiddel er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp, skrives verdien ned til gjenvinnbart beløp (note 2.7).

Gevinst og tap ved avgang driftsmidler resultatføres og utgjør forskjellen mellom salgspris og balanseført verdi.

Konsesjonsavgift framkommer i gruppen kraftanlegg. Denne representerer en forpliktelse til framtidige utbetalinger som motytelse for den retten konsernet har til å utnytte vannfall. For det tilfellet man har en identifisert forpliktelse, vil dette representere et vederlag for den rett/konsesjon man har mottatt. Verdien av eien delen på tidspunkt for investering vil være tilsvarende verdien på avsetningen for konsesjonsavgiftsforpliktelsen på samme tidspunkt.

2.6 Immaterielle eiendeler

a) Vannfall

Vannfallsrettigheter er balanseført til historisk anskaffelseskost. Vannfallsrettigheter er vurdert å være en tidsbegrenset eiendel der det ikke foreligger hjemfallsrett, og avskrives ikke.

b) Goodwill

Goodwill er forskjellen mellom anskaffelseskost ved kjøp av virksomhet og virkelig verdi av konsernets andel av netto identifiserbare eiendeler i virksomheten på oppkjøpstidspunktet. Goodwill ved oppkjøp av datterselskap er klassifisert som immateriell eiendel. Goodwill testes årlig for verdifall og balanseføres til anskaffelseskost med fradrag av nedskrivninger. Nedskrivning på goodwill reverseres ikke. Gevinst eller tap ved salg av en virksomhet inkluderer balanseført verdi av goodwill tilhørende den solgte virksomheten.

Goodwill blir allokert til aktuelle kontantgenererende enheter for senere vurdering av behov for nedskrivning. Allokeringen skjer til de kontantgenererende enheter eller grupper av kontantgenererende enheter som forventes å få fordeler av oppkjøpet.

c) Kundeporteføljer

Kundeporteføljer er balanseført til anskaffelseskost med fradrag for avskrivninger. Kundeporteføljer har begrenset utnyttbar levetid og avskrives lineært over fem år basert på forventet gjennomsnittlig avtaleperiode.

2.7 Verdifall på ikke-finansielle eiendeler

Goodwill og immaterielle eiendeler med ubestemt utnyttbar levetid avskrives ikke, men testes årlig for verdifall. Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler som avskrives, vurderes for verdifall når det foreligger indikatorer på at framtidig inntjening ikke kan forsvare balanseført verdi. Forskjellen mellom balanseført verdi og gjenvinnbart beløp resultatføres som nedskrivning. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi med fradrag av salgskostnader og bruksverdi. Ved vurdering av verdifall grupperes eiendelene på det laveste nivået der det er mulig å skille ut uavhengige kontantstrømmer (kontantstrømgenererende enheter). Ved hver rapporteringsdato vurderes mulighetene for reversering av tidligere nedskrivninger på ikke-finansielle eiendeler (unntatt goodwill).

2.8 Anleggsmidler (eller avhendingsgrupper) holdt for salg

Anleggsmidler (eller avhendingsgrupper) blir klassifisert som holdt for salg når balanseført beløp i hovedsak vil bli realisert ved en salgstransaksjon og et salg er vurdert som svært sannsynlig. Måling skjer til det laveste av balanseført verdi og virkelig verdi fratrukket salgsutgifter.

2.9 Finansielle eiendeler

Konsernet klassifiserer finansielle eiendeler i følgende kategorier: a) til virkelig verdi over resultatet, b) lån og fordringer og c) eiendeler tilgjengelige for salg. Klassifiseringen avhenger av hensikten med eiendelen og foretas ved anskaffelse.

a) Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet

Denne kategorien har to underkategorier: i) finansielle eiendeler holdt for handelsformål, og ii) finansielle eiendeler som ledelsen initielt har valgt å klassifisere til virkelig verdi over resultatet. En finansiell eiendel klassifiseres i denne kategorien dersom den primært er anskaffet med henblikk på å gi fortjeneste fra kortsiktige prissvingninger, eller dersom ledelsen velger å klassifisere den i denne kategorien. Derivater klassifiseres som holdt for handelsformål, med mindre de er en del av en regnskapsmessig sikringsrelasjon. Eiendeler i denne kategorien klassifiseres som omløpsmidler hvis de holdes for handelsformål, eller hvis de forventes å bli realisert innen 12 måneder etter balansedagen.

Konsernet har betydelige aksjeinvesteringer i en ventureportefølje. Ventureporteføljen styres risikomessig samlet og vurderes til virkelig verdi over resultatet.

b) Utlån og fordringer

Utlån og fordringer er ikke-derivate finansielle eiendeler med faste eller bestembare betalinger som ikke omsettes i et aktivt marked. De klassifiseres som omløpsmidler med mindre de forfaller mer enn 12 måneder etter balansedagen. I så fall klassifiseres de som anleggsmidler. Utlån og fordringer klassifiseres som kundefordringer og andre fordringer i balansen (se note 2.12).

c) Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg er ikke-derivate finansielle eiendeler som man velger å plassere i denne kategorien, eller som ikke tilhører noen annen kategori. De klassifiseres som anleggsmidler så sant ikke investeringen forfaller eller ledelsen har til hensikt å selge investeringen innen 12 måneder fra balansedagen.

Regnskapsføring og måling

Vanlige kjøp og salg av investeringer regnskapsføres på avtaletidspunktet, som er den dagen konsernet forplikter seg til å kjøpe eller selge eiendelen. Alle finansielle eiendeler som ikke regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet, balanseføres første gang til virkelig verdi pluss transaksjonskostnader. Finansielle eiendeler som føres til virkelig verdi over resultatet, regnskapsføres ved anskaffelsen til virkelig verdi, og transaksjonskostnader resultatføres. Investeringer fjernes fra balansen når rettighetene til å motta kontantstrømmer fra investeringen opphører, eller når disse rettighetene er blitt overført, og konsernet i hovedsak har overført all risiko og hele gevinstpotensialet ved eierskapet. Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg og finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet måles til virkelig verdi etter førstegangs balanseføring. Utlån og fordringer måles i senere perioder til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden.

Gevinst eller tap fra endringer i virkelig verdi av eiendeler klassifisert som finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, inkludert renteinntekt og utbytte, medtas i resultatregnskapet under andre (tap)/gevinster – netto i den perioden de oppstår.

På balansedagen vurderes det hvorvidt det finnes objektive indikasjoner på at en finansiell eiendel eller gruppe av finansielle eiendeler har falt i verdi. For aksjer klassifisert som tilgjengelig for salg vil et betydelig eller langvarig fall i virkelig verdi under anskaffelseskost være en indikator på at aksjen er verdiforringet. Dersom slike objektive indikatorer foreligger for finansielle eiendeler tilgjengelig for salg, blir det samlede tapet – målt som differansen mellom anskaffelseskost og virkelige verdi,

fratrasket eventuelt tidligere resultatførte nedskrivninger – tatt ut av egenkapitalen og regnskapsført i resultatregnskapet. Verdiforringelse på aksjer og tilsvarende instrumenter klassifisert som tilgjengelig for salg ført i resultatregnskapet reverseres ikke gjennom resultatregnskapet. Når verdipapirer klassifisert som tilgjengelig for salg selges eller nedskrives, omklassifiseres samlet verdiregulering som er ført i utvidet resultat over resultatet.

2.10 Derivater og sikring

Derivater balanseføres til virkelig verdi på det tidspunkt derivatkontrakten inngås, og deretter løpende til virkelig verdi. Endringer i virkelig verdi på derivater regnskapsføres som andre (tap)/gevinster – netto. Hafslund anvender ikke sikringsbokføring.

Konsesjonskraft

Konsesjonskraft skal i utgangspunktet sikre kommunene elektrisk kraft til en rimelig pris. Hafslund har en forpliktelse til å levere konsesjonskraft tilsvarende et avtalt volum. I den grad kraften gjøres opp finansielt, faller den utenfor unntaket i IAS 39.5 om eget bruk, og forpliktelsen omfattes da av IAS 39. Følgelig vil forpliktelsen til å levere konsesjonskraft i kommende perioder føres til virkelig verdi over resultatet.

2.11 Varer

Varer vurderes til det laveste av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi. Anskaffelseskost tilordnes ved bruk av først-inn, først-ut-metoden (FIFO).

2.12 Kundefordringer

Kundefordringer måles ved første gangs balanseføring til virkelig verdi. Ved etterfølgende måling vurderes kundefordringer til amortisert kost ved bruk av effektiv rente, fratrasket avsetning for inntruffet tap.

2.13 Betalingsmidler

Betalingsmidler består av kontanter, bankinnskudd, andre kortsiktige, lett omsettelige investeringer med maksimum tre måneders opprinnelig løpetid og trekk på kassekreditt. I balansen er kassekreditt inkludert i lån under kortsiktig gjeld.

2.14 Aksjekapital og overkurs

Ordinære aksjer klassifiseres som egenkapital. Utgifter som knyttes direkte til utstedelse av nye aksjer eller opsjoner, føres som reduksjon av mottatt vederlag i egenkapitalen. Ved kjøp av egne aksjer føres vederlaget, inkludert eventuelle transaksjonskostnader fratrasket skatt, til reduksjon i egenkapitalen (tilordnet selskapets aksjonærer) inntil aksjene blir annullert, utstedt på nytt eller solgt. Dersom egne aksjer senere blir solgt eller utstedt på nytt, føres vederlaget, fratrasket direkte transaksjonskostnader og tilknyttete skattevirkninger, som økning av egenkapital tilordnet selskapets aksjonærer.

Note 2

2.15 Leverandørgjeld

Leverandørgjeld måles til virkelig verdi ved første gangs balanseføring. Ved etterfølgende måling vurderes leverandørgjeld til amortisert kost ved bruk av effektiv rente.

2.16 Lån

Lån måles, styres og følges opp basert på virkelig verdi i henhold til interne risikostyringsprosedyrer, og endring i virkelig verdi kommuniseres i den interne ledelsesrapporteringen. Lån regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet i henhold til Fair value option (FVO). Nye lån som fra anskaffelsestidspunktet styres og rapporteres etter virkelig verdi, vil i senere regnskapsperioder også regnskapsføres i henhold til FVO. Lån regnskapsføres til virkelig verdi når utbetaling av lånet finner sted. For lån som måles til virkelig verdi over resultatet, blir transaksjonskostnader direkte utgiftsført. Lån klassifiseres som kortsiktig gjeld med mindre det foreligger en ubetinget rett til å utsette betaling av gjelden i mer enn 12 måneder fra balansedato.

2.17 Skatt

Skattekostnaden består av betalbar skatt og endring utsatt skatt. Skatt blir resultatført, bortsett fra når den relaterer seg til poster som er ført mot utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen. I slike tilfeller, føres også skatten mot utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen. Skattekostnaden beregnes i samsvar med de skattemessige lover og regler som er vedtatt av skattemyndighetene på balansedagen. Det er beregnet utsatt skatt på alle midlertidige forskjeller mellom skattemessige og konsoliderte regnskapsmessige verdier på eiendeler og gjeld ved bruk av gjeldsmetoden. Dersom konsernet deltar i en transaksjon om kjøp av en eiendel eller gjeld som ikke er en del av en foretaksintegrasjon, regnskapsføres ikke utsatt skatt på transaksjonstidspunktet. Utsatt skatt fastsettes ved bruk av skattesatser og skatte- lover som er vedtatt eller i det alt vesentlige er vedtatt på balansedagen, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres, eller når den utsatte skatten gjøres opp. Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at framtidig skattbar inntekt vil foreligge, og at de skattereduserende midlertidige forskjellene kan fratrekkes i denne inntekten.

Utsatt skatt beregnes på midlertidige forskjeller fra investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper, bortsett fra når konsernet har kontroll over tidspunktet for reversering av de midlertidige forskjellene, og det er sannsynlig at de ikke vil bli reversert i overskuelig framtid.

Beskatning av kraftproduksjonsvirksomheten

Kraftproduksjonsvirksomheten er underlagt de særskilte reglene for beskatning av kraftforetak. Utover alminnelig inntektsskatt belastes kraftproduksjonsvirksomheten med eiendomsskatt, naturressursskatt og grunnrenteskatt.

Naturressursskatt er en overskuddsavhengig skatt som beregnes på grunnlag av det enkelte kraftverkets gjennomsnittlige kraftproduksjon de siste sju årene. Skattesatsen er satt til 1,3 øre per kWh. Naturressursskatten kan avregnes krone for krone mot alminnelig inntektsskatt, og ikke utliknet naturressursskatt kan framføres tillagt renter. Ikke utliknet naturressursskatt klassifiseres som en rentebærende fordring.

Grunnrenteskatten utgjør 30 prosent av kraftstasjonenes normerte resultat utover beregnet friinntekt. Eventuell negativ grunnrenteinntekt kan framføres mot senere positiv grunnrenteinntekt inkludert renter. Negativ grunnrenteinntekt inngår som en del av grunnlaget for beregning av utsatt skatt/skattefordel i grunnrentebeskatningen

sammen med utsatt skatt/skattefordel knyttet til midlertidige forskjeller vedrørende driftsmidler i kraftproduksjonen.

Kraftproduksjonsvirksomheten belastes også med eiendomsskatt som utgjør inntil 0,7 prosent av beregnet takstverdi. Alminnelig inntektsskatt og grunnrenteskatt resultatføres som ordinære skatter. Eiendomsskatt resultatføres som en driftskostnad.

2.18 Pensjonsforpliktelser, bonusordninger og andre kompensasjonsordninger overfor ansatte

a) Pensjonsforpliktelser

Selskapene i konsernet har ulike pensjonsordninger. Konsernet har både ytelsesplaner og innskuddsplaner.

Ytelsesplan

En ytelsesplan er en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering, og som er finansiert gjennom innbetalinger til forsikringsselskaper eller pensjonskasser. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av en eller flere faktorer slik som alder, antall år i selskapet og lønn. Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedatoen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene, justert for ikke resultatførte estimatavvik og ikke resultatførte kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode. Nåverdien av de definerte ytelsene bestemmes ved å diskontere estimerte framtidige utbetalinger med en diskonteringsrente med utgangspunkt i renten på norske statsobligasjoner med 10 års løpetid. Gjennomsnittlig gjenværende opptjeningsstid for medlemmene av ytelsesplanene er beregnet til cirka 11 år.

Estimatavvik som skyldes ny informasjon eller endringer i de aktuarmessige forutsetningene utover det største av 10 prosent av verdien av pensjonsmidlene eller 10 prosent av pensjonsforpliktelsene, blir ført i resultatregnskapet over en periode som tilsvarer arbeidstakernes forventete gjennomsnittlige resterende ansettelsesperiode. Endringer i pensjonsplanens ytelse kostnadsføres eller inntektsføres løpende i resultatregnskapet, med mindre rettighetene etter den nye pensjonsplanen er betinget av at arbeidstakeren blir værende i tjeneste i en spesifisert tidsperiode (opptjeningsperioden). I dette tilfellet amortiseres kostnaden knyttet til endret ytelse lineært over opptjeningsperioden.

Innskuddsplan

En innskuddsplan er en pensjonsordning hvor konsernet betaler faste bidrag til en separat juridisk enhet. Konsernet har ingen juridisk eller annen forpliktelse til å betale ytterligere bidrag i tilfelle enheten ikke har nok midler til å betale alle ansatte ytelse knyttet til opptjening i inneværende og tidligere perioder. Konsernet betaler innskudd til privat administrerte forsikringsplaner for pensjon på obligatorisk eller avtalemessig basis. Konsernet har ingen ytterligere betalingsforpliktelser etter at innskuddene er blitt betalt. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad når de forfaller. Forskuddsbetalte innskudd bokføres som en eiendel i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere framtidige innbetalinger.

b) Bonusordninger

Konsernet regnskapsfører en forpliktelse og en kostnad ved tildeling av egne aksjer til ansatte. Kostnadsføring foretas lineært over opptjeningsperioden og presenteres som lønnskostnader. Verdien måles til aksjens markedsverdi på tildelingstidspunktet. Ved kostnadsføring regnskapsføres en tilsvarende økning av annen innskutt egenkapital.

c) Sluttvederlag

Sluttvederlag blir betalt når ansettelsesforhold avsluttes før det normale tidspunktet for pensjonering, eller når en ansatt frivillig aksepterer å slutte mot et slikt vederlag. Konsernet regnskapsfører sluttvederlag når det beviselig er forpliktet til enten å avslutte arbeidsforholdet til en eller flere ansatte i henhold til en formell, detaljert plan som ikke kan trekkes tilbake, eller til å gi sluttvederlag som følge av et tilbud som er gitt for å oppfordre til frivillig avgang. Sluttvederlag som forfaller mer enn 12 måneder etter balansedagen, diskonteres til nåverdi.

2.19 Avsetninger

Konsernet regnskapsfører avsetninger for miljømessige utbedringer, restrukturering og rettslige krav når: a) det eksisterer en juridisk eller selvpålagt forpliktelse som følge av tidligere hendelser, b) det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen vil komme til oppgjør ved en overføring av økonomiske ressurser og c) forpliktelsens størrelse kan estimeres med tilstrekkelig grad av pålitelighet. Avsetning for restruktureringskostnader omfatter termineringsgebyr på leiekontrakter og sluttvederlag til ansatte. Det avsettes ikke for framtidige driftstap.

I tilfeller hvor det foreligger flere forpliktelser av samme natur, fastsettes sannsynligheten for at forpliktelsen vil komme til oppgjør ved å vurdere gruppen under ett. Avsetning for gruppen regnskapsføres selv om sannsynligheten for oppgjør knyttet til gruppens enkeltelementer kan være lav.

Avsetninger måles til nåverdien av forventete utbetalinger for å innfri forpliktelsen. Det benyttes en diskonteringsssats før skatt som reflekterer nåværende markedssituasjon og risiko spesifikk for forpliktelsen. Økningen i forpliktelsen som følge av endret tidsverdi føres som finanskostnad.

2.20 Inntektsføring

Inntekter ved salg av varer og tjenester vurderes til virkelig verdi av vederlaget, netto etter fradrag for merverdiavgift, returer og rabatter. Konserninternt salg elimineres.

Salg resultatføres når inntekten kan måles pålitelig, det er sannsynlig at de økonomiske fordelene knyttet til transaksjonen vil tilflyte konsernet og spesielle kriterier knyttet til formene for salg som er nevnt under er oppfylt. Salg vurderes ikke å kunne måles pålitelig før alle betingelser knyttet til salget er innfridd. Konsernet baserer estimatene for regnskapsføring på historikk, vurdering av type kunde og transaksjon, samt eventuelle spesielle forhold knyttet til den enkelte transaksjon.

a) Salg av kraft

Salg av kraft resultatføres på tidspunkt for levering til kunden.

b) Nettleie

Nettleien inntektsføres på faktureringsdagspunktet. Inntektsført beløp det enkelte år tilsvarer periodens leverte volum avregnet til den til enhver tid fastsatte tariff. Tillatt inntekt består av inntektsramme fastsatt av regulator (NVE) tillagt overføringskostnader,

påslag Enova og eiendomsskatt, samt fratrukket avbruddskostnader. Mer-/mindreinntekt, som er forskjellen mellom inntektsført nettleie og tillatt inntekt defineres som regulatorisk gjeld/eiendel som ikke kvalifiserer til balanseføring. Dette begrunnes med at det ikke er inngått kontrakt med en bestemt kunde, og at fordringen i teorien er betinget av en framtidig leveranse. Tariffene styres ut i fra formålet om at den årlige inntekten over tid skal være i samsvar med tillatt inntekt. Merinntekt oppstår dersom inntektsført nettleie er høyere enn tillatt inntekt, noe som påvirker resultatet positivt. Tilsvarende vil en mindreinntekt påvirke resultatet negativt. Resultatet for 2009 er påvirket av en mindreinntekt på 16 millioner kroner. Resultatet ble tilsvarende påvirket positivt i 2008 med 205 millioner kroner (merinntekt). Ved utgangen av 2009 er ikke balanseført merinntekt på 143 millioner kroner.

c) Salg av andre varer og tjenester

Salg av varer resultatføres når en enhet innenfor konsernet har solgt produktet til kunden. Salg av tjenester resultatføres i den perioden tjenesten utføres. For tilvirkning etter kontrakt foretas inntektsføring etter løpende avregningsmetode. Fullføringsgraden måles ved direkte kostnader påløpt i prosent av totale kostnader som forventes påløpt. Andelen av salgsinntekter som knytter seg til framtidige serviceytelser balanseføres som uopptjent inntekt ved salget og inntektsføres deretter i takt med levering av ytelsene.

d) Inntekt fra utbytte

Utbytteinntekter resultatføres når rett til å motta betaling oppstår.

2.21 Leieavtaler

Leieavtaler der en vesentlig del av risiko og avkastning knyttet til eierskap fortsatt ligger hos utleier, klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Leiebetaling ved operasjonelle avtaler (med fradrag for eventuelle økonomiske insentiver fra utleier) kostnadsføres lineært over leieperioden.

Konsernet leier noen varige driftsmidler. Leieavtaler knyttet til varige driftsmidler hvor konsernet i hovedsak innehar all risiko og avkastning knyttet til eierskapet, blir klassifisert som finansielle leieavtaler. Finansielle leieavtaler blir ved leieperiodens begynnelse regnskapsført til det laveste av driftsmiddelets virkelige verdi og minsteleiens nåverdi. Hver leiebetaling blir fordelt mellom forpliktelsen og finanskostnader for å oppnå en konstant periodisk rente på forpliktelsens gjestående saldo. Den korresponderende leieforpliktelsen (med fradrag for finanskostnader) blir inkludert i annen langsiktig gjeld. Renteelementet i finanskostnaden kostnadsføres over leieperioden for å oppnå en konstant periodisk rente på forpliktelsens gjenværende saldo for hver periode. Varige driftsmidler som er finansielt leaset, blir avskrevet over den korteste av periodene for eiendelens utnyttbare levetid og leieavtalens løpetid.

2.22 Utbytte

Utbytteutbetalinger til selskapets aksjonærer klassifiseres som gjeld fra det tidspunkt utbyttet er fastsatt av generalforsamlingen.

Note 3

Note 3 Finansiell risikostyring

Konsernets virksomhet innebærer eksponering mot en rekke ulike risikofaktorer. Hafslund har en naturlig eksponering mot finansiell risiko i tilknytning til kraftmarkedet, og er i tillegg eksponert for valutarisiko, renterisiko, kursrisiko aksjer, likviditetsrisiko og kredittisiko. Konsernet benytter finansielle derivater for å sikre seg økonomisk mot visse finansielle risikoer. Risikostyringen i Hafslund skal støtte opp under verdiskapingen i konsernet og sikre en fortsatt solid finansiell plattform. Rammer og styringsmål for risikostyringen er gitt ved konsernets styregodkjente overordnede retningslinjer samt tilhørende risikomandater. Risikoansvar ligger som hovedprinsipp hos den operasjonelle ledelsen i den enkelte enheten. For finansielle risikofaktorer som kraftprisrisiko, renterisiko og valutarisiko som har store likhetstrekk på tvers av forretningsområdene, er risikostyringen likevel i betydelig grad sentralisert.

a) Kraftpris og volumrisiko

Fleire av konsernets resultatenheter er eksponert for risiko knyttet til kraftmarkedet. Den naturlige markedseksponeringen kommer hovedsakelig som følge av eierskap i kraftproduksjon, nettvirksomhet og strømsalg til kunder. For fjernvarmevirksomheten er det også en risiko ved at pris settes ut fra kundens alternativkostnad til oppvarming (elektrisitet). Det samme gjelder Miljøenergi, hvor prismekanismer i salgskontraktene gjør at inntektene i større eller mindre grad avhenger av kraftprisen. I tillegg foretar Hafslund aktiv posisjonstaking i kraftmarkedet gjennom konsernets tradingavdeling. Krafthandelsavdelingen gjennomfører alle handler ut mot markedet, men i den grad handler utføres på vegne av andre forretningsenheter, skjer handlene for disses regning og risiko.

Risikostyringen for krafthandel er basert på styregodkjente strategier for forvaltning av krafthandelsrelatert risiko i Hafslund. I forhold til produksjonsvolumet følger Hafslund en strategi om å ligge grunnleggende åpent eksponert (spot). Utviklingen i kraftpriser vil sammen med faktorer som påvirker produksjonsvolum, i første rekke værforhold, være av vesentlig betydning for resultatene til produksjonsvirksomheten. For strømsalgsvirksomheten er risikostyringen rettet inn mot å redusere svingninger i marginen.

Som operasjonelt risikostyringsmål i forhold til kraftprisrisiko benytter Hafslund Value at Risk. Daglig Value at Risk (DVaR)-rapporter distribueres ukentlig til konsernets ledelse, og et sammendrag av rapportene inngår i konsernets månedlige ledelsesrapportering. Per 31. desember 2009 var DVaR for Hafslunds samlede kraftportefølje 76,0 millioner kroner, noe som innebærer at Hafslund med 95 prosent sikkerhet ikke vil tape mer enn 76 millioner kroner på et døgn som følge av svingninger i kraftprisene. En slik hendelse ville gi en resultateffekt etter skatt for konsernet på 54,7 millioner kroner (2008: 34 millioner kroner). Størsteparten av risikoen henføres til risiko for prisfall for framtidig produksjonsportefølje i Hafslund Produksjon. I forhold til nevnte produksjonsportefølje har det vært et behov for å fastsette en tidsavgrensningshorisont for risikostyring. Denne er satt til inneværende år pluss to år. For å oppnå den ønskete risikoreducerende effekt for kraftporteføljene benyttes standardiserte derivatprodukter som futures, forwards og CFD, samt opsjoner. Sikringshandel gjøres i hovedsak mot, eller cleares inn hos, den nordiske elbørsen NordPool.

b) Valutarisiko

Hafslund har gjeld i fremmed valuta, samt virksomheter som gjennomfører transaksjoner som er eksponert for svingninger i valutakurs. Dette gjelder i særdeleshet handel med kraft og kraftderivater i euro. BioWoods pelletsfabrikk, som er under oppføring og forventes å starte produksjon i 2010, vil få valutaeksponering, ettersom råvarer og pellets vil kjøpes/selges i ulike fremmede valutaer. Konsernets finansavdeling er, på vegne av de operative enhetene, ansvarlig for å styre den samlede valutaeksponering til konsernet, og utfører alle transaksjoner ut mot

markedet. Motgående posisjoner nettes til en viss grad internt mellom selskap. For å redusere valutarisiko benyttes valutaterminer og -opsjoner. Ved låneopptak i utenlandsk valuta sikres hovedstol og basisrente med basisswap på opptrekke-tidspunktet. Valutaderivater regnskapsføres til virkelig verdi.

Dersom alle andre faktorer var konstante, og NOK endrer seg mot SEK og Euro med 10 prosent, og 18 prosent mot USD, ville dette gi en resultateffekt etter skatt som følge av verdiendring på Hafslunds portefølje av valutaderivater på +/- 28 millioner kroner per 31. desember 2009 (2008: +/- 32 millioner kroner). Med bakgrunn i historiske data og forutsetning om framtidig normalfordeling vil kursendring for euro med mer enn 87 prosent sikkerhet ikke bli større enn angitt i løpet av et enkelt år. Derivatkontrakter i euro er blant annet inngått med formål å sikre framtidige europosisjoner tilknyttet kraftderivater som strømsalgsvirksomheten holder for sikringsformål, samt redusere valuta-risiko tilknyttet framtidig eurokontantstrøm fra salg av kraftproduksjon.

c) Renterisiko

Hafslunds driftsinntekter og kontantstrøm fra operasjonell virksomhet er for en stor del uavhengig av renteendringer. Unntaket er nettvirksomheten der fastsettelsen av inntektsrammen inneholder et vesentlig renteelement. I gjeldende økonomiske regulering for nettselskapene er avkastningskravet på nettkapitalen knyttet opp mot årgjennomsnittet av fem års statsrente. Konsernet er i tillegg eksponert for renterisiko i forhold til rentebærende gjeld. For lån med flytende rente vil renteendringer påvirke selskapets kontantstrøm. For alle selskapets lån vil renteendringer, inkludert endringer i kredittspread, påvirke virkelig verdi av lånene. Gjennom 2009 har endring i kredittspread isolert sett medført en økning i låneporteføljens virkelige verdi på 147 millioner kroner (2008: 385 millioner kroner).

Hafslund har en blanding av fast- og flytende rentelån i sin låneportefølje. Rente-derivater benyttes for å redusere svingninger i kontantstrøm knyttet til finans-kostnader. Gjennom rammer for renterisiko har styret besluttet at andelen flytende rente for låneporteføljen skal ligge mellom 40 og 70 prosent. Per 31. desember 2009 utgjorde andelen flytende rente cirka 58 prosent (2008: 63 prosent). For å simulere følsomheten for kraftige rentesvingninger har porteføljen av lån og rente-derivater per 31. desember 2009 blitt testet mot et skift på +/- 1,5 prosent over hele yield-kurven. Med bakgrunn i historiske data vil man med cirka 90 percent sannsynlighet ikke oppleve større renteendring enn dette i løpet av et år. Et slikt skift ville medføre en endring i konsernets årlige finanskostnader (justert for skatte-effekt) på 196 millioner kroner. Tilsvarende tall basert på renteporteføljen per 31. desember 2008 ville være +/- 172 millioner kroner. Dette inkluderer både endringer i rentekostnader som følge av endret flytende rente, endringer i virkelig verdi på fastrentelån og endringer i virkelig verdi på rentederivater. Fordi inntektsrammen for nettvirksomheten også varierer med svingninger i renten, ville samlet effekt av renteendring på resultat før skatt være lavere.

d) Pris/kursrisiko aksjer

Konsernets venturevirksomhet foretar egenkapitalinvesteringer innen alternativ og fornybar energi samt energirelaterte tjenester og teknologi. Ventureporteføljen balanseføres til virkelig verdi. Porteføljen inneholder en betydelig aksjepost i det børs-noterte solenergiselskapet Renewable Energy Corporation ASA (REC), som per 31. desember 2009 utgjør cirka 75 prosent av totalverdien av investeringsporteføljen. Svingninger i aksjekursen på REC vil påvirke balanseførte verdier. Aksjeposten i REC er klassifisert som tilgjengelig for salg og regnskapsføres til virkelig verdi over egenkapitalen. Endring i kursen på REC-aksjen med 42 prosent vil medføre en egenkapital-endring på 1037 millioner kroner (2008: 75 prosent: 2452 millioner kroner). Kursfall per 31. desember 2009 på 42 prosent ville medført en resultatbelastning på 981 millioner kroner. 42 (75) prosent legger til grunn betaen til REC (B) og markedets forventete utvikling i OBX-indeksen per 31. desember 2009.

Øvrige selskaper i ventureporteføljen er ikke børsnotert, men dersom resten av porteføljen til Venture skulle oppleve en tilsvarende verdireduksjon (42 prosent, henholdsvis 75 prosent), ville dette medføre en endring i resultat etter skatt på 337 millioner kroner for konsernet (2008: 515 millioner kroner).

e) Likviditetsrisiko

Kontantstrømmen fra krafthandelsvirksomheten vil variere blant annet i forhold til prisnivået i markedet. Konsernet har derfor etablert langsiktige, kommitterte trekkrettigheter for å sikre tilgjengelig likviditet også i perioder hvor det kan være vanskelig å oppnå finansiering i markedene. Ubenyttete trekkrettigheter per 31. desember 2009 utgjorde 4,6 milliarder kroner (2008: 4,1 milliarder kroner).

f) Kredittrisiko

Hovedtyngden av konsernets debitorer er privatpersoner som kjøper strøm eller fjernvarme. I forbindelse med salget av Hafslund Sikkerhet Privat til Securitas Direct

ble det ytt en selgerkreditt pålydende 262 millioner kroner. Hafslund har foruten dette ingen vesentlig konsentrasjon av kredittrisiko. Oppfølging og innkreving av kundefordringer er sentralisert i en egen resultatenhhet i konsernet (Hafslund Fakturaservice). Motpartsrisiko i forhold til krafthandelsvirksomheten minimeres gjennom at man hovedsakelig bruker standardiserte kontrakter som avregnes via Nord Pool. Risikomandat for rente og valuta, som er forankret i styrevedtak, inneholder retningslinjer for kredittverdighet for institusjonelle motparter. Hovedtyngden av forfalte kundefordringer per 31. desember 2009 ligger i forretningsområdet marked, og gjelder i all hovedsak fordringer mot private strømkunder. Det er avsatt i undertak av 30 millioner kroner til dekning av tap på denne fordringsmassen, noe som er på nivå med året før. Nivået på forfalte kundefordringer er også stabilt. Vi registrerte også i 2009 en volumøkning både for antall purringer og antall saker til inkasso, i størrelsesorden 7 til 8 prosent, likevel har utviklingen i 2009 har vært betydelig mer positiv enn det vi la til grunn ved inngangen til året.

Kundefordringer i forretningsområdet Marked per 31. desember fordeler seg som følger i antall dager etter forfall:

Millioner kroner						
2009	Ikke forfalt	0-60 dager	60-90 dager	90-120 dager	>120 dager	Sum
Kundefordringer	367	114	12	6	50	549
2008	Ikke forfalt	0-60 dager	60-90 dager	90-120 dager	>120 dager	Sum
Kundefordringer	520	155	14	5	49	743

Forfallsanalyse for finansielle poster:

Millioner kroner						
2009	0-6 mnd	6-12 mnd	1-3 år	3-5 år	>5 år	Sum
Rentederivater	(1)	(8)	(34)		(16)	(59)
Valutaderivater	7	4	6		(11)	6
Kraftderivater	11	3	14	13	4	45
Lån	(1 943)	(801)	(4 164)	(2 756)	(2 882)	(12 546)
Leverandørgjeld	(478)					(478)
Sum	(2 404)	(802)	(4 178)	(2 743)	(2 905)	(13 032)
2008	0-6 mnd	6-12 mnd	1-3 år	3-5 år	>5 år	Sum
Rentederivater		(1)	(41)	(25)		(67)
Valutaderivater	(14)	(7)	(29)		(27)	(77)
Kraftderivater	(12)	10	1	14	18	31
Lån	(3 381)	(1 398)	(2 972)	(2 304)	(2 469)	(12 524)
Leverandørgjeld	(276)					(276)
Sum	(3 683)	(1 396)	(3 041)	(2 315)	(2 478)	(12 913)

Note 3, 4

Kapitalforvaltning

Konsernet overvåker kapitalforvaltningen med utgangspunkt i utviklingen i egenkapitalandel og netto rentebærende gjeld. Ved utgangen av 2009 var egenkapitalandelen på 38 prosent. Hafslund har langsiktig finansiering som sikrer handlefrihet også i perioder hvor det er vanskelig å få finansiering i markedene. Ved utgangen av 2009 hadde konsernet ubenyttete trekkrettigheter som anses tilstrekkelige til å dekke konsernets refinansieringsbehov de neste 12 måneder.

Millioner kroner	2009	2008
Totale lån	12 546	12 524
Bank og rentebærende fordringer	(945)	(1 082)
Netto rentebærende gjeld	11 601	11 442
Egenkapital	11 065	12 426
Egenkapitalandel	38 %	41 %
Totalkapital	28 997	30 608

Vurdering av virkelig verdi

Virkelig verdi av finansielle eiendeler som handles i aktive markeder, er basert på omsetningskurs på balansedagen. Omsetningskursen som benyttes for finansielle eiendeler, er gjeldende kjøpskurs; for finansielle forpliktelser benyttes gjeldende salgskurs.

Kundefordringer og andre fordringer

For kundefordringer og andre kortsiktige fordringer er pålydende verdi justert for avsetninger ansett som en rimelig tilnærming til virkelig verdi.

Rente, valuta og kraftderivater

Virkelig verdi av rentebytteavtaler beregnes som nåverdi av estimerte, framtidige kontantstrømmer, basert på noterte swaprenter per balansedagen. Virkelig verdi av forwardkontrakter i utenlandsk valuta beregnes ved å benytte kursene i forward-markedet på balansedagen. Virkelig verdi av valutaopsjoner beregnes ved hjelp av opsjonsprisinde modeller basert på noterte forwardkurser på balansedagen. Virkelig verdi for kraftderivater som handles på den nordiske kraftbørsen Nord Pool, er verdsett i henhold til gjeldende priser på Nord Pool på balansedagen. For kraftderivater som er handlet utenfor børs, estimeres verdi som nåverdi av framtidige kontantstrømmer, basert på forwardpriser fra Nord Pool på balansedagen. For langsiktige kontrakter av vesentlig størrelse er kontantstrømmene neddiskontert.

Aksjer

Posten består av aksjer i Renewable Energy Corporation ASA vurdert til virkelig verdi over egenkapitalen, samt en portefølje vurdert til virkelig verdi over resultat. Aksjeinvesteringene vurdert til virkelig verdi over egenkapitalen verdsettes til børs-kurs på balansedagen. Porteføljen av eiendeler til virkelig verdi over resultatet om-

fatter 19 investeringsobjekter som ikke er notert på børs eller OTC-liste. For disse eiendelene er det derfor benyttet ulike alternative verdsettelsesmetoder, som siste emisjonspris/transaksjonsverdi, neddiskonterte kontantstrømmer basert på langtidsprognoser for selskapene, eller multipelbasert vurdering mot sammenliknbare selskaper. I enkelte tilfeller benyttes en kombinasjon av disse metodene. Hafslund benytter ulike metoder og forutsetninger basert på markedsforholdene som eksisterer på hver balansedag.

Betalingsmidler

Virkelig verdi for betalingsmidler anses å være lik balanseført verdi.

Lån

Alle lån er vurdert til virkelig verdi som er beregnet ved å neddiskontere lånenes kontantstrømmer. Som diskonteringsrate er rentekurven for norske swaprenter pluss Hafslunds kredittspreader benyttet.

Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld

For leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld anses balanseført verdi som en rimelig tilnærming til virkelig verdi.

Konsesjonskraftforpliktelse

Konsesjonskraft er en myndighetspålagt forpliktelse og er å betrakte som vederlag for mottatt konsesjon. Konsesjonskraftforpliktelser gjøres opp finansielt basert på løpende spotpris. Forpliktelsen er innregnet som en finansiell forpliktelse etter IAS 39 og er innregnet til diskonterte forventede framtidige oppgjør til spotpris. Da konsesjonen er tidsbegrenset, er det lagt til grunn en evigvarende forpliktelse.

Note 4 Regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger

Estimater og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og andre faktorer, inklusive forventninger om framtidige hendelser som anses å være sannsynlige under nåværende omstendigheter. Konsernet utarbeider estimater og gjør forutsetninger knyttet til framtiden. De regnskapsestimater som følger av dette, vil per definisjon sjelden være fullt ut i samsvar med det endelige utfallet. Forskjellen som oppstår mellom estimater og virkelig verdi, regnskapsføres i den perioden de blir kjent, dersom de vedrører denne perioden. Dersom forskjellen vedrører både inneværende og framtidige perioder, regnskapsføres den fordelt på de aktuelle perioder.

Estimater og forutsetninger, hvor skjønnsmessige vurderinger har vesentlig effekt for balanseført verdi på eiendeler og gjeld i løpet av neste regnskapsår drøftes nedenfor:

Salg og distribusjon av strøm

Endelig avregning knyttet til salg og distribusjon av strøm avsluttes etter at årsregnskapet er avlagt for store deler av kundebasen innen nett- og strømsalgsvirksomhetene. Som grunnlag for estimering av inntektene tas det utgangspunkt i fysisk levert kraftvolum for perioden. Fysisk levert volum fordeles etter prognostisert forbruk per kundegruppe og prisplan. Det er en viss usikkerhet knyttet til volumavvik på fordelingen mellom de ulike segmentenes priser. Balanseførte opptjente inntekter per utgangen av 2009 er 911 millioner kroner. Historisk har det vært avvik på opp til +/- 80 millioner kroner mot endelig fakturerte inntekter.

Estimert verdifall på goodwill

Konsernet gjennomfører årlig tester for å vurdere verdifall på goodwill, jf note 2.7. Gjenvinnbart beløp fra kontantgenererende enheter er fastsatt ved beregninger av

bruksverdi. Dette er beregninger som krever bruk av estimater. Se note 7 for beskrivelse av verdifallstester.

Pensjoner

Nåverdien av pensjonsforpliktelsene avhenger av flere ulike faktorer som er bestemt av en rekke aktuarmessige forutsetninger. Forutsetningene som benyttes ved beregning av netto pensjonskostnad (inntekt) inkluderer diskonteringsrenten. Endringer i disse forutsetningene vil påvirke balanseført verdi av pensjonsforpliktelsene. Konsernet bestemmer egnet diskonteringsrente ved utgangen av hvert år. Dette er renten som skal brukes til å beregne nåverdien av framtidige estimerte utgående kontantstrømmer som kreves for å gjøre opp pensjonsforpliktelsene. Ved fastsettelse av egnet diskonteringsrente ser konsernet hen til renten på norske statsobligasjoner som har forfall tilnærmet likt den relaterte pensjonsforpliktelsen. En del andre pensjonsforutsetninger er delvis basert på markedsbetingelser. Endring i diskonteringsrente på 10 prosent medfører en endring på 7 prosent i brutto pensjonsforpliktelse. Tilleggsinformasjon er gitt i note 18.

Aksjeinvesteringer

Verdien av konsernets aksjeinvesteringer avhenger av valgt verdsettelsesmetode og ledelsens forutsetninger. Se note 9 for nærmere beskrivelse av verdsettelsen av aksjeinvesteringene.

Usikre forpliktelser

Ved vurdering av usikre forpliktelser må ledelsen utøve skjønnsmessige vurderinger for å fastsette hvorvidt det foreligger sannsynlighetsovervekt for at en hendelse skal medføre økonomiske forpliktelser for konsernet, samt bestemme beste estimat for framtidige utbetalinger. Se note 25 for nærmere beskrivelse av usikre forpliktelser.

Note 5

Note 5 Segmentinformasjon

Driftssegmentene legger til grunn den rapporteringen som konsernledelsen (øverste beslutningstaker) benytter for vurdering av lønnsomhet og utvikling. Inntektene fra de rapporteringspliktige segmentene, med unntak av Venture, knytter seg hovedsakelig til produksjon, salg og distribusjon av energi. Andre tjenester inkludert i segmentene er leveranse av automatiske avlesningssystemer, samt fiberinfrastruktur og drift av IT- og telefoniløsninger. Konsernledelsen vurderer segmentenes prestasjoner og lønnsomhet basert på driftsresultat og avkastning på engasjert kapital. Renteinntekter og -kostnader allokeres ikke til segmenter ettersom denne typen aktiviteter styres av en sentral finansavdeling som håndterer konsernets likviditetssituasjon.

Størstedelen av inntektene kommer fra energikunder lokalisert rundt Oslo, Akershus og Østfold, hvor også selskapets eiendeler er lokalisert.

Millioner kroner	Kraftproduksjon		Fjernvarme		Nett		Strømsalg	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Brutto segmentsalg	856	1 001	747	691	3 385	3 352	4 787	5 121
Salg mellom segmenter	3	3	2	3	33	28		
Salgsinntekter	853	998	745	688	3 352	3 324	4 787	5 121
Driftsresultat	652	713	91	96	493	322	240	216
Finanskostnader	(43)	(82)	(45)	(31)	(148)	(247)	30	51
Skattekostnad	(365)	(369)	(16)	(19)	(177)		(78)	(78)
Årsresultat	246	272	32	48	181	92	200	200
Avskrivninger driftsmidler	(43)	(45)	(122)	(130)	(542)	(545)	(2)	(2)
Nedskrivning driftsmidler								(6)
Avskrivninger immaterielle eiendeler							(6)	
Tap på fordringer					(30)	(29)	(22)	(14)
Engasjert kapital	4 074	3 913	4 080	3 818	9 396	9 663	1 980	2 243
Investeringer	175	110	401	403	521	541	3	3

Millioner kroner	Venture		Varme og bio-energi		Annen virksomhet		Elimineringer		Konsern	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Brutto segmentsalg	779	889	49	23	596	447	(529)	(445)	10 670	11 056
Salg mellom segmenter	28	86	6	2	459	324	(529)	(445)		
Salgsinntekter	751	803	43	21	138	122			10 670	11 056
Driftsresultat	(299)	(15 654)	(27)	(44)	80	(223)			1 231	(14 574)
Finanskostnader	(107)	35	(33)	(12)	(315)	(398)			(661)	(684)
Skattekostnad	191	(625)		16	88	193			(357)	(882)
Resultat avhendet virksomhet						225				225
Årsresultat	(215)	(16 244)	(24)	(40)	(206)	(242)			213	(15 915)
Avskrivninger driftsmidler	(73)	(73)		(13)	(45)	(36)			(826)	(831)
Nedskrivninger driftsmidler	(28)	(8)			(19)	(1)			(47)	(14)
Avskrivninger immaterielle eiendeler					(3)	(4)			(9)	(4)
Tap på fordringer	(12)	(5)			14	18			(50)	(35)
Engasjert kapital	4 937	6 196	1 066	715	140	999			25 671	26 831
Investeringer	193	232	362	419	45	46			1 698	1 752

Inntekter analysert etter kategori (millioner kroner):

	2009	2008
Salg av strøm	4 837	5 194
Kraftproduksjon	839	988
Fjernvarmesalg	745	689
Distribusjonsinntekter	3 168	3 133
Andre inntekter	1 081	1 052
Sum	10 670	11 056

Avstemning av engasjert kapital mot egenkapital (millioner kroner):

	2009	2008
Engasjert kapital	25 671	26 831
Utsatt skatt	(166)	(280)
Lån	(2 839)	(2 686)
Betalingsmidler	(12 546)	(12 524)
Rentebærende fordringer	311	681
Annet	468	352
Egenkapital	11 065	12 426

Note 6, 7

Note 6 Varige driftsmidler

Millioner kroner	Fiber, tekn. utstyr og løsøre	Kraftanlegg	Fjernvarme og andre fornybare energianlegg	Nett	Anlegg under utførelse	Annen eiendom	Sum
Balanseført verdi per 31. desember 2007	993	3 849	2 850	8 845	726	177	17 440
Regnskapsåret 2008							
Balanseført verdi per 1. januar 2008	993	3 849	2 850	8 845	726	177	17 440
Driftsinvesteringer	219	31	105		1 187	151	1 693
Balanseførte lånekostnader					76		76
Overført fra anlegg under utførelse	53		83	307	(443)		
Avhendet virksomhet	(179)						(179)
Avgang til bokført verdi	(55)	(15)		(5)	(12)	(4)	(91)
Avskrivninger 2008	(169)	(46)	(129)	(478)	(11)	(3)	(836)
Balanseført verdi per 31. desember 2008	862	3 819	2 909	8 669	1 523	321	18 102
Per 31. desember 2008							
Anskaffelseskost	1 894	6 840	3 202	12 516	1 536	362	26 350
Akkumulerte av- og nedskrivninger	(1 031)	(3 021)	(293)	(3 846)	(13)	(40)	(8 245)
Balanseført verdi per 31. desember 2008	862	3 819	2 909	8 669	1 523	321	18 102
Regnskapsåret 2009							
Balanseført verdi per 1. januar 2009	862	3 819	2 909	8 669	1 523	321	18 102
Reklassifisering balanseført verdi per 1. januar 2009					149	(149)	
Driftsinvesteringer	109	38			1 485	4	1 636
Balanseførte lånekostnader					42		42
Overført fra anlegg under utførelse	16	132	564	478	(1 190)		
Avgang til bokført verdi				(4)	(17)	(10)	(31)
Av- og nedskrivninger 2009	(167)	(49)	(159)	(461)		(4)	(840)
Balanseført verdi per 31. desember 2009	820	3 940	3 314	8 682	1 992	162	18 909
Per 31. desember 2009							
Anskaffelseskost	2 019	7 010	3 766	12 990	2 005	194	27 984
Akkumulerte av- og nedskrivninger	(1 198)	(3 070)	(452)	(4 307)	(13)	(31)	(9 072)
Balanseført verdi per 31. desember 2009	820	3 940	3 314	8 682	1 992	162	18 909
Kapitaliseringssats lånekostnader					5,8 %		
Avskrivningsprosent	3-33	2-5	2-20	2-7		0-5	

Det vises til note 7 vedrørende gjennomførte verdifallstester.

Konsernet har per 31. desember 2009 samlede framtidige leieforpliktelser knyttet til kontorbygg og trafostasjoner på 1 647 millioner kroner i nominelt beløp:

Millioner kroner	
2010	119
2011	122
2012	125
2013	125
2014	127
2015 og senere	1 029
Samlede leieforpliktelser	1 647

Leiekontraktene er operasjonelle og har varierende betalingsterminer, prisreguleringsklausul og rett til forlengelse av leieforholdet. I 2009 ble det resultatført 125 millioner kroner i leie av kontorbygg og trafostasjoner.

Note 7 Immaterielle eiendeler

Millioner kroner	Kunde- porteføljer	Vannfalls- rettigheter	Sum	Goodwill	Sum immaterielle eiendeler
Balanseført verdi per 31. desember 2007	75	253	328	2 194	2 524
Regnskapsåret 2008					
Tilgang ved oppkjøp				45	45
Driftsinvesteringer	5		5		5
Avhendet virksomhet	(22)		(22)	(194)	(216)
Avgang til bokført verdi	(7)		(7)	(28)	(35)
Av- og nedskrivninger 2008	(14)		(14)		(14)
Balanseført verdi per 31. desember 2008	38	253	291	2 018	2 309
Per 31. desember 2008					
Anskaffelseskost	77	356	433	2 551	2 985
Akkumulerte av- og nedskrivninger	(39)	(103)	(142)	(534)	(675)
Balanseført verdi per 31. desember 2008	38	253	291	2 018	2 309
Regnskapsåret 2009					
Tilgang ved oppkjøp				5	5
Driftsinvesteringer				10	10
Av- og nedskrivninger 2009	(9)		(9)	(33)	(42)
Balanseført verdi per 31. desember 2009	29	253	282	2 000	2 282
Per 31. desember 2009					
Anskaffelseskost	77	356	433	2 566	3 000
Akkumulerte av- og nedskrivninger	(48)	(103)	(151)	(567)	(717)
Balanseført verdi per 31. desember 2009	29	253	282	2 000	2 282

Verdifalltest for ikke avskrivbare immaterielle eiendeler

Goodwill allokteres til konsernets kontantgenererende enheter. Immaterielle eiendeler med ubestemt levetid samt goodwill avskrives ikke. Disse eiendelene testes derfor årlig for verdifall. I tilfelle indikasjoner på mulig verdifall gjennomføres verdifalltester hyppigere. Kontantstrømmer knyttet til eiendelene identifiseres og neddiskonteres. Beregningene av kontantstrømmen bygger på en rekke estimater, herunder blant annet forutsetninger knyttet til økonomisk utvikling, kraft- og oljepriser og inntektsregime innen nettvirksomheten. Kraft- og oljepriser baseres på noterte forwardpriser. Dagens inntektsrammemodell for nettvirksomheten forutsettes videreført fram til terminalåret. Framtidig kontantstrøm legger til grunn budsjett for 2010, samt prognoser fram til terminalår. For enheter hvor framtidige kontantstrømmer er forutsigbare på lengre sikt, som for kraftproduksjonsvirksomheten, nettvirksomheten og fjernvarmevirksomheten, er disse beregnet for en periode utover fem år. Benyttet diskonteringsrente for skatt reflekterer den spesifikke risikoen til resultatenheten. Norges Banks inflasjonsmål på 2,5 prosent er benyttet som vekstrate.

Note 7, 8

Tabellen nedenfor viser balanseførte verdier for driftsmidler, immaterielle eiendeler og goodwill fordelt på den enkelte resultatenhet (kontantgenererende enhet):

Millioner kroner Resultatenhet	Driftsmidler	Ikke avskrivbare immaterielle eiendeler	Goodwill	Diskonterings- rente	Terminalår
Kraftproduksjon	4 063	253		9,7 %	2016
Nett	9 245		266	8,9 %	2040
Fjernvarme	3 551		577	9,2 %	2025
Strømsalg	5	29	1 056	10,4 %	2014
Venture	672		76	8,0 - 12,8 %	2014
Varme og bioenergi	1 101		6	10,0 %	2014
Annen virksomhet	272		19	13,6 %	2014
Sum	18 909	282	2 000		

Dersom neddiskontert verdi av framtidige kontantstrømmer er lavere enn balanseført verdi, gjennomføres en nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av bruksverdi og netto salgsverdi. Beregnet bruksverdi er benyttet som gjenvinnbart beløp for alle kontantgenererende enheter. Dersom verdifalltesten gir en positiv verdi, betyr dette at verdien er intakt. Sensitivitetsanalyser er utført for å vurdere hvor robuste verdiene er ved eksempelvis fall i kraftpriser på 20 øre/kWh, 1 TWh reduksjon i kraftproduksjon, 20 prosent endring i terminalverdi og diskonteringsrente. Benyttet diskonteringsrente etter skatt reflekterer den spesifikke risikoen til resultatenheten. De gjennomførte verdifalltester og sensitivitetsanalyser har bekreftet at de balanseførte verdier er tilstede.

Note 8 Investering i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet

Millioner kroner	Anskaffelses- tidspunkt	Anskaffelses- kost	Forretnings- kontor	Eierandel	Stemmeandel
Rakkestad Energiverk AS	2001	43	Rakkestad	33 %	33 %
Infratek ASA	2009	380	Oslo	43,30 %	43,30 %
Glommens og Laagens Brukseierforening			Lillehammer	22,34 %	22,34 %
				2009	2008
Balanseført verdi 1. januar				87	93
Tilgang				380	
Andel resultat				12	(13)
Utbytte				(40)	(2)
Kapitalinnskudd					9
Balanseført verdi 31. desember				439	87
Årets avskrivning merverdi				1	1
Merverdi per 31. desember				8	9

Konsernets andel av resultat, eiendeler og gjeld i de tilknyttete selskapene, hvorav Infratek ASA er børsnotert:

	Registrert i	Eiendeler	Gjeld	Salgsinntekter	Årets resultat
Rakkestad Energiverk AS	Rakkestad	31	5	16	2
Infratek ASA	Oslo	653	292	611	8
Glommens og Laagens Brukseierforening	Lillehammer	51	6	15	2
Sum		735	303	642	12

Infratek ASA overtok Fortum Service sin infrastrukturvirksomhet i Norden med virkning fra januar 2009. Fortum mottok oppgjør i form av 21 074 864 nye aksjer i Infratek ASA. Som følge av dette ble Hafslund ASAs eierandel redusert fra 64,63 prosent til 43,3 prosent. Etter utvanningen klassifiseres investeringen som tilknyttet selskap. Gjenværende eierandel ble innregnet til aksjekurs på utvanningstidspunktet, og inkluderer en gevinst på 37 millioner kroner. Gevinsten er hensyntatt i resultatlinjen Andel resultat i tilknyttete og felleskontrollerte selskap.

Note 9

Note 9 Finansielle instrumenter etter kategori

Følgende prinsipper for etterfølgende måling av finansielle instrumenter er anvendt for finansielle eiendeler i balansen:

Millioner kroner	Eiendeler til virkelig verdi over resultatet	Tilgjengelig for salg	Utlån og fordringer	Totalt
Eiendeler per 31. desember 2009:				
Langsiktige fordringer			603	603
Aksjer og andeler	826	3 432		4 258
Derivater	41			41
Kundefordringer og andre fordringer			2 129	2 129
Kontanter og kontantekvivalenter			311	311
Sum finansielle eiendeler 31. desember 2009	867	3 432	3 043	7 342
Eiendeler per 31. desember 2008:				
Aksjer og andeler	909	4 542		5 451
Derivater	38			38
Kundefordringer og andre fordringer			2 460	2 460
Kontanter og kontantekvivalenter			681	681
Sum finansielle eiendeler 31. desember 2008	947	4 542	3 141	8 630
Forpliktelser per 31. desember 2009:				
Lån		12 546		12 546
Derivater		253		253
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld			1 712	1 712
Sum finansielle forpliktelser 31. desember 2009		12 799	1 712	14 511
Forpliktelser per 31. desember 2008:				
Lån		12 524		12 524
Derivater		388		388
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld			1 493	1 493
Sum finansielle forpliktelser 31. desember 2008		12 912	1 493	14 405

Konsernet har aksjeinvesteringer i en ventureportefølje. Ventureporteføljen styres risiko- og rapporteringsmessig samlet og vurderes til virkelig verdi. Aksjeposten i Renewable Energy Corporation ASA (REC) vurderes til virkelig verdi over egenkapitalen, se note 10 Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg. Øvrige investeringer vurderes til virkelig verdi over resultatet. Unntatt fra dette er selskaper der Hafslund har kontrollerende eierandel; disse inngår i konsolideringen. Endringer i virkelig verdi for aksjeinvesteringer er ført under andre (tap)/gevinster – netto.

Investeringer hvor markedsverdien er større enn 10 millioner kroner ved utgangen av 2009:

Millioner kroner	Antall aksjer	Eierandel	2009–12–31
REC ASA	76 691 354	11,54 %	3 432
Sum finansielle eiendeler tilgjengelig for salg			3 432
Fesil AS	4 223 080	49,90 %	304
Network Norway AS	103 550 732	26,53 %	249
Metallkraft AS	1 252 961	8,72 %	83
Cogen ASA	1 013 344	44,81 %	57
Latin Power Fund		15,92 %	47
Elis AS	5 280	34,90 %	40
Chapdrive AS	1 683 589	20,84 %	12
Øvrige			34
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet			826

Aksjeinvesteringene er vurdert til markedsverdi basert på følgende metoder:

1. For selskaper notert på børs eller OTC liste, benyttes notert kurs på balansedagen.
2. For eierposter som ikke er aktivt omsatt, er siste emisjonspris eller transaksjonsverdi lagt til grunn.
3. I tilfeller hvor det ikke er hensiktsmessig å benytte notert kurs eller transaksjonsverdi, benyttes neddiskonterte framtidige kontantstrømmer og/eller multiplert basert på vurdering mot sammenliknbare selskaper.

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2009:

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet:				
Aksjer og andeler	3 432	419	407	4 258
Derivater			41	41
Sum eiendeler	3 432	419	448	4 299
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet:				
Lån		12 546		12 546
Derivater		253		253
Sum forpliktelser		12 799		12 799

Følgende tabell presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 31. desember 2009:

Eiendeler	Aksjer og andeler	Derivater	Sum
Åpningsbalanse	393	38	431
Gevinst eller tap ført i resultatet	14	3	17
Utgående balanse	407	41	448

Andre investeringer enn REC er hovedsakelig basert på enten metode 2 eller 3. Der det har vært omsetning av gjeldende aksjeinvestering, foretas en verdivurdering basert på siste transaksjon. Imidlertid er flere av aksjeinvesteringene poster som er lite omsatt i markedet, og dersom det ikke foreligger relevante transaksjoner å basere verdivurdering på benyttes alternative verdsettelsesmetoder. Det har ikke vært identifisert "dag 1 gevinster". Utvikling i verdi vil være avhengig av at framtidig resultatutvikling samsvarer med forventninger lagt til grunn i verdivurdering.

Note 10, 11, 12, 13, 14, 15

Note 10 Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg består av konsernets investering i Renewable Energy Corporation ASA. Balanseført verdi reflekterer virkelig verdi basert på børskurs ved årsslutt på kr 44,75 per aksje. Investeringen ble 19. november 2008 reklassifisert fra kategorien "finansielle eiendeler frivillig klassifisert til virkelig verdi" til kategorien "finansielle eiendeler tilgjengelig for salg". Verdiendringer etter tidspunkt for reklassifisering regnskapsføres over egenkapital, med unntak av ved vesentlig eller varig fall i børskurs. Dersom kursen er lavere enn 44 kroner over en tidsperiode på 12 måneder, eller kursen på balansedagen er lavere enn 36 kroner, vil verdinedgangen fra 44 kroner bli kostnadsført i resultatet. Dersom investeringen hadde vært klassifisert som "finansielle eiendeler frivillig klassifisert til virkelig verdi" ville det urealiserte tapet på 965 millioner kroner blitt resultatført i 2009. Tilsvarende ville resultatet i 2008 hatt en urealisert gevinst på 1021 millioner kroner.

Millioner kroner	2009	2008
Balanseført verdi 1. januar	4 542	19 434
Netto urealisert gevinst/(tap) resultatført		(15 913)
Balanseført verdi reklassifiseringstidspunkt		3 521
Tilgang	624	
Avgang	(632)	
Realisert (tap)/gevinst ført over resultat	(137)	
Netto urealisert (tap)/gevinst ført direkte mot egenkapitalen	(965)	1 021
Balanseført verdi 31. desember	3 432	4 542

Konsernet resultatførte et tap på 137 millioner kroner i 2009 knyttet til salg av 18 millioner aksjer i Renewable Energy Corporation ASA. Salget av aksjene innebærer en reduksjon i eierandel på 2,7 prosentpoeng.

Note 11 Langsiktige fordringer

Millioner kroner	2009-12-31	2008-12-31
Rentebærende lån og fordringer	468	352
Innskudd pensjonskasse	116	121
Annet	19	19
Sum langsiktige fordringer	603	492

Alle langsiktige fordringer forfaller senere enn 1 år etter balansedagen. Virkelig verdi av langsiktige fordringer tilsvarer balanseført verdi.

Note 12 Kundefordringer og andre fordringer

Millioner kroner	2009-12-31	2008-12-31
Kundefordringer	830	929
Avsetning til dekning av tap	(16)	(17)
Kundefordringer netto	814	912
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	987	1 267
Rentebærende fordringer		18
Andre fordringer	328	263
Sum kundefordringer og andre fordringer	2 129	2 460

Virkelig verdi av kundefordringer og andre fordringer tilsvarer balanseført verdi. Den maksimale eksponering for kredittrisiko på rapporteringstidspunktet er virkelig verdi av fordringer angitt ovenfor. Se for øvrig note 3 for nærmere beskrivelse.

Note 13 Betalingsmidler

Millioner kroner	2009-12-31	2008-12-31
Betalingsmidler innenfor konsernkonto	270	609
Betalingsmidler utenfor konsernkonto	41	72
Sum betalingsmidler	311	681

Av bankinnskudd på 311 millioner kroner utgjør 3 millioner kroner sikkerhetsstillelse knyttet til krafthandelsvirksomheten. Konsernet har to konsernkontosystemer, ett i DnB NOR og ett i Nordea. Et konsernkontosystem innebærer solidaransvar for deltakende selskaper. Hafslund ASAs kontoer utgjør eneste mellomværende med bankene, mens innskudd og trekk på datterselskapenes kontoer er interne mellomværende med Hafslund ASA. Deltakende selskaper i konsernkontosystemene har et solidarisk selvskyldneransvar for samlet trekk i de to konsernkontosystemene begrenset oppad til 400 millioner kroner, som er samlet trekkramme.

Note 14 Aksjekapital og overkurs

Aksjekapitalen i Hafslund ASA per 31. desember består av følgende aksjeklasser:

Millioner kroner	A-aksjer	B-aksjer	Sum aksjer	Overkurs	Sum
Per 31. desember 2008	115	80	195	4 080	4 275
Per 31. desember 2009	115	80	195	4 080	4 275

Aksjenes pålydende er kr 1,-. Det er ingen utestående aksjeopsjoner. B-aksjene gir ikke stemmerett. For øvrig gir hver aksje samme rett i selskapet. Hafslund ASA foretar erverv av egne aksjer primært til bruk i programmer rettet mot de ansatte i Hafslund. Hafslund har per 31. desember 2009 en beholdning på 451 161 B-aksjer (2008: 493 558 B-aksjer).

De største aksjonærene i Hafslund ASA per 31. desember 2009 var:

I tusen aksjer	A-aksjer	B-aksjer	Sum	Eierandel	Stemmeandel
Oslo kommune	67 525	37 343	104 868	53,7 %	58,5 %
Fortum Forvaltning AS	37 853	28 706	66 559	34,1 %	32,8 %
Østfold Energi AS	5 201	4	5 205	2,7 %	4,5 %
Sum > 1 % eierandel	110 579	66 053	176 632	90,5 %	95,8 %
Sum øvrige	4 849	13 705	18 554	9,5 %	4,2 %
Totalt antall aksjer	115 428	79 758	195 186	100,0 %	100,0 %

Note 15 Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld

Millioner kroner	2009-12-31	2008-12-31
Leverandørgjeld	478	276
Skyldige offentlig trekk	392	379
Påløpte rentekostnader	200	255
Påløpte kostnader	499	543
Øvrige forpliktelser	143	40
Sum leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	1 712	1 493

Note 16, 17

Note 16 Lån

Millioner kroner	2009-12-31	2008-12-31
Obligasjonslån fast rente	4 142	2 801
Obligasjonslån flytende rente	1 653	1 739
Andre lån	4 010	3 113
Sum langsiktige lån	9 805	7 653
Obligasjonslån flytende rente	462	1 093
Sertifikatlån	2 268	2 520
Andre lån	11	1 258
Sum kortsiktige lån	2 741	4 871
Sum lån	12 546	12 524

Alle lån er balanseført til virkelig verdi som er beregnet ved å neddiskontere lånenes kontantstrømmer. Som diskonteringsrate er rentekurven for norske swaprenter pluss Hafslunds kredittspreader benyttet. Nominelt beløp per 31. desember 2009 er 12 370 millioner kroner. Tilsvarende beløp per 31. desember 2008 var 12 496 millioner kroner.

Følgende kredittspreader er benyttet:

Løpetid (år)	Kredittspread (basispunkter)	
	2009-12-31	2008-12-31
0,25	10	55
0,5	10	60
1	10	70
2	40	145
3	53	165
4	67	170
5	80	175
6	83	178
7	85	180
8	87	182
9	89	184
10	90	185

Endringen i kredittspreader i løpet av 2009 utgjør isolert sett en økning i låneporteføljens virkelige verdi på 147 millioner kroner per 31. desember 2009.

Konsernets lån er eksponert for renteendringer i markedet basert på følgende løpetid for renten på lånene:

Millioner kroner	2009-12-31	2008-12-31
0-6 måneder	8 397	8 703
6-12 måneder		1 019
1-3 år	362	
Over 3 år	3 788	2 801
Sum lån	12 546	12 524

Hafslund har en syndikert trekkfasilitet på 500 millioner euro med løpetid til 31. mai 2012. Långiver er et banksyndikat bestående av ni norske og internasjonale banker. Trekkfasiliteten benyttes som back-stop for løpende sertifikatlån og generell likviditetsreserve. Ved årsskiftet var 500 millioner euro ubenyttet. I tillegg har konsernet kassekreditt i Nordea på 400 millioner kroner som var ubenyttet ved årsskiftet.

Hafslund har negativ pantsettelsesklausul i låneavtalene. Enkelte av avtalene har bestemmelser om at det ikke skal avhendes vesentlige eiendeler uten etter samtykke og eierskapsklausul som sier at over 50 prosent av selskapets aksjekapital skal eies av dagens eiere, eller aksjonærer som har en kredittrating på minimum A- (Standard & Poor) eller A3 (Moody's), eller har samtykke fra bankene.

Forfallsprofil rentebærende lån:

Millioner kroner	2009-12-31	2008-12-31
0-6 mnd	1 943	3 473
6-12 mnd	801	1 398
1-3 år	4 164	2 880
4-5 år	2 756	2 304
Over 5 år	2 882	2 468
Sum lån	12 546	12 524

Note 17 Utsatt skatt

Utsatt skatt nettoføres i balansen når konsernet har en juridisk rett til å motregne utsatt skattefordel mot utsatt skatt. Følgende beløp er blitt nettoført (millioner kroner):

Millioner kroner	2009-12-31	2008-12-31
Utsatt skattefordel som reverseres senere enn 12 måneder	237	298
Utsatt skattefordel som reverseres innen 12 måneder		30
Sum utsatt skattefordel	237	328
Utsatt skatt som reverseres senere enn 12 måneder	3 084	3 002
Utsatt skatt som reverseres innen 12 måneder	(8)	12
Sum utsatt skatt	3 076	3 014
Sum utsatt skatt – netto	2 839	2 686
Endring i balanseført utsatt skatt:		
Balanseført verdi 1. januar	2 686	2 320
Kjøp/salg av datterselskap		127
Resultatført i perioden	145	202
Ført mot egenkapitalen i perioden	8	
Annet		37
Balanseført verdi per 31. desember	2 839	2 686

Note 17, 18

Millioner kroner			
Utsatt skatt	Driftsmidler	Kortsiktige forskjeller	Sum
Per 31. desember 2007	2 589	72	2 661
Resultatført i perioden	380	(58)	322
Salg og oppkjøp datterselskaper	33	(2)	31
Per 31. desember 2008	3 002	12	3 014
Resultatført i perioden	(26)	(20)	(46)
Ført mot egenkapitalen i perioden		8	8
Per 31. desember 2009	2 984	(8)	2 976

Millioner kroner					
Utsatt skattefordel	Pensjoner	Lån og forpliktelser	Annet	Framførbart underskudd	Sum
Per 31. desember 2007	(78)	(9)	(51)	(203)	(341)
Resultatført i perioden	(27)	(162)	(14)	83	(120)
Salg og oppkjøp datterselskaper	6			90	96
Annet			37		37
Per 31. desember 2008	(99)	(171)	(28)	(30)	(328)
Resultatført i perioden	20	33	128	10	191
Per 31. desember 2009	(79)	(138)	100	(20)	(137)

Utsatt skattefordel knyttet til framførbart underskudd er balanseført i den grad det er sannsynlig at konsernet kan anvende dette mot framtidig skattepliktig overskudd. Konsernet har balanseført utsatt skattefordel knyttet til skattemessig framførbart underskudd i sin helhet.

Note 18 Pensjonskostnader, -forpliktelser og -midler

Selskapene i konsernet har ulike pensjonsordninger organisert i pensjonskasser og forsikringsselskaper. Pensjonsordningene er generelt finansiert gjennom innbetalinger fra selskapene, som hovedsakelig fastsettes på basis av aktuarberegninger. Konsernet har både innskuddsplaner og ytelsesplaner. I henhold til lov om obligatorisk tjenestepensjon er det etablert avtaler om innskuddspensjon med virkning fra 1. juli 2006 i alle selskaper som ikke har hatt kollektive pensjonsordninger for ansatte. 591 ansatte var dekket gjennom ytelsesplaner i Hafslunds to pensjonskasser per 31. desember 2009. I tillegg utbetalte pensjonskassene pensjon til i alt 1170 personer. Utover dette har konsernet innskuddsplaner i ulike forsikringsselskaper. Hafslund endret pensjonsordningene fra 1. januar 2007. Dette innebærer at pensjonskassene ble stengt for opptak av nye medlemmer. Samtidig ble innskuddsplaner for nyansatte innført. De fleste ansatte er omfattet av avtalefestet ordning for førtidspensjonering som er en ytelsesbasert pensjonsplan som ligger under LO-NHO-ordningen om avtalefestet pensjon (AFP).

Pensjonsmidlene er vurdert til virkelig verdi ved utgangen av året. Pensjonsforpliktelsene (netto nåverdi av pensjonsytelsen opptjent på balansedagen justert for framtidige lønnsøkninger) er vurdert etter beste estimat basert på forutsetninger per balansedagen. De aktuarielle beregningene av pensjonsforpliktelsene er utført av uavhengig aktuar. Forutsetningene for lønnsøkninger, økning i pensjonsutbetalinger og G-regulering er testet mot historiske observasjoner, inngåtte tariffavtaler og forholdet mellom enkelte forutsetninger.

Ansatte som slutter før pensjonsalder, mottar fripolise. Hafslunds pensjonskasser forvalter fripolisene som knytter seg til opptjente rettigheter i kommunale ytelsesplaner. Hafslund er økonomisk forpliktet til å justere fripolisene i takt med økningen i folketrygdens grunnbeløp. Fra tidspunktet for utstedelse av fripoliser opptjent i andre ytelsesplaner, er Hafslund fritatt for ytterligere forpliktelser overfor den ansatte som fripolisen gjelder for. Midler og forpliktelser verdsettes på tidspunktet for utstedelse av fripolisene og skilles ut fra pensjonsforpliktelser og midler.

Millioner kroner	2009-12-31	2008-12-31
Balanseført forpliktelse:		
Nåverdi av opptjente pensjonsforpliktelser for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger	2 106	2 175
Virkelig verdi på pensjonsmidler	(1 644)	(1 502)
Faktisk netto pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger	462	673
Nåverdi av forpliktelse for ikke fondsbaserte ordninger	262	202
Ikke resultatførte estimatavvik	(496)	(667)
Arbeidsgiveravgift	88	112
Netto pensjonsforpliktelse i balansen (etter arbeidsgiveravgift)	316	320
Endringene i den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsen i løpet av året:		
Pensjonsforpliktelse per 1. januar (ekskl. arbeidsgiveravgift)	2 377	2 397
Avhendet virksomhet		(267)
Nåverdien av årets pensjonsopptjening	48	46
Rentekostnad	85	96
Estimatendringer	(43)	211
Utbetalte ytelser	(100)	(106)
Pensjonsforpliktelse per 31. desember (ekskl. arbeidsgiveravgift)	2 367	2 377
Endring i pensjonsmidlenes virkelige verdi:		
Virkelig verdi på pensjonsmidler per 1. januar	1 502	1 792
Avhendet virksomhet		(208)
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	72	92
Estimatendringer	44	(171)
Totalt tilskudd	107	80
Totale utbetalinger fra fond	(81)	(83)
Virkelig verdi på pensjonsmidler per 31. desember	1 644	1 502

Minste pensjonsforpliktelse, som er netto nåverdi av pensjonsforpliktelsen basert på nåværende pensjongivende inntekt opptjent på balansedagen, var 31. desember 2009 og 2008 henholdsvis 1932 millioner kroner og 1969 millioner kroner. Forventet innbetaling i 2009 utgjør 109 millioner kroner.

Følgende økonomiske forutsetninger er lagt til grunn:	2009	2008
Diskonteringsrente	4,4 %	3,8 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	5,6 %	4,8 %
Årlig lønnsvekst	4,0 %	3,75 %
Årlig regulering av pensjoner	4,0 %	3,75 %

Demografiske forutsetninger som er lagt til grunn ved beregningene, er basert på uføregrunnlaget IR73 omregnet til intensitetsmetode og det dynamiske dødelighetsgrunnlaget GAP07 utviklet av GablerWassum AS.

Forventet langsiktig avkastning på pensjonsmidlene er basert på en estimert statsobligasjonsrente per 31. desember, justert for avkastningsforskjeller for ulike investeringskategorier som pensjonsmidlene er plassert i. Den forventete langsiktige avkastningen er basert på langsiktig historisk avkastning. Faktisk avkastning på pensjonsmidlene i 2009 var 70 millioner kroner (104 millioner kroner i 2008).

Note 18, 19, 20

Den samlede kostnaden innregnet i resultatet:

Millioner kroner	2009	2008
Årets pensjonsopptjening	48	46
Rentekostnad	85	96
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	(73)	(92)
Amortiserig av estimeringstap/(gevinst)	33	7
Arbeidsgiveravgift	8	8
Medlemsinnskudd		(1)
Pensjonskostnad ytelsesplaner	101	64
Pensjonskostnad tilskuddsplaner	15	8
Totale pensjonskostnader	116	72

Pensjonsmidlene består av:

Millioner kroner	2009-12-31		2008-12-31	
Egenkapitalinstrumenter	402	24 %	203	14 %
Rentebærende instrumenter	1 161	71 %	1 216	81 %
Annet	81	5 %	83	6 %
Virkelig verdi pensjonsmidler	1 644	100 %	1 502	100 %

Pensjonsmidlene er investert i obligasjoner og pengemarkedsplasseringer utstedt av den norske stat, norske kommuner, finansinstitusjoner og foretak. Obligasjoner i utenlandsk valuta er valutasikret. Investeringene i aksjer er begrenset til 35 prosent av totale pensjonsmidler. Det er investert i både norske og utenlandske aksjer. Estimataviklet er fordelt forholdsmessig mellom de enkelte aktivaklasser.

Oversikt over pensjonsforpliktelse og virkelig verdi av pensjonseiendeler:

Millioner kroner	2009	2008	2007	2006	2005
Nåverdien av den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsen	2 367	2 377	2 397	2 131	1 903
Virkelig verdi av pensjonseiendelene	1 644	1 502	1 792	1 658	1 516
Underdekning	723	875	605	473	387

Note 19 Andre (tap)/gevinster netto

Millioner kroner	2009	2008
Andre finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi over resultat		
Verdiendring aksjer	(109)	(63)
Mottatt utbytte	2	1
Andre finansinntekter	49	78
Derivater		
Renteswapper – lån	(12)	(60)
Valutaterminkontrakter	66	(62)
Opsjoner	37	(38)
Terminkontrakter	14	(69)
Konsesjonskraftkontrakt	37	(35)
Salg finansielle eiendeler		
Gevinst salg aksjer		378
Tap salg aksjer		(11)
Sum andre (tap)/gevinster netto	85	120

Note 20 Andre driftskostnader

Millioner kroner	2009	2008
Vedlikeholdskostnader	641	609
Kjøp av tjenester	142	150
Husleie, strøm etc.	145	136
Salgs- og markedsføringskostnader	91	86
Annet	399	422
Sum andre driftskostnader	1 418	1 403

Det er i 2009 for konsernet regnskapsført honorar til revisor på 7,4 millioner kroner (11,7 millioner kroner i 2008). Honoraret fordeler seg på lovpålagt revisjon med 3,8 millioner kroner, andre attestasjonstjenester med 0,6 millioner kroner, skatterådgivning med 1,4 millioner kroner og andre tjenester utenfor revisjon med 1,6 millioner kroner.

Note 21, 22, 23, 24

Note 21 Lønnskostnader

Millioner kroner	2009	2008
Lønn	511	558
Arbeidsgiveravgift	81	74
Pensjonskostnader – ytelsesplaner	101	64
Pensjonskostnader – tilskuddsplaner	15	8
Andre ytelser	64	57
Sum lønn og andre personalkostnader	772	761

Godtgjørelse til ledende ansatte:

Tusen kroner	2009	2008
Lønn og andre kortsiktige ytelser til ledende ansatte	18 243	15 657
Opptjente pensjonsrettigheter	3 380	2 655
Styrehonorar	1 858	1 757
Sum godtgjørelse til ledende ansatte	23 481	20 069

Tusen kroner	2009-12-31	2008-12-31
Lån til ledende ansatte	3 226	2 361

Note 22 Finanskostnader

Millioner kroner	2009	2008
Rentekostnader lån	(571)	(728)
Verdiendring lån til virkelig verdi	(135)	3
Aktivisering av byggelånsrenter	43	76
Agiovinning/(-tap)	13	(25)
Andre finanskostnader	(11)	(10)
Sum finanskostnader	(661)	(684)

Note 23 Skattekostnader

Millioner kroner	2009	2008
Betalbar skatt	212	680
Utsatt skatt	145	202
Sum skattekostnad	357	882

Skatten på resultat før skatt avviker fra det beløpet som hadde framkommet dersom nominell skattesats hadde vært benyttet. Differansen er forklart som følger:

Millioner kroner	2009	2008
Resultat før skattekostnad inkl. avhendet virksomhet	571	(15 165)
Skatt beregnet med nominell skattesats (28 %)	(160)	4 246
Endring tidligere års likning	55	(600)
Grunnrenteskatt	(176)	(185)
Salg og verdiendring aksjer	(79)	(4 394)
Permanente forskjeller	3	15
Endring vurdering utsatt skattefordel	(14)	
Resultat tilknyttete selskap	14	12
Avhendet virksomhet		24
Sum skattekostnad	(357)	(882)
Effektiv skattesats	63 %	(6 %)

Endring i effektiv skattesats skyldes hovedsakelig at kun 3 prosent av avkastningen på aksjeinvesteringer beskattes, samt belastning av grunnrenteskatt. Konsernet har resultatført endringer i tidligere års likning i henhold til endringsvedtak knyttet til Hatros I og Hafslund Venture, se note 25.

Note 24 Kontantstrøm fra driften

Millioner kroner		2009	2008
Resultat før skatt og avhendet virksomhet:		571	(15 258)
Justeringer for:			
- avskrivninger	6, 7	882	850
- resultat salg driftsmidler / virksomhet		(27)	
- resultat investeringen i REC	10	(137)	15 913
- resultat andre finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat		239	(117)
- finanskostnader		661	684
- andre ikke likviditetsposter		(11)	(36)
Endringer i arbeidskapital:			
- Varer		89	4
- Kundefordringer og andre fordringer		348	(437)
- Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld		267	322
Kontantstrømmer fra driften		2 881	1 925

Note 25, 26

Note 25 Betingete utfall

Omtvistede skattesaker

Skattemessig gevinst ved realisasjon av konvertible obligasjoner i Renewable Energy Corporation ASA

Saken gjelder ligningen til Hafslund Venture AS for inntektsåret 2006, vedrørende skattemessige konsekvenser av utøvelse av tegningsretter knyttet til konvertible obligasjoner i Renewable Energy Corporation ASA (REC). Obligasjonene var ervervet ved forskjellige anledninger i årene 2003 til 2006, med en samlet kostpris på 494 millioner kroner. Ved konverteringen i mars 2006 mottok Hafslund Venture AS i alt 32 604 060 aksjer i REC. Skattemessig la Hafslund i 2006 til grunn en dekomponering slik at den delen av gevinsten som knyttet seg til obligasjonsdelen, ble ansett som skattepliktig, mens gevinsten knyttet til tegningsrettene ble ansett som skattefri inntekt fra finansielt instrument etter fritaksmetoden i skatteloven § 2-38. Hafslund Venture AS la til grunn at nevnte gevinst i det alt vesentlige var skattefri og at en mindre del av gevinsten, 15,3 millioner kroner, ble ansett som gevinst på fordringselementet og oppgitt til beskatning. Sentralskattekontoret for storbedrifter (Sfs) la til grunn i sitt endringsvedtak at gevinsten er skattepliktig i sin helhet da fordringsdelen må anses å være det dominerende elementet. Partene i saken er enige om at aksjenes verdi ved konverteringen skal settes til 65 kroner per aksje, slik at verdien av aksjene dermed var 2119 millioner kroner på realisasjonstidspunktet. Gevinsten ved utøvelse av tegningsrettene ble dermed 1625 millioner kroner. Hafslund tok ut stevning og hovedforhandling ble avholdt for Oslo tingrett 12-16 oktober 2009. Hafslund tapte både det prinsipale synet knyttet til at gevinsten skal dekomponeres i en fordring/lånedel og en tegningsrettsdel, og det subsidiære synet om at de konvertible lånene bør beskattes ut fra et vesentlighetssyn (etter hva de ligner mest på.) Hafslund har anket tingrettens dom til lagmannsretten.

Skatt på gevinst ved salg av aksjer

Blant annet som et ledd i konsernets strategi for å profesjonalisere eiendomsdriften gjennomførte Hafslund konsernet i 2006 og 2007 utfisjonering av en rekke eiendommer fra Hafslund Nett AS. Samlet omfattet dette 58 eiendommer som ble overført til i alt 11 eiendomsselskaper organisert som en del av konsernets eiendomsvirksomhet. I 2006 og 2007 ble aksjene i to av selskapene solgt (Hatros I AS og Hatros II AS). Hafslund anså salgene av aksjene som skattefri etter fritaksmetoden. I juni 2009

mottok selskapet kontorvedtak fra Sfs om at den skattefrie fisjonen og senere salget av aksjene i Hatros I AS i 2006 rammes av den ulovfestede gjennomskjæringsregelen. Ny ligning for 2006 med skatt på 95 millioner kroner inkludert renter er mottatt og betalt. Hafslund er uenig i endringsvedtaket, da transaksjonen har et forretningsmessig motiv i tråd med formålet bak både fisjonsreglene og fritaksmetoden, og har derfor klaget vedtaket inn for Skatteklagenemnden. Hafslund har fått varsel om at Sfs også vurderer å endre ligningen vedrørende salget av aksjene i Hatros II AS i 2007, og en eventuell skatt vil nominelt utgjøre 172 millioner kroner.

Hafslund har resultatført totalt 545 millioner kroner i skatteeffekt for de tre omtalte skattesakene i 2008 og 2009.

Andre krav

Mulig reguleringsansvar pensjonsforpliktelser for nettvirksomheten

Saken gjelder påstand fra Kommunal Landspensjonskasse (KLP), som hevder at Hafslund har ansvaret for regulering av pensjonsforpliktelser knyttet til i alt 593 tidligere ansatte/pensjonister i ulike nettselskaper. Aktuarberegninger viser at reguleringskravet tilsvarer en netto pensjonsforpliktelse på 156 millioner kroner ved utgangen av 2009. I dette inngår 33 millioner kroner i reguleringspremie for årene 2005 til 2009 som KLP krever at Hafslund skal dekke. Kravet er knyttet til kollektive pensjonsavtaler som er sagt opp overfor KLP i perioden 1992 til 2003. Hafslund har overfor KLP avvist kravet. Dette er dels begrunnet i at Hafslund er feil adressat for kravet, da kravet knytter seg til virksomheter som Hafslund ikke har et ansvar for. Videre er avvisningen begrunnet i at KLP gjennom fast praksis og konkludent adferd over 30 år selv har påtatt seg reguleringsansvaret.

Kravet som KLP har rettet mot Hafslund, ble i november 2008 overført til Sikringsordningen som er etablert under Overføringsavtalen (for offentlige pensjonsordninger) for å dekke pensjonsforpliktelser hvor arbeidsgiver er opphørt eller hvor det av annen grunn ikke betales inn premie. Sikringsordningen tok ut stevning i juni 2009, og saken er berammet i Oslo Tingrett i oktober 2010. Som følge av at spørsmålet om Hafslunds ansvar for kravet er omtvistet, er det regnskapsmessig foretatt en skjønnsmessig avsetning ved utgangen av 2009. Avsetningen er inkludert i pensjoner og liknende forpliktelser.

Note 26 Transaksjoner med nærstående parter

Oslo kommune eier per 31. desember 2009 53,7 prosent av aksjene i Hafslund ASA og regnes som nærstående part. Hafslund både selger og kjøper varer og tjenester med Oslo kommune. Alle transaksjoner mellom partene er basert på markedsmessige betingelser. Fordringer på nærstående parter kommer hovedsakelig fra salg av varer og tjenester. Leverandørgjeld til nærstående parter kommer hovedsakelig fra kjøp av varer og tjenester.

Millioner kroner	2009	2008
Resultat:		
Salg av varer og tjenester	230	212
Kjøp av varer og tjenester	91	86
Balanse:	2009-12-31	2008-12-31
Fordringer	62	
Leverandørgjeld	13	9

Hafslund ASA eier per 31. desember 2009 43,3 prosent av aksjene i Infratek ASA, og Infratek ASA regnes som nærstående part. I 2009 kjøpte Hafslund-konsernet tjenester på totalt 638 millioner kroner. Leverandørgjeld per 31. desember 2009 var 50 millioner kroner.

Lån

Det ble etablert nye obligasjonslån fra Oslo kommune i 2007 og 2008 på henholdsvis 500 millioner kroner og 740 millioner kroner. Lånene har ti års løpetid. Begge lånene ble tatt opp til markedsmessige betingelser og er børsnoterte. Norsk Tillitsmann er avtalemotpart. Som et ledd i å styrke bufferkapitalen i Oslo Pensjonsforsikring AS ga Oslo kommune i 2008 et ansvarlig lån på 1240 millioner kroner til Oslo Pensjonsforsikring AS i form av overdragelse av obligasjonene i de to ovennevnte lånene. Oslo Pensjonsforsikring AS er et livsforsikringsselskap som er heleid av Oslo kommune. Lånene inngår i Langsiktige lån, obligasjonslån fast rente i note 16.

Utlån

Hafslund har ytt lån til selskaper som inngår i konsernets ventureportefølje. Per 31. desember 2009 er utestående fordringer på selskaper i porteføljen totalt 129 millioner kroner.

Note 27

Note 27 Selskaper som inngår i konsolideringen

Selskap	Land/forretningskontor	Eie-/stemmeandel %
Hafslund ASA	Oslo	100
Hafslund Produksjon AS	Askim	100
Sarp Kraftstasjon AS	Sarpsborg	100
Hafslund Miljøenergi AS	Sarpsborg	100
Slagen Energigjenvinning AS	Sarpsborg	100
Gassnett AS	Sarpsborg	69
Hafslund Pellets Holding AS	Oslo	100
BioWood Norway AS	Oslo	78
Hafslund Nett AS	Oslo	100
Hafslund Driftssentral AS	Oslo	100
Hafslund Fjernvarme AS	Oslo	100
Viken Fjernvarme AS	Oslo	100
Hafslund Strøm AS	Oslo	100
NorgesEnergi AS	Kristiansand	100
Hallingkraft AS	Ål	100
Røyken Kraft AS	Røyken	51
Fredrikstad Energisalg AS	Fredrikstad	100
Hafslund Fakturaservice AS	Oslo	100
Hafslund Kundesenter AS	Oslo	100
Hafslund Venture AS	Oslo	100
Hafslund Telekom AS	Oslo	100
Hafslund Telekom Nettjenester AS	Oslo	100
Hafslund Fibernet AS	Oslo	100
Triplenet AS	Oslo	51
NextNet AS	Flekkefjord	100
Hafslund IT AS	Oslo	100
Cumulus IT AS	Asker	100
Embriq AS	Oslo	100
Embriq AB	Göteborg, Sverige	100
Policom AS	Oslo	100
Policom AB	Karlstad, Sverige	100
4-Tech AS	Oslo	100
Hafslund Delta AS	Oslo	100
Embriq Holding AS	Oslo	100
Inforum Norge AS	Fredrikstad	100
Oslo Energi AS	Oslo	100
Hafslund Eiendom AS	Oslo	100
Viken Boligeiendom AS	Oslo	100
Ulven 1 AS	Oslo	100
Ulven 2 AS	Oslo	100
Slemdalsveien 105 AS	Oslo	100
Sinsenveien 86 AS	Oslo	100
Rosenkrantzgate 14 AS	Oslo	100
Hafslund USA Inc	USA	100
Hafslund Energy LLC	USA	100
Hafslund Energy Trading LLC	USA	100

Resultat Hafslund ASA

01. januar - 31. desember

Millioner kroner	Noter	2009	2008
Driftsinntekter		260	206
Lønn og andre personalkostnader	3, 4	175	162
Ordinære avskrivninger og nedskrivninger	8	11	16
Andre driftskostnader	5	204	165
Driftskostnader		390	342
Driftsresultat		(130)	(137)
Resultat aksjeinvesteringer	6	38	25
Netto finansposter	6	828	757
Finansielle poster		866	781
Ordinært resultat før skatt		736	645
Skattekostnad ordinært resultat	7	(121)	(173)
Årsresultat		615	472
Disponeringer:			
Utbytte	18	438	438
Overført til egenkapital		177	34

Balanse Hafslund ASA

31. desember

Millioner kroner	Noter	2009	2008
Eiendeler			
Utsatt skattefordel	7	54	69
Varige driftsmidler	8	113	109
Aksjer i datterselskap og tilknyttet selskap	9	16 299	7 685
Andre langsiktige fordringer	4, 10	4 565	4 259
Sum finansielle eiendeler		20 864	11 944
Sum anleggsmidler		21 031	12 122
Kundefordringer og andre fordringer	11	1 925	11 644
Bank	17	270	104
Sum omløpsmidler		2 195	11 748
Sum eiendeler		23 226	23 870
Egenkapital og gjeld			
Innskutt egenkapital		4 350	4 352
Opptjent egenkapital		5 465	4 443
Sum egenkapital	18, 19	9 815	8 795
Avsetning for forpliktelser	4	127	148
Langsiktig gjeld	14, 15	10 166	8 921
Sum langsiktig gjeld og forpliktelser		10 293	9 069
Kortsiktig rentebærende gjeld	12	2 266	3 552
Leverandørgjeld		21	27
Avsatt konsernbidrag, utbytte	18	523	2 038
Annen kortsiktig gjeld	13	308	388
Sum kortsiktig gjeld		3 118	6 005
Sum egenkapital og gjeld		23 226	23 870

Styret i Hafslund ASA

Oslo, 23. mars 2010

Christian Brinch
styreleder

Ole Ertvaag

Hanne Harlem

Tyra Marie Hetland

Mikael Lilius

Per Luneborg

Per Orfjell

Christian Berg
konsernsjef

Kontantstrømoppstilling Hafslund ASA

01. januar - 31. desember

Millioner kroner	Noter	2009	2008
Ordinært resultat før skatt		736	645
Resultat salg driftsmidler og aksjer		(10)	(11)
Avskrivninger og nedskrivninger	8	11	16
Kapitalinntekter (utbytte & konsernbidrag) fra datterselskap		(927)	(714)
Endring i kunder, varelager og leverandører		(82)	134
Endring fordring konsernselskap med mer		669	(4 445)
Netto kontantstrøm fra driften		397	(4 375)
Investert i varige driftsmidler	8	(26)	(25)
Investering i datterselskaper		(150)	
Salg av driftsmidler eller datterselskaper		39	28
Endring i langsiktige fordringer		(307)	(1 025)
Netto kontantstrøm investeringer		(444)	(1 022)
Endring rentebærende gjeld		(41)	1 606
Mottatt utbytte/konsernbidrag datterselskap		714	4 406
Endring i andre langsiktige forpliktelser		(21)	(15)
Utbetalt utbytte		(439)	(585)
Egne aksjer			(41)
Netto kontantstrøm finansieringsaktiviteter		213	5 371
Netto endring bankbeholdning		166	(26)
Bank per 1. januar		104	130
Bank per 31. desember		270	104

Note 1, 2, 3

Note 1 Regnskapsprinsipper

Regnskapet til Hafslund ASA er avlagt i henhold til regnskapslov og god regnskaps-skikk i Norge (NGAAP).

Periodiserings-, klassifiserings- og vurderingsprinsipper

Prinsipper for inntektsføring

Inntekter fra salg av varer og tjenester blir regnskapsført på tidspunktet for levering til kunden, forutsatt at kunden har overtatt risiko og eiendomsretten.

Klassifisering

Klassifisering av poster i balansen bygger på at alle eiendeler som knytter seg til varekretsløpet, fordringer som tilbakebetales innen ett år, samt eiendeler som ikke er bestemt til varig eie eller bruk for virksomheten, er omløpsmidler. Øvrige eiendeler er anleggsmidler. Gjeld med forfall senere enn ett år etter regnskapsårets utløp er oppført som langsiktig gjeld. Øvrig gjeld er klassifisert som kortsiktig.

Vurderingsprinsipper

Eiendeler og gjeld i utenlandsk valuta

Balanseposter i utenlandsk valuta, som ikke er sikret mot valutakursendringer, er vurdert til balansedagens kurs. Balanseposter som er sikret mot kurssvingninger med finansielle instrumenter, vurderes til sikringskurs. Balanseposter i utenlandsk valuta som sikrer hverandre, er vurdert til balansedagens kurs. Gevinst og tap som følge av valutakursendringer på andre balanseposter er klassifisert som finanspost.

Kundefordringer og andre fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg foretas det en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap for øvrige kundefordringer.

Egne aksjer

Hafslund tilbyr egne aksjer med rabatt til ansatte for å oppfordre ansatte til eierskap i bedriften. Ved salg av egne aksjer til ansatte til en lavere pris enn markedspris resultatføres forskjellen mellom markedspris og salgspris som lønn og andre personal-kostnader. Egne aksjer er balanseført som reduksjon av egenkapitalen.

Investeringer i datterselskap og tilknyttete selskaper

Investeringer i datterselskap og tilknyttete selskaper vurderes i henhold til kost-metoden. Mottatt utbytte og andre overskuddsutdelinger fra selskapene inntekts-føres som finansielle inntekter. Verdsettelse av enkelt-selskap ivaretas gjennom etterlevelse av IAS 36 i konsernet.

Langsiktige aksjeinvesteringer

Langsiktige investeringer i selskaper hvor Hafslund kontrollerer mer enn 20 prosent av eierinteressene, men ikke har betydelig innflytelse eller langsiktig eierinteresse, er oppført til anskaffelseskost justert for eventuell varig nedgang i verdi. De enkelte investeringene vurderes individuelt. Mottatt utbytte og andre overskuddsutdelinger

fra selskapene inntektsføres som finansielle inntekter. Realiserte gevinster eller tap og eventuell nedskrivning på grunn av varig nedgang i verdien er medtatt i resultat-regnskapet under finansielle poster.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er ført opp i balansen til historisk anskaffelseskost tillagt opp-skrivninger og fratrasket akkumulerte av- og nedskrivninger. Egne investerings-arbeider aktiveres til full tilvirkningskost. Driftsmidler og anlegg avskrives fra det tidspunkt de blir satt i drift. Varige driftsmidler avskrives lineært over forventet økonomisk levetid. Ved salg av driftsmidler medtas gevinster som driftsinntekter og tap som driftskostnader.

Pensjoner og pensjonsforpliktelser

Se konsernets note 2.18. Hafslund ASA har benyttet adgangen til å gå over til NRS 6A som henviser til IAS 19 ved regnskapsmessig behandling av pensjonskostnader.

Skattekostnad, utsatt skatt og utsatt skattefordel

Skattekostnaden sammenstilles med ordinært resultat før skatt. Skattekostnaden består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/skattefordel. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat. Balanseført utsatt skatt er beregnet etter utlikningsmetoden med full avsetning på netto skatteøkende midlertidige forskjeller basert på balansedagens skattesatser og nominelle størrelser. Balanseført utsatt skattefordel knyttet til netto skattereduserende midlertidige forskjeller og under-skudd til framføring er basert på en sannsynliggjøring av tilstrekkelig framtidig inn-tjening eller utnyttelse av skatteposisjoner gjennom konsernbidrag.

Finansielle derivater

Regnskapsmessig behandling av finansielle derivater følger intensjonen bak inn-gåelsen av avtalene. Regnskapsmessig resultatføres finansielle gevinster og tap fra derivater ved forfall dersom kriteriene for regnskapsmessig sikring ikke er tilfredsstillt.

Lån

Lånene regnskapsføres til pålydende. Låneutgifter ved opptak av lån resultatføres direkte.

Usikre forpliktelser (avsetninger)

Usikre forpliktelser regnskapsføres dersom det er mer sannsynlig at de kommer til oppgjør, enn at de ikke kommer til oppgjør. Beste estimat benyttes ved beregning av oppgjørsverdi.

Dersom det gjennom vedtak besluttes å gjennomføre tiltak (restrukturering) som vesentlig endrer omfanget av virksomheten eller måten den drives på, og når tiltakene medfører sluttvederlag, blir det gjort avsetninger. Avsetningen beregnes ut fra beste estimat på de utgiftene som forventes å påløpe.

Prinsipper for kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med basis i den indirekte metode. Dette innebærer at man i analysen tar utgangspunkt i enhetens årsresultat for å kunne presentere kontantstrømmer tilført fra henholdsvis ordinær drift, investerings-virksomhet og finansieringsvirksomhet.

Note 2 Store enkelttransaksjoner**Fusjoner**

I januar 2009 ble følgende heleide datterselskaper fusjonert inn i Hafslund ASA; Hafslund Varme og Infrastruktur AS, Hafslund Marked AS og Comtech Holding AS. Formålet med fusjonene var å tilpasse juridisk struktur til organisasjonsendringer gjennomført i januar 2009 og at det ikke var ansett hensiktsmessig å ha holding-selskaper av denne karakter.

Fusjonen er gjennomført med regnskapsmessig og skattemessig kontinuitet slik at Hafslund ASA overtar Hafslund Varme og Infrastruktur AS, Hafslund Marked AS og Comtech Holding AS sine regnskapsmessige og skattemessige posisjoner i til-

knytning til de overførte eiendeler, rettigheter og forpliktelser. Hafslund ASA er det juridiske overtakende selskap og det selskapet som regnskapsmessig anses som det overtakende selskapet.

Infratek ASA

Infratek ASA overtok Fortum Services infrastrukturvirksomhet med virkning fra januar 2009. Fortum mottok oppgjør i form av 21 074 864 nye aksjer i Infratek. Etter dette er Hafslund ASA sin eierandel blitt redusert fra 64,63 prosent til 43,3 prosent, og investeringen reklassifisert fra datterselskap til tilknyttet selskap.

Note 3 Lønn og andre personalkostnader

Millioner kroner	2009	2008
Lønn	115	110
Arbeidsgiveravgift	17	16
Pensjonskostnader	30	22
Andre ytelser	13	13
Sum lønn og andre personalkostnader	175	162
Antall årsverk per 31. desember	148	209

Note 4, 5, 6

Note 4 Pensjonkostnader, -midler og -forpliktelser

Pensjonkostnad		
Millioner kroner	2009	2008
Ytelsesplaner:		
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	12	13
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsene	27	30
Avkastning av pensjonsmidler	(22)	(27)
Netto amortisering	8	2
Arbeidsgiveravgift	3	3
Pensjonkostnad ytelsesplaner	28	21
Tilskuddsplaner:		
Arbeidsgivers tilskudd	2	1
Sum pensjonkostnader	30	22
Pensjonsmidler- og forpliktelser	2009-12-31	2008-12-31
Brutto pensjonsforpliktelser	743	737
Pensjonsmidler	(530)	(460)
Faktisk netto pensjonsforpliktelser	213	277
Ikke amortisert avvik fra plan/forutsetning	(137)	(181)
Arbeidsgiveravgift	33	39
Netto pensjonsforpliktelser (pensjonsmidler)	109	135
Balanseført netto pensjonsforpliktelser	(127)	(148)
Balanseført netto pensjonsmidler	18	13
	2009-12-31	2008-12-31
Netto pensjonsforpliktelse 1. januar	135	151
Pensjonkostnad i året	28	22
Pensjonutbetalinger og betaling av pensjonpremie	(54)	(37)
Netto pensjonsforpliktelse 31. desember	109	135

Forutsetninger	2009-12-31	2008-12-31
Forventet avkastning	5,60 %	4,80 %
Diskonteringsrente	4,40 %	3,80 %
Lønnsregulering	4,00 %	3,75 %
Pensjonsregulering	4,00 %	3,75 %

Antall ansatte omfattet av pensjonsordningen per desember 2009 er 173.

Note 5 Andre driftskostnader

Millioner kroner	2009	2008
Konsulentkostnader	44	51
Husleie, strøm etc.	9	10
Salgs- og markedsføringskostnader	43	41
Andre driftskostnader	108	63
Sum andre driftskostnader	204	165

Kostnadsført honorar til revisor i 2009 for Hafslund ASA utgjør 1,2 millioner kroner. Honoraret fordeler seg som følger:

- Lovpålagt revisjon 0,9 millioner kroner
- Andre tjenester utenfor revisjon 0,3 millioner kroner

Note 6 Resultat aksjeinvesteringer og netto finansposter

Millioner kroner	2009	2008
Utbytte	38	14
Gevinst ved salg av aksjer		11
Resultat fra aksjeinvesteringer	38	25
Renteinntekter ¹⁾	1 110	2 997
Rentekostnader	(1 363)	(2 828)
Konsernbidrag	927	714
Andre finansinntekter/(finanskostnader)	154	(125)
Netto finansposter	828	757

¹⁾ Renteinntekter for Hafslund ASA inkluderer konserninterne renter for årene 2009 og 2008 med henholdsvis 1108 millioner kroner og 2979 millioner kroner.

Note 7, 8, 9

Note 7 Skattekostnad

Millioner kroner			
Skattekostnad	2009		2008
Resultat før skattekostnad	736		645
Permanente forskjeller	(6)		(27)
Endring midlertidige forskjeller	(191)		73
Skattegrunnlag før anvendelse av framførbart underskudd og konsernbidrag	539		691
Anvendelse av framførbart underskudd	(211)		
Konsernbidrag, skattefritt	(300)		
Konsernbidrag skattemessig virkning 2008	(28)		
Skattegrunnlag, betalbar skatt	0		691
Skattekostnad består av:			
Betalbar skatt			193
Skatt av konsernbidrag-korreksjon 2008	7		
Endring utsatt skatt	113		(20)
Skattekostnad	121		173
Avstemming av skattesats			
Resultat før skattekostnad	736		645
Forventet skattekostnad etter nominell skattesats 28 %	206		181
Skatteeffekt av skattefrie inntekter og ikke fradragsberettigete kostnader	(86)		(8)
Skattekostnad	121		173
Effektiv skatteprosent	16 %		27 %
	2009-12-31	2009-01-01 ¹⁾	2008-12-31
Grunnlag utsatt skatt/utsatt skattefordel			
Kortsiktige forskjeller	(3)	(106)	(106)
Driftsmidler	(130)	(198)	(41)
Påløpte pensjonsforpliktelser	(57)	(78)	(76)
Framførbart underskudd	(3)	(214)	(24)
Grunnlag utsatt skatt/utsatt skattefordel	(193)	(596)	(247)
Balanseført utsatt skattefordel	(54)	(167)	69

¹⁾ Justert IB skyldes innfusjonering av døtre se note 2 og note 18

Note 8 Varige driftsmidler

Millioner kroner	Maskiner, utstyr, inventar	Tomter og annen eiendom	Arbeid under utførelse	Sum
Balanseført verdi per 31. desember 2007	34	86	3	123
Investeringer	25			25
Overført fra anlegg under utførelse	2	1	(3)	0
Avgang	(21)	(4)		(25)
Årets avskrivninger	(14)	(3)		(17)
Balanseført verdi per 31. desember 2008	27	81	0	109
Anskaffelseskost	156	114		269
Akkumulerte av- og nedskrivninger	(129)	(33)		(162)
Balanseført verdi per 31. desember 2008	27	81	0	108
Investeringer	21	4	1	26
Avgang	(2)	(10)		(12)
Årets avskrivninger	(8)	(3)		(11)
Balanseført verdi per 31. desember 2009	38	72	1	113
Anskaffelseskost	169	95	1	265
Akkumulerte av- og nedskrivninger	(131)	(22)		(152)
Balanseført verdi per 31. desember 2009	38	72	1	113

Note 9 Aksjer i datterselskaper og andre selskaper

Millioner kroner	Anskaffelses- tidspunkt	Forretnings- kontor	Eier-/ stemme- andel %	Andel bokført egenkapital i selskap per 2009-12-31	Bokført verdi 2009-12-31
Hafslund Nett AS	2009	Oslo	100	5 132	4 422
Sarp Kraftstasjoner AS	1987	Sarpsborg	100	77	61
Hafslund Venture AS	1986	Oslo	100	1 652	2 159
Hafslund Eiendom AS	2009	Oslo	100	640	662
Hafslund Strøm AS	2009	Oslo	100	1 536	1 348
Hafslund Fakturaservice AS	2009	Oslo	100	51	30
Hafslund Kundesenter AS	2009	Oslo	100	15	15
Hafslund Telekom AS	2009	Oslo	100	196	109
Hafslund Fjernvarme AS	2009	Oslo	100	1 070	3 073
Hafslund Pellets Holding AS	2009	Oslo	100	158	158
Hafslund Miljøenergi AS	2009	Sarpsborg	100	386	335
Hafslund Produksjon AS	2009	Askim	100	1 008	3 076
Hafslund Driftssentral AS	2009	Oslo	100	140	722
Inforum Norge AS	2009	Fredrikstad	100	5	
Sum aksjer i datterselskaper				12 066	16 170
Infratek ASA	2002	Oslo	43,3	316	129
Sum aksjer i datterselskaper og tilknyttete selskaper				12 382	16 299

Note 10, 11, 12, 13, 15

Note 10 Andre langsiktige fordringer

Millioner kroner	2009-12-31	2008-12-31
Balanseført netto pensjonsmidler (se note 4)	18	13
Rentebærende lån og fordringer	1 231	1 005
Innskudd pensjonskasse	116	40
Lån konsernselskaper	3 200	3 200
Sum andre langsiktige fordringer	4 565	4 259

Note 11 Kundefordringer og andre fordringer

Millioner kroner	2009-12-31	2008-12-31
Kundefordringer	1	1
Fordring konsernselskaper	1 897	11 611
Andre fordringer	27	31
Sum kundefordringer og andre fordringer	1 925	11 644

Note 12 Kortsiktig rentebærende gjeld

Millioner kroner	Rente % per 2009-12-31	Rente % per 2008-12-31	Gjeld per 2009-12-31	Gjeld per 2008-12-31
Diverse sertifikater og kortsiktige lån	2,1-4,1	6,6-8,9	2 266	3 552
Kortsiktig rentebærende gjeld			2 266	3 552

Note 13 Annen kortsiktig gjeld

Millioner kroner	2009-12-31	2008-12-31
Skyldig offentlig trekk	8	5
Påløpte renter	200	255
Annen ikke rentebærende gjeld	20	127
Gjeld til andre konsernselskaper	80	1
Sum annen kortsiktig gjeld	308	388

Note 14 Langsiktig gjeld

Millioner kroner	Rente % per 2009-12-31	Rente % per 2008-12-31	Gjeld per 2009-12-31	Gjeld per 2008-12-31
Obligasjonslån fast rente	5,0-6,3	5,1-6,3	4 015	2 865
Obligasjonslån flytende rente	2,2-3,8	4,2-8,4	2 102	2 821
Andre lån	2,2-4,5	3,9-8,2	3 980	3 167
Sum langsiktig rentebærende gjeld			10 097	8 853
Andre lån			69	69
Sum langsiktige lån			10 166	8 921

Markedsverdien på kort- og langsiktige lån utgjorde per 31. desember 2009 12 526 millioner kroner.

Avdragsprofil langsiktig rentebærende gjeld

	2010	2011	2012	2013	2014	Deretter	Sum
Millioner kroner	462	1 017	1 300	1 821	1 909	3 589	10 097

Hafslund har en syndikert trekkfasiilitet på 500 millioner euro med løpetid til 31. mai 2012. Långiver er et banksyndikat bestående av ni norske og internasjonale banker. Trekkfasiiliteten benyttes som back-stop for løpende sertifikatlån og generell likviditetsreserve. Ved årsskiftet var 500 millioner euro ubenyttet. I tillegg har konsernet kassekreditt i Nordea på 400 millioner kroner som også var ubenyttet ved årsskiftet. Hafslund har negativ pantsettelsesklausul i låneavtalene. Enkelte av avtalene har bestemmelser om at det ikke skal avhendes vesentlige eiendeler uten etter samtykke og eierskapsklausul som sier at over 50 prosent av selskapets aksjekapital skal eies av dagens eiere, eller aksjonærer som har en kredittrating på minimum A- (Standard & Poor) eller A3 (Moody's), eller har samtykke fra bankene.

Note 15 Nærstående parter

Det ble etablert nye obligasjonslån fra Oslo kommune i 2007 og 2008 på henholdsvis 500 millioner kroner og 740 millioner kroner. Lånene har ti års løpetid. Begge lånene ble tatt opp til markedsmessige betingelser og er børsnoterte. Norsk Tillitsmann er avtalemotpart. Som et ledd i å styrke bufferkapitalen i Oslo Pensjonsforsikring AS ga Oslo kommune i 2008 et ansvarlig lån på 1240 millioner kroner til Oslo Pensjonsforsikring AS i form av overdragelse av obligasjonene i de to ovennevnte lånene. Oslo Pensjonsforsikring AS er et livsforsikringsselskap som er heleid av Oslo kommune. Lånene inngår i Langsiktige lån, obligasjonslån fast rente i note 16 for konsernet.

Note 16, 17, 18, 19

Note 16 Risikostyring og finansielle derivater

Tabellen nedenfor viser utestående renteswapper per 31. desember 2009:

Millioner kroner							
Valuta	Beløp	Hafslund betaler		Hafslund mottar		Forfall	
NOK	200	Fast/årlig	4,660 %	Flytende	3M Nib	18.05.2010	
NOK	100	Fast/årlig	5,090 %	Flytende	3M Nib	11.07.2010	
NOK	200	Fast/kvartalsvis	4,020 %	Flytende	3 M Nib	24.11.2010	
NOK	200	Fast/kvartalsvis	5,245 %	Flytende	3 M Nib	13.12.2010	
NOK	200	Fast/kvartalsvis	4,500 %	Flytende	3M Nib	20.10.2011	
NOK	100	Fast/kvartalsvis	5,000 %	Flytende	3M Nib	24.11.2011	
NOK	200	Fast/kvartalsvis	4,250 %	Flytende	3M Nib	23.04.2012	
NOK	200	Fast/kvartalsvis	4,110 %	Flytende	3M Nib	12.11.2012	
NOK	200	Fast/halvårlig	3,190 %	Flytende	6 M Nib	21.01.2013	
NOK	350	Flytende	6 m Nib+185	Fast/årlig	5 %	04.02.2013	
NOK	200	Fast/årlig	5,070 %	Flytende	3M Nib	11.07.2013	
NOK	200	Fast/halvårlig	5,370 %	Flytende	6 M Nib	26.08.2013	
NOK	200	Flytende	3M Nib+120	Fast/årlig	6,20 %	09.01.2014	
NOK	200	Fast/årlig	4,92 %	Flytende	3M Nib	09.01.2014	
NOK	500	Flytende	6M Nib+200	Fast/årlig	6,30 %	21.01.2019	

Virkelig verdi på renteswappene utgjorde -59 millioner kroner per 31. desember 2009.

Valutaterminer

Selskapet har inngått valutaterminer med virkelig verdi 6 millioner kroner per 31. desember 2009.

Note 17 Kontanter og kontantekvivalenter

Som sikkerhet for enkelte forpliktelser kjøper konsernet bankgarantier. Disse garantiene utgjorde per 31. desember 2009 241 millioner kroner for handel i strømmarkedet, 47 millioner kroner i skattetrekksgarantier, 36 millioner kroner i husleiegarantier, 32 millioner kroner i kontrakts- og betalingsgarantier.

Note 18 Egenkapital

Millioner kroner	Aksjekapital	Overkursfond	Annen innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital	Sum innskutt og opptjent EK
Egenkapital 31. desember 2007	195	4 080	76	4 449	8 801
Årets resultat				472	472
Avsatt utbytte (2,25 kr per aksje)				(438)	(438)
Endring egne aksjer				(40)	(40)
Egenkapital 31. desember 2008	195	4 080	76	4 443	8 796
Årets resultat				615	615
Avsatt utbytte (2,25 kr per aksje)				(438)	(438)
Endring egne aksjer			(2)	5	3
Fusjon av Hafslund Marked AS				616	616
Fusjon av Comtech Holding AS				25	25
Fusjon av Hafslund Varme og Infrastruktur AS				198	198
Egenkapital 31. desember 2009	195	4 080	74	5 465	9 815

Hafslund har per 31. desember 2009 en beholdning på 451 161 egne B-aksjer. Gjennomsnittlig kjøpskurs er 105,27 kroner per aksje og utgjør en samlet kostpris på 47 494 114 kroner.

Note 19 Aksjekapital og aksjonærinformasjon

Det vises til note 14 i konsernregnskapet.

Ledelseserklæring vedrørende årsrapportens innhold

Vi erklærer etter beste overbevisning at

- konsernregnskapet for 2009 er utarbeidet i samsvar med IFRS som fastsatt av EU, med krav til tilleggsopplysninger som følger av regnskapsloven.
- årsregnskapet for morselskapet for 2009 er avlagt i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge.
- regnskapsopplysningene gir et rettviseende bilde av foretakets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.
- årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til foretaket og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer foretakene står overfor.

Christian Brinch
styreleder

Ole Ertvaag

Hanne Harlem

Mikael Lilius

Tyra Marie Hetland

Per Luneborg

Per Orfjell

Christian Berg
konsernsjef

Revisors beretning

PricewaterhouseCoopers AS
Postboks 748 Sentrum
NO-0106 Oslo
Telefon 02316
Telefaks 23 16 10 00

Til generalforsamlingen i Hafslund ASA

Revisjonsberetning for 2009

Vi har revidert årsregnskapet for Hafslund ASA for regnskapsåret 2009, som viser et overskudd på kr 615 millioner for morselskapet og et overskudd på kr 213 millioner for konsernet. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noteopplysninger. Konsernregnskapet består av resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling, oppstilling over endringer i egenkapitalen og noteopplysninger. Morselskapets regnskap er utarbeidet i samsvar med regnskapslovens regler og norsk god regnskapskikk. International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU er anvendt ved utarbeidelsen av konsernregnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskapets styre og daglig leder. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontroll-systemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- selskapsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets økonomiske stilling 31. desember 2009 og av resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med norsk god regnskapskikk
- konsernregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av konsernets økonomiske stilling 31. desember 2009 og for resultatet og kontantstrømmene og endringene i egenkapitalen i regnskapsåret i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med norsk lov og god bokføringsskikk
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 23. mars 2010

PricewaterhouseCoopers AS

Thomas Fraurud
Statsautorisert revisor

Alta Arendal Bergen Bodo Drammen Egersund Flora Fredrikstad Ferde Gardermoen Gol Hamar Hardanger Høstet Haugesund Kongsberg Kongsvinger Kristiansand Kristiansund Lyngø Lørenskog Mandal Mo i Rana Molde Mosjøen Måltøy Narvik Oslo Sandefjord Sogndal Stavanger Stryn Tromsø Trondheim Tvedestrand Ullensaker Ålesund
PricewaterhouseCoopers nevnet refererer til individuelle medlemsskifter tilknyttet den verdensomspennende PricewaterhouseCoopers organisasjonen
Medlemmer av Den norske Revisorforening • Foretaksregisteret: NO 987 009 713 • www.pwc.no

**Den beste og mest
miljøvennlige
kilowattimen er
den du ikke
bruker.**

Eierstyring og selskapsledelse

Hafslunds retningslinjer for eierstyring og selskapsledelse skal sikre tillit til selskapets styre og ledelse og legge grunnlaget for langsiktig verdiskaping til beste for aksjonærer, ansatte, andre interessenter og samfunnet for øvrig.

Hafslunds politikk for eierstyring og selskapsledelse er godkjent av styret i Hafslund ASA og ansett å være i tråd med Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse, med noen unntak:

- Hafslund har to aksjeklasser. A-aksjen gir én ordinær stemmerett per aksje. B-aksjen gir ikke ordinær stemmerett.
- Hafslund ASA er en betydelig eier i Infratek ASA og eier per januar 2010 43,3 prosent av aksjene i Infratek. Hafslund ASA med datterselskaper er også en viktig kunde og leverandør av tjenester til Infratek ASA. Det er derfor vesentlige nærstående relasjoner mellom Hafslund-konsernet og Infratek ASA. Det kan være situasjoner av nærstående karakter som vurderes som ordinær virksomhet på armlengdes avstand, og som derfor ikke vil bli framlagt for styret. Dette kan oppfattes å avvike fra Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse.
- På bakgrunn av inngått avtale mellom Hafslund ASA og de ansattes fagforening har ikke konsernet bedriftsforsamling.
- Hafslunds vedtatte politikk for eierstyring og selskapsledelse vedrørende generalforsamling er ikke oppdatert i samsvar med siste versjon av norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse (21. oktober 2009), men følger fortsatt anbefalingen av 4. desember 2007. Endringer i allmennaksjeloven medfører behov for vedtektsendringer som vil bli gjort på første ordinære generalforsamling. Styret vil deretter, i lys av generalforsamlingens vedtak, fastsette ny politikk for eierstyring og selskapsledelse, som i størst mulig grad ivaretar den oppdaterte anbefalingen av 21. oktober 2009.

- Punktet om årsrapportens informasjon er ikke oppdatert i henhold til siste anbefaling om eierstyring og selskapsledelse, og presiserer ikke at det også bør opplyses om styremedlemmers deltakelse på styremøtene.

- Punktet om styrets arbeid er ikke oppdatert i henhold til siste anbefaling om eierstyring og selskapsledelse: Anbefaling om å utpeke annet styremedlem som kan lede diskusjonen i saker hvor styreleder er eller har vært aktivt engasjert er ikke tatt inn. Videre er ikke endringene som følger av lovens krav om etablering av revisjonsutvalg tatt inn. Punktet vil først bli oppdatert når vedtekter er fastsatt på neste ordinære generalforsamling.

- Hafslunds vedtatte politikk for eierstyring og selskapsledelse vedrørende revisor er ikke oppdatert i samsvar med siste versjon av norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse (21. oktober 2009), men følger fortsatt anbefalingen av 4. desember 2007.

Nedenfor følger en samlet redegjørelse for selskapets eierstyring og selskapsledelse. Redegjørelsen følger den norske anbefalingen av 4. desember 2007. For å gjøre redegjørelsen lett tilgjengelig for leseren følges samme struktur som i den norske anbefalingen.

1) Formål og prinsipper for eierstyring og selskapsledelse

Hafslund ASAs styringsstruktur skal bidra til langsiktig verdiskaping, sikre eiernes og andre interessenters tillit til styret og ledelsen, samt klargjøre rolledeling mellom aksjeeiere, styret og daglig ledelse utover det som følger av lovgivningen. Hafslund rapporterer i henhold til konsernets vedtekter, forretningsidé, visjon, verdigrunnlag, samt lover og regler for norske børsnoterte selskaper.

2) Virksomhet

Hafslunds formål er tydeliggjort i Hafslunds vedtekter (paragraf 3): Selskapets formål er å drive virksomhet som omfatter:

- produksjon, fordeling, distribusjon, omsetning og anvendelse av energi
- industri, handel, konsulent- og entreprenørvirksomhet og finansvirksomhet
- annen virksomhet som står i forbindelse med de ovennevnte formål, herunder drift og forvaltning av selskapets faste eiendommer og øvrige ressurser

Formålet kan fremmes ved deltakelse i eller i samarbeid med andre foretak i inn- og utland. Hafslund driver, i tråd med sin formålsparagraf, virksomhet innen flere områder. Hafslunds visjon, forretningsidé og strategiske prioriteringer er vedtatt av styret. Disse danner utgangspunkt for utviklingen av konsernets virksomhet og bedriftskultur. Konsernets visjon, forretningsidé og strategiske prioriteringer er nærmere omtalt i Kort fortalt, som er et vedlegg til årsrapporten. Se også konsernets vedtekter på www.hafslund.no.

3) Selskapskapital og utbytte

Hafslunds selskapskapital, utbyttepolitikk og styrets fullmakter til å foreta kapitalforhøyelse og tilbakekjøp av aksjer er omtalt under Aksjonærinformasjon på sidene 83-85.

4 og 5) Likebehandling av aksjeeiere, transaksjoner med nærstående og fri omsettelighet

Hafslund etterstreber å likebehandle konsernets aksjonærer. Hafslund har to aksjeklasser. A-aksjen gir rett til én ordinær stemme per aksje. B-aksjen gir ikke ordinær stemmerett. Selskapets to aksjeklasser er historisk betinget. Selskapet har ingen

eierskapsrestriksjoner utover de som følger av norsk konsesjonslovgivning. Med de begrensninger som er fastsatt ved lov, kan Hafslunds aksjer overdras og erverves fritt. I henhold til konsernets prinsipper for eierstyring og selskapsledelse og etiske retningslinjer skal Hafslunds styremedlemmer unngå situasjoner hvor det kan oppstå konflikt mellom deres egne personlige og/eller økonomiske interesser og konsernets interesser. Tilsvarende sier instruks for styrets arbeid at et styremedlem ikke må delta i behandlingen eller avgjørelsen av spørsmål som har særlig betydning for egen del, for nærstående av medlemmet, eller for selskap i tilsvarende situasjon. Det samme gjelder for konsernsjef og konsernets øvrige ansatte. Styremedlemmer og ledende ansatte skal melde fra til styret hvis de direkte eller indirekte har en vesentlig interesse i pågående saker eller i en avtale som inngås i selskapet, hvor det kan sås tvil om habilitet. Ved ikke uvesentlige transaksjoner mellom selskapet og aksjeeiere, styremedlem, ledende ansatte eller nærstående av disse, og som ikke er en del av normal virksomhet, skal styret som hovedregel vurdere om det bør utarbeides en verddivurdering fra en uavhengig tredjepart. Eventuelle nærstående transaksjoner som er ansett som vesentlige, skal redegjøres for i selskapets årsrapport. Se note 26 i regnskapet for Hafslund-konsernet for omtale av nærstående transaksjoner.

6, 7, 8, 9, 10 og 15) Styrende organer, risikostyring, internkontroll og revisor

Se figuren på neste side for en kort redegjørelse for Hafslunds styrende organer. På bakgrunn av inngått avtale mellom Hafslund ASA og de ansattes fagforeninger har ikke konsernet bedriftsforsamling, jamfør allmenn-aksjelovens § 6-35, første og annet ledd. Styret og administrasjonen følger opp konsernets internkontroll gjennom månedlige

rapporter som viser konsernets og det enkelte virksomhetsområdes utvikling, basert på finansiell historikk, prognose og definerte nøkkeltall. Konsernets risikorammer vedtas årlig av styret. Se side 86 for ytterligere informasjon om konsernets risikohåndtering. Hafslunds revisor velges av generalforsamlingen, og har blant annet som formål å granske styrets og ledelsens forvaltning av selskapet.

11 og 12) Godtgjørelse til styret og ledende ansatte

Godtgjørelse til styret og ledende ansatte er omtalt under note 21 på side 56 i regnskapet for Hafslund-konsernet. Valgkomiteen velges av generalforsamlingen, og har til oppgave å foreslå styrekandidater, samt å anbefale styrets godtgjørelse. Styrets kompensasjon skal stå i et rimelig forhold til de oppgaver og ansvar som er pålagt dem, og vedtas av generalforsamlingen etter forslag fra valgkomiteen. Styrets honorarer er ikke resultatavhengige, og styret er ikke tildelt aksjeopsjoner. Styret har etablert et kompensasjonsutvalg som gir tilrådning til styret i alle saker som gjelder selskapets godtgjørelse til konsernsjef. Konsernsjefens godtgjørelse vedtas av styret. Utvalget skal holde seg orientert om alle vederlagsordninger for ledende ansatte i konsernet. Retningslinjene for fastsettelse av godtgjørelse for ledende ansatte skal angi hovedprinsippene for selskapets lederlønnspolitik og søke å oppnå sammenfallende interesser mellom aksjeeiere og ledende ansatte. Det vil si at resultatavhengig godtgjørelse til ledende ansatte i form av opsjons- og bonusprogrammer eller liknende bør knyttes til verdiskaping for aksjeeierne eller resultatutvikling for selskapet over tid, og være forankret i målbare forhold som den ansatte kan påvirke. Styret

vedtok sist i 2007 retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte.

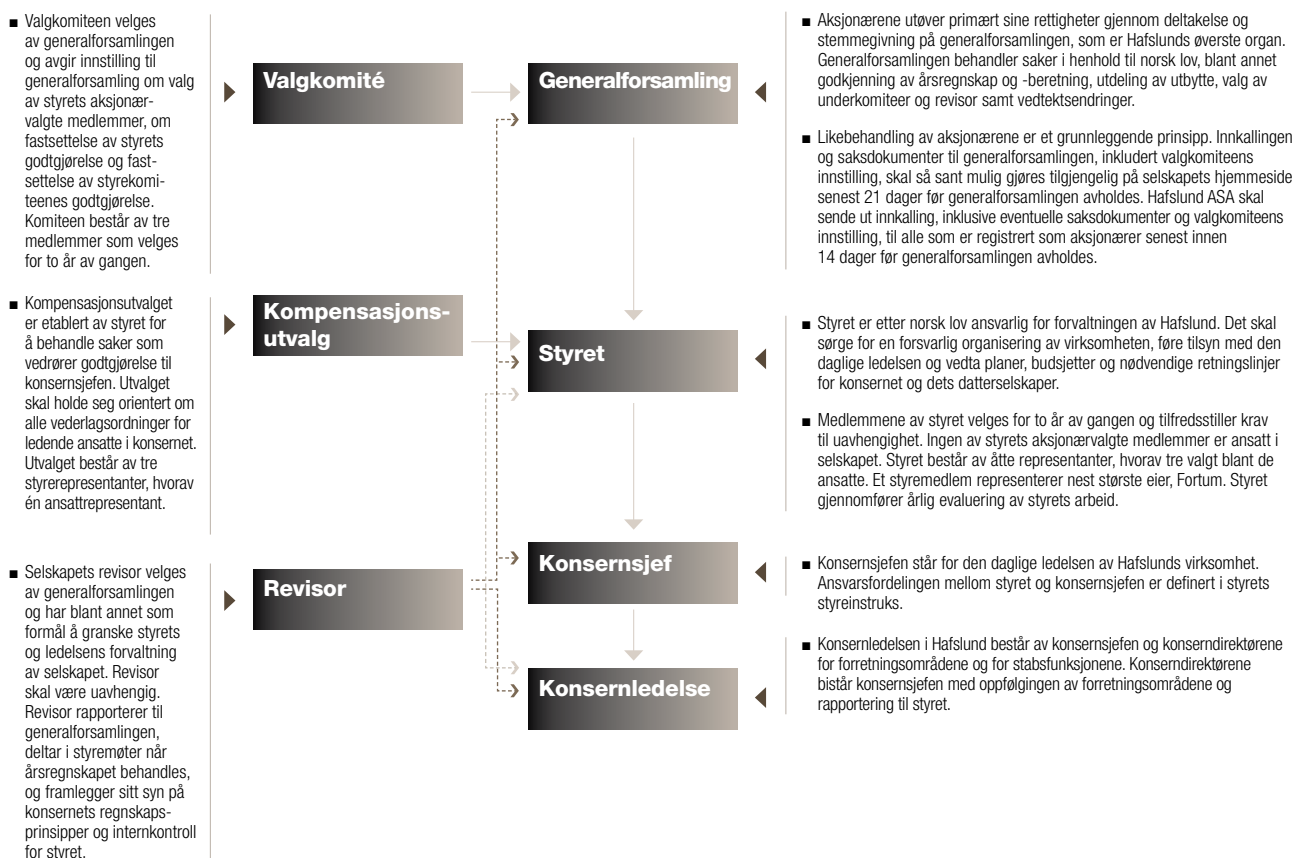
13) Informasjon og kommunikasjon

Styrets informasjonspolitikk har åpenhet og likebehandling av alle aksjonærer som et overordnet mål. All offisiell informasjon, herunder børs- og pressemeldinger, rapporter og finansiell kalender, er tilgjengelig på hafslund.no og gis både på norsk og engelsk.

14) Selskapsovertakelse

Styret vil ikke uten særlige grunner søke å forhindre eller vanskeliggjøre at noen framsetter overtakelsestilbud på selskapets virksomhet eller aksjer.

Hafslunds styrende organer

Godtgjørelse til styret og ledende ansatte i 2009

Som en del av lønnsoppgjøret for alle ansatte i 2009 har konsernledelsen og de ansattes representanter i styret vederlagsfritt motatt 50 B-aksjer hver i Hafslund ASA. Verdi av tildelte aksjer på tildelingstidspunktet er inkludert i kolonnen fastlønn m.m. Oppgitt beholdning av aksjer i Hafslund gjelder Hafslund B-aksjer med unntak for følgende personer med nærstående som også eier A-aksjer: Nærstående av Tove Pettersen 3300, Christian Berg 1000, Per Kristian Olsen 1000, Tore Schiøtz 5200 og Christian Brinch 21 000. Lånene som er ytt til ledende ansatte, er rentefrie og nedskrives med en tidel av opprinnelig lånebeløp per år. Fordelen er inkludert i kolonnen fastlønn m.m., og rentefordelen blir innberettet. Samlet honorar til styret i Hafslund ASA for 2009 er 1,9 millioner kroner.

Øvrige betingelser konsernsjef

Konsernsjefen har seks måneders oppsigelsestid. Ved opphør av arbeidsforholdet har han på visse vilkår, i tillegg til oppsigelsestiden, rett til lønn i 18 måneder (etter utløp av oppsigelsestid). Ved fratreden etter eget ønske tilkommer det konsernsjefen på visse vilkår et beløp tilsvarende nåverdien av en fripolise for pensjon av lønn over 12 G for tid tjenestegjort i stillingen. Pensjonsalderen er 67 år med gjensidig rett til å avslutte arbeidsforholdet med førtidspensjon ved fylte 60 år, forutsatt ti års tjenestetid i stillingen. Førtidspensjon er fastsatt til 67 prosent av basislønnen fra fylte 60 år og fram til alderspensjonering. Konsernsjefen har rett til bonus begrenset oppad til 30 prosent av fastlønn. Bonusen fastsettes årlig basert på konsernmål, selskapsmål/virksomhetsmål, individuelle objektive mål og subjektiv individuell vurdering.

Betingelser øvrig konsernledelse

Øvrige i konsernledelsen har ved opphør av arbeidsforholdet på visse vilkår rett til lønn i 12-18 måneder. Ytelser består av fastlønn og bonusordning begrenset oppad til 30 prosent, 50 prosent eller 75 prosent av fastlønn. Bonusen fastsettes årlig basert på konsernmål, selskapsmål/virksomhetsmål, individuelle objektive mål og subjektiv individuell vurdering. Ytelser avviker, blant annet av historiske årsaker, i visse tilfeller fra konsernets retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte. Konsernledelsen er medlem av den ordinære ytelsespensjonsordningen.

Langsiktig insentivprogram

Det ble i 2006 innført et treårig insentivprogram for å knytte personer ansett som spesielt viktige for Hafslund ytterligere til konsernet. I alt fire personer var i 2009 deltakere i programmet, hvorav én fra konsernledelsen. Samlet opptjent langsiktig bonus i 2009 var 0,877 millioner kroner. Deler av beløpet måtte benyttes til kjøp av aksjer i Hafslund ASA. Bonusen er utbetalt med like store beløp over tre år med første utbetaling i 2007. Ved fratredelse har opptjent ikke utbetalt bonus bortfalt. Programmet vil ikke bli videreført i 2010.

Etiske retningslinjer

Hafslunds etiske retningslinjer er godkjent av styret i Hafslund og gjelder for alle ansatte i konsernet, tillitsvalgte og styrets medlemmer. Retningslinjene regulerer atferd og handlingsmåte, både i forretningsdriften og i samhandlingen med kunder, samarbeidspartnere og medarbeidere. Formålet er å skape tillit og et godt omdømme. Retningslinjene anses som et minimumskrav. Alle ansatte skal følge eksterne lover og forskrifter, bransjeetiske regler og interne regler som gjelder for Hafslunds virksomhet. Retningslinjene tar utgangspunkt i konsernets verdigrunnlag og omhandler forhold som

personlig opptreden, interessekonflikter, bestikkelser, korrupsjon og påvirkningshandel, konkurranse og sanksjoner ved brudd på de etiske retningslinjene. De etiske retningslinjene og kontroll med etterlevelsen av disse ses i sammenheng med konsernets arbeid med risikostyring, virksomhetsstyring og god eierstyring og selskapsledelse. Retningslinjene skal videre bidra til å sikre at konsernet har tillit fra kunder, aksjonærer, myndigheter og samfunnet ellers. De etiske retningslinjene inngår også som en naturlig del av konsernets kompetanse og utviklingsaktiviteter. Så langt kjent har det ikke vært tilfeller av eller forsøk på korrupsjon i virksomheten, og konsernet har heller ikke blitt bøtelagt, utsatt for ikke-økonomiske sanksjoner eller dømt for brudd på lover eller forskrifter.

Mer informasjon

For supplerende informasjon til redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse vises det til:

- Hafslunds retningslinjer for eierstyring og selskapsledelse som er tilgjengelige på hafslund.no.
- Konsernets vedtekter som er tilgjengelige på hafslund.no.
- Presentasjon av styret og styrets arbeid, side 15 og 22.
- Presentasjon av konsernledelsen i Kort fortalt, som er et vedlegg til årsrapporten.
- Hafslunds visjon, forretningsidé og verdigrunnlag i Kort fortalt, som er et vedlegg til årsrapporten.
- Aksjonærinformasjon, side 83.
- Tilbakekjøp av aksjer og aksjeordninger for ansatte, side 84.
- Godtgjørelser til styret og konsernledelsen, side 80-82.

Godtgjørelse til styret og ledende ansatte i 2009

Navn	Stilling	Lønn og styrehonorar	Bonus ²	Naturalytelser	Pensjonskostnad	Lån 31.12.2009	Antall aksjer 31.12.2009
Christian Berg	Konsernsjef	3 037 293	224 523	166 934	1 156 679	430 000	14 556
Gunnar Gjørtz	Konserndirektør	2 253 500	155 232	143 229	251 067	370 833	5 152
Per Kristian Olsen	Konserndirektør	2 115 244	518 409	87 379	939 052	108 333	11 756
Jan Presttun	Konserndirektør	1 857 422	252 481	78 606	183 978	580 000	2 956
Hege Yli Melhus	Konserndirektør (t.o.m. august 2009)	1 772 168	107 143	105 120	143 569		
Kari Ekelund Thørud	Konserndirektør (f.o.m. september 2009)	1 225 492	136 454	123 503	184 808	595 000	327
Tore Schiøtz	Konserndirektør	1 961 686	313 523	122 221	358 865	570 000	8 329
Tove Pettersen ³	Konserndirektør	1 301 307	43 659	100 240	171 376	130 000	7 512
Karen Onsager	Konserndirektør	1 506 835	180 075	147 529	174 464	441 667	327
Christian Brinch	Styreleder	560 000		6 000			40 000
Ole Ertvaag	Styremedlem	190 000					
Hanne Harlem	Styremedlem	190 000					
Mikael Lilius ¹	Styremedlem	190 000					
Anne Grethe Dalane	Styremedlem (t.o.m. september 2009)	166 250					
Per Orfjell	Ansattes styrerepresentant	980 912		84 796	229 192	240 000	152
Per Luneborg	Ansattes styrerepresentant	751 917		10 379	172 512	15 940	177
Tyra Marie Hetland	Ansattes styrerepresentant	735 058		8 324	56 365		2 956

¹ Lilius og nærstående eier ingen aksjer i Hafslund. Fortum, som Lilius representerer, eier imidlertid 37 853 110 A-aksjer og 28 706 339 B-aksjer i Hafslund.

² Dette gjelder bonusoppnåelse for 2009 som utbetales i 2010.

³ Dette gjelder godtgjørelse for 10 måneder i 2009.

Erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte

Styret i Hafslund ASA vedtok 20. mars 2007 retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte i Hafslund-konsernet. Hovedinnholdet i disse retningslinjene, slik disse gjelder for konsernsjef og konsernledelsen, er som følger:

Fast lønn

Fastsettes basert på stillingsinnhold, ansvarsnivå, kompetanse og tid i stilling. Lønnen skal være konkurransedyktig i forhold til ansvarsforhold og industrinivå.

Naturallytelser

Til bilhold eller hvor annen tilfredsstillende sikkerhet stilles, kan det tildeles rentefrie lån som nedskrives over ti år innenfor vedtatte retningslinjer. Utover dette skal naturallytelser i hovedsak knyttes til utgifter til bredbånd (hjemmekontor), mobiltelefon og aviser.

Årlig bonus

Bonus skal fastsettes og utbetales med utgangspunkt i stillingsnivå og den merverdi som den ansatte eller en gruppe av ansatte har skapt. Årlig bonus for konsernsjef og konsernledelsen skal begrenses oppad til 50 prosent av fastlønn. Unntak fra dette skal avgjøres av styret samt begrunnes i styreprotokollen. Bonusen fastsettes årlig. Konsernmål besluttet av styret. Hovedregelen er imidlertid et tak på 30 prosent av grunnlønn for nivå én i konsernet og et tak på 20 prosent av grunnlønn for nivå to. Unntak fra hovedregel skal avtales særskilt med konsernsjef eller styret.

Langsiktig insentivprogram

I tillegg til årlig bonus har konsernet hatt et langsiktig insentivprogram. Dette har omfattet et begrenset antall ansatte som er

vurdert som spesielt viktige for Hafslunds videre utvikling. Rammer fastsettes årlig av styret. For å anspore til langsiktighet i ansettelsesforholdet skal opptjent bonus under programmet utbetales med like andeler over tre år. Ved fratreddelse bortfaller opptjent bonus. Deler av opptjent bonus skal benyttes til kjøp av aksjer i Hafslund ASA. Programmet vil ikke bli videreført i 2010.

Aksjeordninger

Konsernsjef og konsernledelse skal omfattes av aksjeordning for alle ansatte. For å styrke båndene mellom ansatte og konsernet samt gi ansatte i Hafslund mulighet til å ta del i konsernets framtidige verdiskaping, skal det årlig søkes å gi alle ansatte mulighet til å få tildelt eller kjøpt aksjer i Hafslund ASA. Aksjer skal tildeles basert på fastsatte nøkkeltall for konsernet samt type stilling, stillingsprosent og ansettelsestid. Aksjetilbudet skal ses i sammenheng med det totale lønnsoppgjøret for konsernet.

Opsjonsordninger

Konsernet benytter ikke opsjonsordninger.

Pensjon

Konsernsjef og konsernledelse skal ha en innskuddsbasert pensjonsordning på minimum to prosent og maksimum fem prosent av årlig fastlønn så sant annet ikke avtales særskilt med styret. Pensjonsalderen for disse skal som hovedregel være 67 år. Konsernsjef og konsernledelse har rett til tidligere fratreden i samsvar med den til enhver tid gjeldende AFP-avtale.

Oppsigelsestid og etterlønn

Konsernsjef og konsernledelse skal ha en oppsigelsestid på seks måneder. I utvalgte tilfeller og avhengig av stilling kan etterlønn på 12 til 18 måneder benyttes. Så vidt gjelder gjennomføringen av konsernets lederlønnspolitik for 2009, ble konsernets

retningslinjer sist vedtatt 20. mars 2007. Retningslinjene ble første gang vedtatt 27. oktober 2006. Etter at retningslinjene ble vedtatt, har konsernet iverksatt arbeidet med å gjennomføre disse, men respekterer tidligere inngåtte avtaler.

Aksjonærinformasjon

Hafslund har som mål å gi aksjonærene konkurransedyktig avkastning sammenliknet med alternative plasseringer med tilsvarende risiko. Slik avkastning søkes gjennom en kombinasjon av verdistigning og aksjeutbytte.

Aksjonærpolitikk og utbytte

Hafslund er opptatt av klar og god eierstyring og selskapsledelse for å fremme størst mulig verdiskaping over tid, og for å sikre god tillit til selskapets styre og ledelse. Rask, relevant og tilstrekkelig informasjon om selskapets virksomhet skal danne grunnlaget for en balansert og korrekt verdsetting av aksjen. Likebehandling og åpenhet er grunnleggende for Hafslunds kommunikasjon med aksjonærer. Konsernets langsiktige utbytte-politikk er basert på utbetaling av utbytte tilsvarende 50 prosent av årsresultatet i normalår, justert for ikke-kontant-genererende poster. Ordinært utbetalt utbytte i 2009 var 2,25 kroner per aksje. Styrets forslag til utbytte for regnskapsåret 2009 er 2,25 kroner per aksje. Utbyttet vedtas av generalforsamlingen 6. mai 2010. Grafen på side 85 viser utbytte de siste ni årene.

Kursutvikling og omsetning

Hafslund har to aksjeklasser (HNA og HNB). Begge aksjeklassene er notert på Oslo Børs. Ved utgangen av 2009 var Hafslunds børsverdi 13,5 milliarder kroner.

I 2009 hadde Hafslund-aksjene en totalavkastning på 5,1 prosent, inkludert utbetalt utbytte. Til sammenlikning steg OSEBX-indeksen 64,8 prosent, også denne er justert for utbytte. Kursen på Hafslunds A-aksje var 69,75 kroner ved utgangen av 2009. Kursen på B-aksjen var 68,75 kroner ved utgangen av 2009. A-aksjens høyeste kurs var 73,25 kroner 1. juli 2009, mens B-aksjens høyeste kurs var 75 kroner 30. juni 2009. A-aksjens laveste kurs var 51 kroner 18. mars 2009, mens B-aksjens laveste kurs var 48,5 kroner 9. mars 2009. Det ble handlet 5,6 millioner Hafslund-aksjer i 2009 mot 13,9 millioner i 2008. 73 prosent av aksjeomsetningen 2009 fant sted i Hafslunds B-aksje mot cirka 91 prosent i 2008. På bakgrunn av aksjeklassenes omsetning er både Hafslunds A-aksje og B-aksje klassifisert i OB Match ved Oslo Børs.

Aksjekapital og aksjonærstruktur

Hafslund ASA hadde per 31. desember 2009 en aksjekapital bestående av 195 186 264 aksjer, hvorav 115 427 759 A-aksjer og 79 758 505 B-aksjer. Pålydende

per aksje for begge aksjeklassene er 1,00 krone. Oslo kommune er største eier med en samlet eierandel på 53,73 prosent, og Fortum Forvaltning AS, eid av energiselskapet Fortum notert på Helsingfors fondbørs, er nest største eier med 34,10 prosent. Det har ikke vært endringer i Oslo kommunes og Fortums eierskap gjennom året. Ved utgangen av 2009 var antall aksjeeiere 7551.

Stemmeretts- og eierforhold

A-aksjene gir én ordinær stemmerett per aksje. B-aksjene gir ikke ordinær stemmerett. Konsernet har ikke eierbegrensninger utover det som er fastlagt i norsk konsepsjonslovgivning. Begge aksjeklassene har lik rett til utbytte. Stemmerettsforskjellen har historisk vært reflektert i en prisdifferanse mellom aksjeklassene og innebærer en forskjellsbehandling av aksjonærene. Prisdifferansen har imidlertid blitt vesentlig redusert de siste årene. Styret har tidligere sonderet muligheten for en sammenslåing av selskapets to aksjeklasser. Hafslunds største eier har imidlertid signalisert at de ikke vil støtte en sammenslåing.

Hafslunds største aksjonærer per 31. desember 2009

Navn	A-aksjer	B-aksjer	Total	% av total	Stemmeandel %
Oslo Kommune	67 524 647	37 342 907	104 867 554	53,7	58,5 %
Fortum Forvaltning AS	37 853 110	28 706 339	66 559 449	34,1	32,8 %
Østfold Energi AS	5 201 416	3 938	5 205 354	2,7	4,5 %
MP Pensjon	-	1 564 000	1 564 000	0,8	0,0 %
Verdipapirfond Odin Norden	-	1 341 350	1 341 350	0,7	0,0 %
Verdipapirfond Odin Norge	-	689 800	689 800	0,4	0,0 %
Sum	110 579 173	69 648 334	180 227 507	92,3	95,8 %
Sum øvrige	4 848 586	10 110 171	14 958 757	7,7	4,2 %
Totalt antall aksjer	115 427 759	79 758 505	195 186 264	100,0	100,0 %

Tilbakekjøp av aksjer og aksjeordninger for ansatte

Generalforsamlingen vedtok den 6. mai 2009 å gi styret fullmakt på vegne av Hafslund ASA til å foreta erverv av egne B-aksjer primært til bruk i programmer rettet mot de ansatte i Hafslund ASA og datterselskaper av Hafslund ASA. Ervervet er begrenset til to prosent av selskapets aksjekapital. Fullmakten gjelder fram til ordinær generalforsamling i 2010. Alle ansatte i Hafslund-konsernet som var omfattet av inngått rammeavtale vedrørende lønnsoppgjøret våren 2007, ble i mai 2008 vederlagsfritt tilbudt opptil 50 B-aksjer i Hafslund ASA. Øvrige ansatte ble tilbudt å kjøpe opptil 50 B-aksjer til markedskurs med 20 prosent rabatt. Hafslund ønsker å stimulere ansatte til å delta i den langsiktige verdiskapingen av selskapet. Totalt ble 39

350 B-aksjer overført til ansatte. 36 950 aksjer ble overført vederlagsfritt på kurs 70 kroner, og 2 400 aksjer ble solgt med rabatt på kurs 56 kroner. Det vises til side 81 for oversikt over aksjer eid henholdsvis av styremedlemmer og konsernledelse. Per 31. desember 2009 var selskapets beholdning av egne B-aksjer 451 161. Selskapet eide ingen A-aksjer. Dette tilsvarer 0,23 prosent av totalt antall utestående aksjer. Konsernet har ingen fullmakter til utstedelse av egne aksjer.

Investor Relations

Hafslund holder aksjonærer, banker og finansmarkedet for øvrig orientert om viktige utviklingstrekk gjennom års- og kvartalsrapporter samt meldinger til børs og medier. I tillegg holder Hafslund jevnlig møter med investorer og analytikere og har egne investorsider på hafslund.no

RISK – Hafslund-aksjen (gjelder kun norske aksjonærer)

RISK-justering av aksjer utgikk fra og med regnskapsåret 2006 og ble erstattet av aksjonærmodellen. Aksjonærmodellen går ut på at utbytte og gevinster som overstiger en viss avkastning (skjermingsrente) satt av Finansdepartementet, skal beskattes på aksjonærens hånd med 28 prosent. Skattemessig verdi utgjør kostpris for aksjen (eventuelt oppjustert inngangsverdi for aksjer ervervet før 1. januar 1989) pluss akkumulert RISK for eierperioden, eventuelt korrigert for utbytte i kjøps- og salgsåret. Aksjonærer som kan benytte seg av oppregulert inngangsverdi per 1. januar 1992, skal bruke 27,50 kroner for A-aksjen og 30,04 kroner for B-aksjen. Av kostpris for aksjer i tidligere Hafslund Nycomed ASA skal 20 prosent henføres til Hafslund ASA.

Kontaktinformasjon / Finansiell kalender

Analytikere som følger selskapet

■ ABG Sundal & Collier

Petter Nystrom tlf. +47 22 01 61 35

■ Carnegie

Marius Gaard tlf. +47 22 00 93 57

John A. Schj. Olaisen tlf. +47 22 00 93 51

■ Fondsinans

Håkon Levy tlf. +47 23 11 30 47

■ Orion Securities

Ana Soljova tlf. +370 52 47 83 39

■ SEB Enskilda

Truls K. Engene tlf. +47 21 00 85 59

Investorkontakter

■ Morten J. Hansen

Økonomidirektør

Tlf. +47 908 28 577

E-post: morten.j.hansen@hafslund.no

■ Karen Onsager

Konserndirektør

Kommunikasjon og samfunnsansvar

Tlf. +47 920 87 007

E-post: karen.onsager@hafslund.no

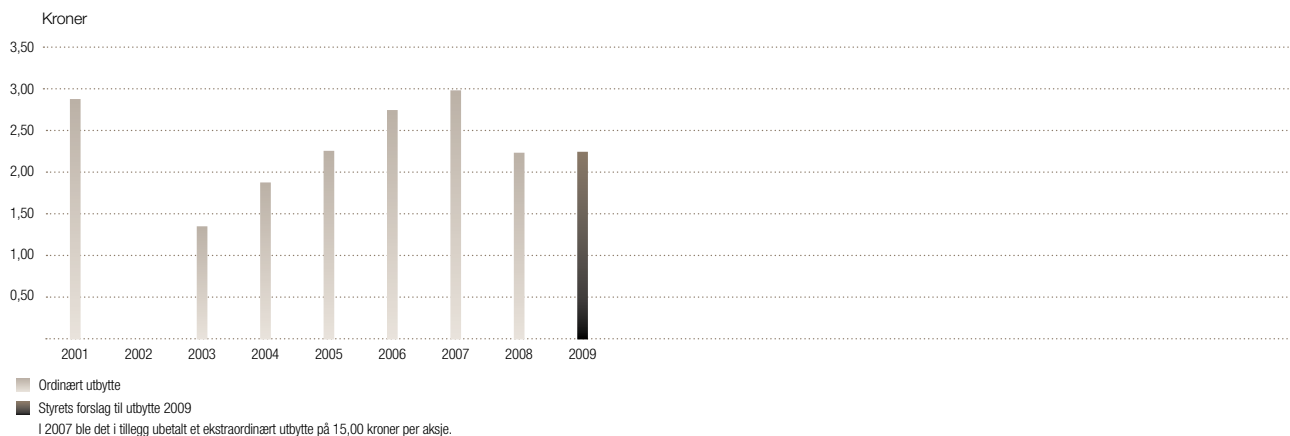
Finansiell kalender 2010

- 6. mai: Ordinær generalforsamling*
- 6. mai: Resultat for 1. kvartal (offentliggjøring)
- 7. mai: Presentasjon 1. kvartal
- 15. juli: Resultat for 2. kvartal

* Utbetaling av utbytte finner sted innen to uker etter generalforsamling 6. mai.

Se oppdatert kontaktinformasjon og e-postadresser på hafslund.no

Ubytte – kroner per aksje

Hafslunds aksjeutvikling

Aksjekursutvikling for Hafslund A- og B-aksjer indeksert til 2. januar 2004, justert for utbytte, sammenliknet med utviklingen av hovedindeksen (OSEBX) på Oslo Børs

Risikohåndtering

For å lykkes som leverandør av framtidens energiløsninger og infrastruktur, er Hafslund avhengig av å være i forkant, og ha et bevisst forhold til det risikobildet konsernet og virksomhetsområdene til enhver tid står overfor.

Måltrettet risikostyring, velfungerende kriseberedskap og god intern kontroll er viktig for at Hafslund skal kunne realisere sine mål. Risiko og krise er to sider av samme sak. Derfor har Hafslund samordnet prosessen med risikokartlegging og oppdatering av kriseberedskapsplanverk. Målet med risikostyringen i Hafslund er å identifisere risiko og muligheter og styre disse innenfor konsernets risikoappetitt og i tråd med vedtatte strategier. Tanken om å la investorene ta del i risikoeksponering mot kraftmarkedet er videreført, og Hafslund ligger åpent eksponert mot kraftpris i forhold til kontantstrøm fra produksjonsvirksomheten. Aktiv posisjonstaking i finansmarkedene forekommer kun i forhold til kraftpriserisiko.

Konsernet bidrar positivt til miljøet blant annet gjennom produksjon av strøm og varme basert på rene og fornybare energikilder. Risikoforebygging i Hafslund skal innrettes mot å minimere negative konsekvenser først og fremst for mennesker og miljø, i tillegg til konsernets omdømme og økonomi. Risiko for miljøuhell skal kartlegges ved alle anlegg, og risikoreduserende tiltak gjennomføres om nødvendig. Hafslunds beredskap skal være godt dimensjonert, og våre ansatte trenet for å håndtere et eventuelt miljøuhell. All virksomhet i Hafslund skal skje i henhold til gjeldende lov, og alle ansatte skal handle i tråd med konsernets kjerneverdier og etiske retningslinjer. Hafslund har også etiske retningslinjer i forhold til leverandører. Dersom brudd på lov eller retningslinjer likevel skulle forekomme, har Hafslund etablert rutiner for varsling, herunder en uavhengig varslingskanal.

I året som har gått har både finansmarkedene og næringslivet vært preget av ettervirkningene av finanskrisen. Hafslund har klart seg godt igjennom krisen, og har i hele perioden fått sikret og fornyet nødvendig

finansiering. Redusert aktivitet i industri- og anleggsvirksomhet i kjølvannet av finanskrisen påvirker likevel Hafslund-konsernets resultater blant annet gjennom lave priser på energi og avfallsbasert brensel. Hafslund er for tiden inne i en oppstartsfase for flere av konsernets anlegg innenfor ny fornybar energi. Endring i risikoeksponering som følge av dette følges jevnlig opp i en egen risikogruppe.

Rammeverk, ansvar og organisering

Styret i Hafslund ASA legger de grunnleggende premissene for risikostyringen i konsernet gjennom årlig vedtak av retningslinjer og rammer. Overordnede retningslinjer omfatter prioriteringer, strategier og grunnprinsipper for styring av risiko, i tillegg til toleransegrenser for viktige risikoklasser. For sentrale finansielle risikofaktorer som kraft-, rente- og valutarisiko er risikotoleranse fastsatt i form av rammer for maksimal tillatt eksponering. Utnyttelse av risikorammer rapporteres sammen med utviklingen i konsernets risikobilde til ledelsen som et ledd i konsernets løpende ledelsesrapportering. Hovedprinsippet i Hafslund er at risikoansvar skal ligge nærmest mulig det sted der risiko oppstår. Den operative linjeledelsen har hovedansvaret for identifisering og oppfølging av risiko, samt etterlevelse av rammer innenfor sin virksomhet. Ved å engasjere de enkelte forretningsenheter i risikoarbeidet ønsker Hafslund å øke kunnskapsnivået og bevisstheten omkring risiko og aktuelle forbedringsbehov. Til hjelp i arbeidet med å identifisere, måle og sammenstille risiko har Hafslund utviklet og tatt i bruk en enkel rapporteringsmodell for operasjonell risiko. Alle enheter over en viss størrelse rapporterer årlig inn et oppdatert risikobilde. Samtidig revideres konsernets kriseberedskapsplanverk, som på denne måten tar utgangspunkt i et levende risikobilde.

Finansielle risikofaktorer som kraftpriserisiko, renterisiko og valutarisiko har store likhetstrekk på tvers av forretningsområdene. Derfor er styring og utøvelse av risikomandater i tilknytning til denne type risiko tillagt Hafslunds sentrale finansfunksjoner. Samlingen av kompetanse rundt finansielle instrumenter og markeder sikrer en effektiv risikoforvaltning.

Risikostyringsfunksjonen i Hafslund er ansvarlig for etablering og utvikling av et felles rammeverk og begrepsapparat for risiko i konsernet. Risikostyringsfunksjonen har videre ansvar for overordnet oppfølging av finansiell risiko, samt for sammenstilling og rapportering av et helhetlig risikobilde til konsernledelsen og styret.

Risikofaktorer

Finansiell markedsrisiko

Hafslunds markedsrisiko er i stor grad knyttet til utviklingen i kraftpriser, rente og enkelte sentrale aksje- og valutakurser. Hafslund driver ikke ren trading på de finansielle markedene, med unntak av en begrenset spekulasjonsvirksomhet i forhold til kraftpris.

Hafslund Venture er en finansiell investor innenfor sektorene alternativ og fornybar energi, samt energirelaterte tjenester og teknologi. Hovedtyngden i investeringsporteføljen utgjøres fortsatt av eierandelen i REC. Aksjen er notert på Oslo Børs, og verdien av Hafslunds aksjepost påvirkes direkte av utviklingen i børskursen.

Flere av konsernets virksomhetsområder er eksponert for kraftpris. Både for Produksjon, Fjernvarme og Marked påvirkes driftsresultatet av kraftprisene. Spesielt for kraftproduksjon er prisutviklingen viktig, da Hafslund bevisst har valgt å la produksjons-

volumet ligge åpent eksponert i forhold til utviklingen i kraftprisene. Konsernet er i mindre grad eksponert for risiko i tilknytning til andre råvarer som olje og gass, samt utslippsrater.

Store deler av Hafslunds valutaeksponering ligger innenfor forretningsområdet Produksjon og varme. Kraftproduksjonsvirksomheten selger sin produksjon i euro på Nord Pool. Deler av denne valutaeksponeringen avsettes gjennom sikring. Konsernets pelletsvirksomhet forventes å få en betydelig del av både inn- og utgående kontantstrømmer i ulike fremmede valutaer. En egen strategi for håndtering av denne eksponeringen er utarbeidet. Enkelte andre konsernselskaper foretar også innkjøp i fremmed valuta, hovedsakelig dollar.

Konsernet er eksponert mot renterisiko gjennom renteendringer på selskapets lån, samt gjennom nettvirksomhetens inntektsramme, som inneholder et vesentlig renteelement. Renterisiko styres for renteporteføljen som helhet, og målet er å holde sammensetningen av flytende og fast rente innenfor de rammer styret har godkjent. For en mer utførlig beskrivelse og kvantifisering av markedsrisiko samt øvrig finansielle risikofaktorer, henvises til note 3 i årsregnskapet.

Øvrige innsatsfaktorer med finansiell liknende karakter

Som følge av satsingen på fornybar energi er konsernet i økende grad eksponert for risiko i tilknytning til innsatsfaktorer med finansiell liknende karakter. Dette gjelder spesielt for forretningsområdet Produksjon og varme. Flere enheter er på ulike måter eksponert mot markedet for avfall og avfallsbasert brensel. Redusert aktivitet i industri-, bygg- og anleggsvirksomhet i kjølvannet av finanskrisen påvirker både tilgang på avfall og prisene man får for å ta imot avfallet.

Priser på flis og treråstoff vil også være av økende betydning for Hafslund framover. Hafslund har opprettet et diskusjonsforum på tvers av konsernet, der markedsutvikling og strategier for denne type faktorer spesielt er gjenstand for vurdering.

Likviditets- og kredittrisiko

Hafslund har til enhver tid betydelige utestående fordringer mot selskapets kunder. Kundemassen består hovedsakelig av mindre privatkunder, og tap på fordringer har historisk sett vært lave. For finansielle motparter har Hafslund fastsatt retningslinjer som angir minste kredittrating, og praktiserer som et supplement løpende vurdering av motparters sunnhet. I tillegg søker konsernet å spre transaksjoner på flere motparter.

Likviditetsrisiko oppstår dersom det ikke er samsvar mellom kontantstrøm fra virksomheten og finansielle forpliktelser. Hafslunds kontantstrøm varierer naturlig med blant annet produksjonsvolum og kraftpriser. Det er derfor etablert en langsiktig kommittertrekkrettighet for å sikre likviditet i perioder hvor tilgang på finansiering i de normale lånemarkedene er mangelfull.

Regulatorisk risiko

Hafslunds virksomhet, og da særlig produksjons-, fjernvarme- og nettvirksomheten, er i stor grad gjenstand for offentlig regulering. Reguleringsendringer representerer risiko for konsernet. For produksjonsvirksomheten gjelder dette spesielt særskatter, avgifter og regulering av vassdragene, samt øvrige konsesjonsvilkår. For fjernvarmevirksomheten er det knyttet en viss risiko til prisbildet ved at pris settes ut fra kundens alternativkostnad ved elektrisk oppvarming. Det særegne for nettvirksomheten er at selskapets inntekter blir bestemt ut ifra en fastsatt inntektsramme.

Norges vassdrags- og energidirektorats (NVE) gjeldende økonomiske regulering gjør det vanskelig å forutsi framtidig inntektsramme, og dermed også framtidig avkastning på investeringer i nettet. Hafslund mener derfor at nåværende regime ikke er tilfredsstillende. Signaler fra flere hold tyder på økt oppmerksomhet omkring konsekvensene av gjeldende økonomiske reguleringsmodell. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har på forespørsel fra Olje- og energidepartementet (OED) levert en evaluering av gjeldende modell. OED har i tillegg utlyst et eksternt oppdrag for å få evaluert hovedprinsippene i gjeldende reguleringsmodell. I tillegg har NVE igangsatt arbeid med deltakere fra bransjen for å se på forbedringer i forhold til dagens modell, spesielt i forhold til regionalnettet. Bransjen jobber aktivt sammen med interesseorganisasjonen Energi Norge for å vurdere og komme med innspill til myndighetene om aktuelle endringer i forhold til dagens regime. Det er uklart når eventuelle endringer kan ventes å tre i kraft, og hvor omfattende disse eventuelt vil være.

Av forslag til forskrift fra OED om regulering av egenbemanning i konsesjonspliktig virksomhet, framgår at det i begrenset grad vil være anledning for netteier til å kjøpe nødvendige tjenester knyttet til den regulerede nettvirksomheten. Forslaget vil innebære endringer i nettbransjens rammevilkår, og vil også kunne påvirke bemanning og organisering innenfor produksjons- og fjernvarmevirksomheten. Hafslund har i likhet med bransjen for øvrig meldt tilbake til departementet at forskriften synes unødvendig, og at konsekvensene vil være svekket styring og kontroll, i tillegg til redusert effektivitet og økte kostnader. Forskriften ligger fremdeles til behandling hos OED. Det er uklart når og om denne forskriften vil bli vedtatt.

Operasjonell risiko

Hafslund kartlegger årlig risiko innenfor alle sentrale virksomhets- og stabsområder i konsernet. Risiko beregnes som kombinasjon av sannsynlighet og konsekvens, og kategoriseres i en tradisjonell risikomatrise. En full risikokartlegging ble sist gjennomført våren 2009, og det ble da innrapportert 107 risikoscenarier. Status for tiltak og effekt på risiko følges opp halvårlig, og det er allerede igangsatt eller gjennomført mange virkningsfulle risikoreducerende tiltak.

Innrapporterte risikoscenarioer relaterer seg til en rekke større og mindre løpende problemstillinger i forhold til forretningsdriften i virksomhetene. Blant annet er følgende sentrale risikoforhold av operasjonell karakter av betydning for virksomheten i konsernet: Innenfor Produksjon og varme vil driftsavbrudd medføre en betydelig økonomisk risiko for flere av selskapene. Et eksempel er skade på turbin i selskapets vannkraftproduksjonsanlegg, som vil kunne medføre at produksjonsvirksomheten ikke fullt ut får utnyttet vannressursen. Driftsavbrudd er likeledes forbundet med kostnader for selskapets distribusjonsvirksomhet innenfor Fjernvarme og Nett. Driftsavbrudd, feil eller sikkerhetsbrudd hos sentrale stabsfunksjoner, som for eksempel IKT, kan være kritisk for operativ virksomhet i konsernet. Hafslund legger derfor vekt på klarlegging av ansvarsforhold og forebygging av avbrudd. Som et ledd i dette finnes blant annet en egen IKT-sikkerhetspolicy i konsernet.

Operasjonell risiko kan i større eller mindre grad avdekkes gjennom forsikring. Hafslund har blant annet forsikringer for ødeleggelser i egne produksjons- og nettanlegg forårsaket av for eksempel naturskader eller brann, ansvarsforsikringer for skade forvoldt overfor tredjepart og kriminalitetsforsikring som dekker formuestap som følge av straffbare handlinger.

Analytisk informasjon

Hovedtall for resultatenehetene

	Kraftproduksjon			Fjernvarme			Nett		
Millioner kroner	2009	2008	2007	2009	2008	2007	2009	2008	2007
Resultat									
Salgsinntekter	856	1 001	635	747	691	562	3 385	3 352	3 194
Andre (tap)/gevinster netto	37	(35)	(42)						
Varekostnader				(384)	(311)	(282)	(1 217)	(1 463)	(1 330)
Personalkostnader	(27)	(22)	(18)	(46)	(49)	(52)	(177)	(129)	(121)
Andre driftskostnader	(171)	(185)	(126)	(104)	(105)	(76)	(956)	(893)	(861)
Driftsresultat før avskrivninger	695	758	449	213	226	151	1 035	868	883
Av- og nedskrivninger	(43)	(45)	(43)	(122)	(130)	(137)	(542)	(545)	(529)
Driftsresultat	652	713	406	91	96	14	493	322	354
Andre Nøkkeltall									
Investeringer eksklusive oppkjøp	175	110	47	401	403	225	521	541	445
Engasjert kapital	4 074	3 913	3 920	4 080	3 818	3 506	9 396	9 663	9 306
Antall ansatte	27	25	25	53	57	59	198	180	171
	Strømsalg			Venture			Varme og bioenergi		
Millioner kroner	2009	2008	2007	2009	2008	2007	2009	2008	2007
Resultat									
Salgsinntekter	4 787	5 121	3 629	779	889	556	49	23	1
Andre (tap)/gevinster netto	19	(24)	69	(245)	(15 596)	12 327			
Varekostnader	(4 288)	(4 623)	(3 184)	(464)	(512)	(309)	(22)	(16)	
Personalkostnader	(52)	(48)	(55)	(134)	(124)	(122)	(6)	(6)	(4)
Andre driftskostnader	(217)	(202)	(183)	(135)	(229)	(146)	(32)	(31)	(12)
Driftsresultat før avskrivninger	248	224	275	(198)	(15 573)	12 305	(11)	(30)	(15)
Av- og nedskrivninger	(8)	(8)	(8)	(101)	(81)	(55)	(16)	(14)	(1)
Driftsresultat	240	216	267	(299)	(15 654)	12 251	(27)	(44)	(16)
Andre Nøkkeltall									
Investeringer eksklusive oppkjøp	3	3	1	183	196	308	362	419	187
Engasjert kapital	1 980	2 243	2 300	4 937	6 196		1 066	715	361
Antall ansatte	88	76	82	182	169	115	29	8	1
	Annen virksomhet og eliminerings						Konsern		
Millioner kroner	2009	2008	2007				2009	2008	2007
Resultat									
Salgsinntekter	67	(21)	48				10 670	11 056	8 625
Andre (tap)/gevinster netto	186	(151)	665				(3)	(15 808)	13 019
Varekostnader	10	116	4				(6 364)	(6 809)	(5 101)
Personalkostnader	(331)	(384)	(318)				(772)	(761)	(691)
Andre driftskostnader	198	(244)	(351)				(1 418)	(1 402)	(1 053)
Driftsresultat før avskrivninger	131	(196)	750				2 113	(13 723)	14 799
Av- og nedskrivninger	(50)	(27)	(120)				(882)	(850)	(892)
Driftsresultat	80	(223)	630				1 231	(14 574)	13 908
Andre Nøkkeltall									
Investeringer eksklusive oppkjøp	35	69	155				1 680	1 742	1 367
Engasjert kapital	140	284	658				25 671	26 831	40 468
Antall ansatte	402	472	422				979	987	875

Hovedtall for konsernet

	Definisjon	Enhet	2009	2008	2007
Resultat eksklusive REC					
Salgsinntekter		millioner kroner	10 670	11 056	8 625
Driftsresultat før avskrivninger		millioner kroner	2 250	2 189	2 601
Driftsresultat		millioner kroner	1 368	1 338	1 710
Driftsmargin	1	prosent	13	12	20
Resultat før skatt og avhendet virksomhet		millioner kroner	708	654	1 265
Årsresultat		millioner kroner	350	622	1 140
REC effekt driftsresultat		millioner kroner	(137)	(15 912)	12 198
REC effekt årsresultat		millioner kroner	(137)	(16 537)	12 198
Kontantstrøm					
Netto kontantstrøm fra driften	2	millioner kroner	1 879	1 085	140
Drifts-, og ekspansjonsinvesteringer		millioner kroner	1 653	1 707	3 166
Avkastning eksklusive Rec					
Egenkapitalavkastning (ROE)	3	prosent	4,6	7,0	15,0
Avkastning engasjert kapital (ROCE)	4	prosent	6,4	6,2	8,3
Kapitalforhold per 31.12.					
Totalkapital		millioner kroner	28 997	30 608	43 468
Engasjert kapital	5	millioner kroner	25 671	26 831	40 468
- hvorav REC markedsverdi		millioner kroner	3 432	4 542	19 430
Egenkapital		millioner kroner	11 065	12 426	27 935
Egenkapitalandel	6	prosent	38	41	64
Netto rentebærende gjeld	7	millioner kroner	11 601	11 442	10 102
Ubenyttede trekkfasiliteter		millioner kroner	4 558	4 531	4 665
Andel flytende lån		prosent	58	63	66
Aksjerelaterte nøkkeltall					
Antall A-aksjer		i tusen	115 428	115 428	115 465
Antall B-aksjer		i tusen	79 759	79 759	79 759
Antall egne B-aksjer		i tusen	451	493	230
Aksjekurs per 31.12. A-aksje		kroner	69,75	68,50	156,00
Aksjekurs per 31.12. B-aksje		kroner	68,75	67,50	156,00
Børsverdi		millioner kroner	13 535	13 291	23 494
Resultat per aksje eksklusive REC	8	kroner	1,79	3,19	5,84
Kontantstrøm per aksje fra driften	9	kroner	9,6	5,6	0,7
Utbytte per aksje		kroner	2,25	2,25	3,00
Utdelingsforhold	10	prosent	125	71	51

Hovedtall for konsernet forts.

Annet	Definisjon	Enhet	2009	2008	2007
Antall ansatte			979	987	875
Kraftproduksjon					
Salgspris		øre/kWh	28,7	31,5	21,2
Produksjonsvolum		GWh	3 018	3 248	3 123
Produksjon i % av normalproduksjon	11	prosent	97	110	106
Fjernvarme					
Fjernvarmepris		øre/kWh	60,8	64,9	67,1
Produksjonskostnad		øre/kWh	27,8	26,1	29,1
Produksjonsvolum		GWh	1 382	1 192	1 064
Nett					
NVE-kapital 31.12.		millioner kroner	6 141	5 936	5 875
Inntektsramme (eks. overføringskostnader)		millioner kroner	2 461	1 989	2 088
Antall kunder 31.12		i tusen	541	538	533
Strømsalg					
Volum privatmarkedet		GWh	8 910	8 388	8 207
Antall kunder privatmarkedet 31.12		i tusen	604	583	564
Volum bedriftsmarkedet		GWh	4 328	4 548	4 555
Antall kunder bedriftsmarkedet 31.12		i tusen	52	55	54
Annen virksomhet - driftsresultat					
Eiendom			0	16	557
Kunde og fakturerings tjenester			101	82	97
Stab og støttetjenester			(151)	(158)	(143)
Krafthandel			(10)	(15)	130
Finansinntekter med mer			180	(63)	78
Øvrig			(40)	(85)	(89)
Sum driftsresultat		millioner kroner	80	(223)	630

Definisjon

1. Driftsmargin = Driftsresultat / Driftsinntekter
2. Netto kontantstrøm fra driften = som definert i konsernets kontantstrømanalyse
3. Egenkapitalavkastning = Årsresultat / Gjennomsnittlig egenkapital inkl minoriteter
4. Avkastning engasjert kapital = Driftsresultat / Gjennomsnittlig engasjert kapital
5. Engasjert kapital = Egenkapital + netto rentebærende gjeld + netto skatteposisjoner
6. Egenkapitalandel = Egenkapital / Totalkapital
7. Netto rentebærende gjeld = Rentebærende gjeld - rentebærende fordringer og likvider
8. Resultat per aksje = Majoritetens andel av årets resultat / Gj.sn. antall aksjer
9. Kontantstrøm per aksje fra driften = Netto kontantstrøm fra driften / Gj.sn. antall aksjer
10. Utdelingsforhold = Utbytte per aksje / Resultat per aksje
11. Produksjon i forhold til gjennomsnittlig produsert volum de siste ti årene justert for effektivitetsforbedringer

**Hafslund er en
ledende aktør innen
utbygging og drift
av infrastruktur for
elektrisitet,
fjernvarme og
telekom.**

GRI-indeks

■	Rapportert
■	Ikke rapportert
N/A	Informasjon ikke tilgjengelig
N/R	Anses ikke relevant

Profil

1. Strategi og analyse

1.1	Erklæring fra organisasjonens øverste beslutningstaker (adm. dir., styreleder eller annen person i tilsvarende stilling) om bærekraftig utvikling, dens relevans for organisasjonen og organisasjonens strategi.	■	77, Kort fortalt s. 4, 5, 6, 7
1.2	Omtale av sentrale påvirkninger, risiki og muligheter	■	5-9, 15-21, 86-88, Kort fortalt s. 34-37

2. Organisasjonsprofil

2.1	Navn på rapporterende organisasjon	■	30
2.2	De viktigste merkenavn, produkter og/eller tjenester	■	Kort fortalt s. 10-25
2.3	Operasjonell organisasjonsstruktur, inkl. hoveddivisjoner, driftsselskaper mv	■	16-18, 22-23, 60, 79, Kort fortalt s. 28
2.4	Lokalisering av selskapets hovedkontorer	■	30, 60
2.5	Antall land organisasjonen opererer i, inkl. navn på land og virksomhet i disse landene	■	30
2.6	Eierforhold, juridisk form	■	49, 83
2.7	Beskrivelse av markeder som dekkes	■	Kort fortalt s. 34-37
2.8	Omfang av organisasjonen som rapporterer	■	40, 60, 89
2.9	Viktige endringer i rapportperioden, herunder størrelse, struktur og eierskap	■	15-21
2.10	Utmerkelse mottatt i rapportperioden	■	

3. Rapportparametere

Rapportens profil			
3.1	Rapporteringsperiode	■	2009
3.2	Dato for forrige rapport	■	2008
3.3	Rapporteringscyklus	■	Årlig
3.4	Kontaktpersoner for rapporten	■	84
Rapportens mål og avgrensninger			
3.5	Prosess for å definere rapportens innhold, hvilke områder som er prioritert og hvilke interessenter som ventes å benytte rapporten	■	
3.6	Avgrensninger i rapporten (land/regioner, divisjoner, selskaper mv)	■	30-31
3.7	Presiser evt. spesifikke begrensninger i rapporten	■	30-31
3.8	Basis for rapportering av joint ventures, deleide selskaper, outsourcede virksomheter mv som kan påvirke sammenlikningen av rapporteringen over tid	■	30-31
3.9	Metoder for måling og beregning av data i rapporten, inkl. evt. forutsetninger, estimeringsteknikker mv	N/R	
3.10	Beskrivelse av konsekvenser av eventuelle endringer i informasjon gitt i tidligere rapporter og begrunnelsen for disse endringene	N/R	
3.11	Vesentlige endringer i mål, avgrensninger eller målemetoder siden forrige rapport	N/R	
Kvalitetssikring			
3.13	Retningslinjer og praksis for uavhengig sikring av rapporten	■	74

4. Ledelse

4.1	Organisasjonens styringsstruktur	■	79, Kort fortalt s. 28-33
4.2	Indiker hvis styreleder i selskapet også er ansatt	■	79
4.3	Andel av styret som er uavhengig av administrasjonen	■	79
4.4	Mekanismer for ansatte og aksjonærer til å gi anbefalinger til styret	■	77-79
4.5	Incentivbaserte systemer for styret og ledelsen	■	78-82

4.6	Prosesser for å sikre at interessekonflikter i styret unngås	■	77-79
4.7	Prosess for fastsettelse av styremedlemmenes kompetansebehov	■	77-79
4.8	Visjon, verdier, etiske retningslinjer og prinsipper som er relevant for bærekraftig utvikling og status for implementering	■	5-13, Kort fortalt s. 7
4.9	Styrets prosesser for å overvåke arbeidet med å identifisere og styre organisasjonens arbeid innenfor økonomi, miljø og samfunnsansvar, herunder relevante risikofaktorer og muligheter, og overholdelse av internasjonalt omforente standarder, og overholdelse av internasjonalt omforente standarder, etiske retningslinjer og prinsipper	■	77-79
4.10	Prosesser for evaluering av styret, særlig med vekt på økonomi, miljø og sosialt ansvar	■	77-79
	Tilslutning til eksterne initiativ		
4.11	Beskrivelse av hvordan føre var-prinsippet er hensyntatt i organisasjonen	■	
4.12	Oversikt over erklæringer, prinsipper eller initiativ som organisasjonen har sluttet seg til eller støtter	■	10-11
4.13	Medlemsskap i bransjeforeninger og interesseorganisasjoner	■	11
	Involvering av interessegrupper		
4.14	Liste over interessegrupper som selskapet er involvert med	■	
4.15	Grunnlag for identifisering og utvalgelse av viktige interessegrupper	■	
4.16	Beskrivelse av måter interessegrupper involveres på	■	
4.17	Sentrale temaer generert gjennom konsultering med interessegrupper og hvordan selskapet har respondert	■	

GRI prestasjonsindikatorer

Økonomiske prestasjonsindikatorer

Økonomi			
EC1	Økonomiske verdier skapt og fordelt	■	
EC2	Økonomiske konsekvenser og andre risici og muligheter for organisasjonen som følge av klimaendringer	■	
EC3	Dekning av selskapets definerte pensjonsforpliktelser	■	34, 52-54
EC4	Subsidier mottatt fra myndigheter	■	
Marked			
EC6	Praksis og andel av forbruk rettet mot lokale leverandører	N/R	
EC7	Prosedyre for lokale ansettelser og andel sentrale ledere fra lokalmiljøet	N/R	
Indirekte økonomiske effekter			
EC8	Infrastrukturinvesteringer og tjenester som offentligheten primært nyter godt av	■	Kort fortalt s. 10, 12, 14
Materialbruk			
EN1	Bruk av råmaterialer	N/R	
EN2	Andel av råmaterialene som er resirkulerte	N/R	
Energ			
EN3	Direkte energibruk fordelt etter energikilde	■	9
EN4	Indirekte energibruk fordelt etter energikilde	■	9
EN5	Redusert energiforbruk gjennom ENØK og energieffektivisering	■	7, 8
EN6	Tiltak for å kunne tilby produkter og tjenester som er energieffektive eller basert på fornybar energi, med reduksjon i energibehovet som resultat	■	8, 9
EN7	Tiltak for å redusere indirekte energiforbruk, og oppnådde reduksjoner	■	8
Vannressurser			
EN8	Totalt vannuttak etter kilde	N/R	

Biologisk mangfold			
EN11	Beliggenhet og størrelse på eid, leid eller forvaltet eiendomsmasse i eller i nærheten av naturvernområder, eller i arealer med høyt biomangfold utenfor naturvernområder	■	
EN12	Beskrivelse av store påvirkninger på vernede områder eller områder med verdifullt biologisk mangfold som følge av produksjon, produkter eller tjenester	■	
Utslipp, avløp og avfall			
EN16	Samlede direkte og indirekte klimagassutslipp	■	9
EN17	Andre relevante indirekte klimagassutslipp	■	9
EN18	Tiltak for å redusere klimagassutslipp, og oppnådde reduksjoner	■	5, 6, 8, 9
EN19	Utslipp av ozonnedbrytende stoffer	N/R	
EN20	NO _x , SO _x og andre vesentlige utslipp til luft	■	8
EN21	Totalt utslipp til vann	N/R	
EN22	Samlet mengde avfall	■	7
EN23	Totalt antall og volum på betydelige utslipp	■	7
Produkter og tjenester			
EN26	Tiltak for å redusere miljøpåvirkning av produkter og tjenester	■	6, 9
EN27	Andel av produktene og deres emballasje som gjenvinnes	N/R	
Overholdelse			
EN28	Bøter og ikke-økonomiske sanksjoner som følge av brudd på gjeldende miljøreguleringer	■	Ingen forhold å rapportere
EN29	Betydelig miljøpåvirkning fra transport av produkter, varer og materialer brukt i organisasjonens virksomhet, og fra transport av ansatte	■	8, 9

Ansettelses- og arbeidsforhold

Ansatte			
LA1	Samlet arbeidsstyrke etter type, kontrakt og region	■	
LA2	Antall og andel turnover fordelt etter alder, kjønn og region	■	
Relasjon ansatte/ledelse			
LA4	Andel av ansatte som omfattes av kollektivt fremforhandlede avtaler	■	
LA5	Minimum oppsigelsestid ved vesentlige organisasjonsendringer og spesifisering om hvorvidt dette inngår i kollektive avtaler	N/R	
Yrkeshelse og sikkerhet			
LA6	Andel ansatte representert i formelle helse- og sikkerhetsutvalg, som består av ledere og ansatte og forenkler arbeidet med å overvåke og gi råd om bedriftshelse- og sikkerhetsprogrammer	■	
LA7	Andel skader, yrkessykdommer, fravær og arbeidsrelaterte dødsfall	■	10, 19, 20
LA8	Opplæring, trening, rådgivning, forebyggende og risikokontrollerende tiltak relatert til alvorlige smittsomme sykdommer	■	10, 19, 20
LA9	Helse- og sikkerhetsforhold som dekkes av formelle avtaler med fagbevegelsen	■	
Opplæring og utvikling			
LA10	Gjennomsnittlig antall timer opplæring per år per ansatt	N/A	
LA11	Programmer for kompetansestyring og livslang læring som styrker de ansattes kontinuerlige yrkeskompetanse og forbereder dem for pensjonsalderen	■	
LA12	Andel ansatte som regelmessig får tilbakemelding om innsats og karriereutviklingsmuligheter	N/R	
Mangfold og muligheter			
LA13	Sammensetning av styrende organer og arbeidsstyrken ut fra kjønn, alder, minoritetsbakgrunn og andre indikatorer på mangfold	■	79, Kort fortalt s. 10
LA14	Gjennomsnittslønn for kvinner og menn	■	

Menneskerettigheter

Investerings- og innkjøpspraksis			
HR1	Andel og antall av vesentlige investeringsavtaler som inneholder menneskerettighets-klausuler eller har gjennomgått menneskerettighetsscreening	■	Kort fortalt s. 11
HR2	Andel av hovedleverandører og entreprenører som har vært underlagt menneskerettighetsscreening	■	
Ikke-diskriminering			
HR4	Antall tilfeller av diskriminering	■	Ingen forhold å rapportere
Organisasjonsfrihet			
HR5	Virksomheter identifisert der organisasjonsfriheten har vært truet	■	Ingen forhold å rapportere
Barnearbeid			
HR6	Virksomheter identifisert der det er risiko for tilfeller av barnearbeid	■	Ingen forhold å rapportere
Tvangsarbeid			
HR7	Virksomheter identifisert som har risiko for tilfeller av tvangsarbeid	■	Ingen forhold å rapportere

Samfunn

Lokalsamfunn			
SO1	Programmer og praksis som vurderer og styrer virksomhetens påvirkning på lokalsamfunn	■	
Korrupsjon			
SO2	Andel og totalt antall organisasjonsheter som er analysert med hensyn på risiko for korrupsjon	■	
SO3	Andelen ansatte med opplæring i virksomhetens retningslinjer og prosedyrer mot korrupsjon	■	Kort fortalt s. 11
SO4	Tiltak iverksatt som følge av korrupsjonstilfeller	■	Kort fortalt s. 11
Offentlig politikk/lobbying			
SO5	Offentlige politisk posisjonering og deltakelse i offentlig politikkutforming og lobbying	■	Kort fortalt s. 11
Overholdelse			
SO8	Verdi på bøter og antall ikke-økonomiske sanksjoner for brudd på etterlevelse med lov og reguleringer	■	Ingen forhold å rapportere

Produktansvar

Forbrukernes helse og sikkerhet			
PR1	Prosedyrer for vurdering og forbedring av produktenes og tjenestenes helse- og sikkerhetsmessige påvirkning gjennom livssyklusen, og andel viktige produkter og tjenester som omfattes av slike prosedyrer	■	
Merking av produkter og tjenester			
PR3	Type informasjon om produkter og tjenester som kreves gjennom fastlagte prosedyrer og andelen produkter og tjenester som er underlagt slike informasjonskrav	N/R	
Markedskommunikasjon			
PR6	Programmer for overholdelse av lover, standarder og regler knyttet til markeds-kommunikasjon, herunder annonser, markedsføring og sponsoravtaler	■	Ingen forhold å rapportere
Overholdelse			
PR9	Verdi på bøter ved brudd på etterlevelse av lov og reguleringer knyttet til anskaffelser og bruk av produkter og tjenester	■	

Hovedkontor

Besøksadresse:

Drammensveien 144
0277 Oslo
Postadresse:
0247 Oslo

Tlf. sentralbord:

+47 22 43 50 00

www.hafslund.no

Følgende selskaper holder til på hovedkontoret:

Hafslund ASA
Hafslund Delta AS
Hafslund Driftssentral AS
Hafslund Eiendom AS
Hafslund Fakturaservice AS
Hafslund Fibernett AS
Hafslund Fjernvarme AS
Hafslund IT AS
Hafslund Kundesenter AS
Hafslund Nett AS
Hafslund Strøm AS
Hafslund Telekom AS
Hafslund Telekom Nettjenester AS
Hafslund Venture AS
Embriq AS

Hafslund Produksjon AS

Besøksadresse:
Kykkelsrudveien 100
1815 Askim
Postadresse:
0247 Oslo
Tlf. sentralbord: +47 22 43 50 00
www.hafslund.no

Hafslund Miljøenergi AS

Besøksadresse:
Statsminister Torps vei 1
1722 Sarpsborg
Postadresse:
0247 Oslo
Tlf. sentralbord: +47 22 43 50 00
www.hafslund.no

NorgesEnergi AS

Kjøita 17
4630 Kristiansand
Tlf.: + 47 810 33 700
www.norgesenergi.no

Fredrikstad EnergiSalg AS

Stabburveien 18
1616 Fredrikstad
Tlf.: +47 815 69 300
www.fes.no

Hallingkraft AS

Torget 5
3570 Ål
Tlf.: +47 32 08 66 00
www.hallingkraft.no

Inforum Norge AS

Postboks 145
1621 Gressvik
Tlf.: +47 69 35 51 00
www.meglerweb.no

